

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ασφάλεια Κινητών Συσκευών

Ιωάννης Α. Μονογιούδης

Επιβλέποντες: Γεωργιάδης Παναγιώτης, Καθηγητής

Κωνσταντίνος Παπαπαναγιώτου, Διδάκτωρ

ΑΘΗΝΑ

Σεπτέμβριος 2013

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
Ασφάλεια Κινητών Συσκευών

Ιωάννης Α. Μονογιούδης

A.M.: M1202

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ: Γεωργιάδης Παναγιώτης, Καθηγητής
Κωνσταντίνος Παπαπαναγιώτου, Διδάκτωρ

Σεπτέμβριος 2013

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα διπλωματική γίνεται παρουσίαση των χαρακτηριστικών ασφαλείας των κινητών συσκευών και αναλυτική παρουσίαση των λειτουργικών συστημάτων κινητών συσκευών iOS και Android, τα μοντέλα ασφαλείας που υποστηρίζουν, καθώς επίσης και οι σημαντικότεροι τύποι επιθέσεων που έχουν εμφανιστεί ως σήμερα.

Τέλος γίνεται έλεγχος ασφαλείας εφαρμογών Android οι οποίες είναι διαθέσιμες από διάφορους διαδικτυακούς τόπους και εξάγονται χρήσιμα συμπεράσματα σε θέματα ασφαλείας.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Ασφάλεια Κινητών Συσκευών

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Λειτουργικά συστήματα συσκευών, Μοντέλο Ασφαλείας, Τύποι επιθέσεων, Μέθοδοι Προστασίας, Έλεγχοι Ασφαλείας Εφαρμογών

ABSTRACT

In this thesis we present the security features of mobile devices and analytical presentation of operating systems for mobile devices iOS and Android, the security models that support this, as well as the major types of attacks that have occurred so far.

Finally a penetration test was made for Android applications which are free on the internet and some very usefull security conclutions are extreacted

SUBJECT AREA: Mobile Security

KEYWORDS: Mobile Devices Operating Systems, Security Models, Attack Vectors, Protection Methods, Application Penetration Test

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία συντάχθηκε στα πλαίσια του μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών του τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Για την εκπόνησή της θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον Διδάκτωρ ΕΚΠΑ Κωνσταντίνο Παπαπαναγιώτου, για το χρόνο που διέθεσε, τις πολύτιμες συμβουλές, παρατηρήσεις και διορθώσεις του, συμβάλλοντας σημαντικά στην ολοκλήρωση του συγκεκριμένου πονήματος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	Εισαγωγή	19
1.2	Ορισμοί	21
1.3	Χαρακτηριστικά Ασφαλείας Κινητών Συσκευών	22
1.4	Απειλές – Τύποι Επιθέσεων	25
1.5	Μοντέλα Ασφαλείας	27
1.6	Τεχνικές Εντοπισμού Malware σε smartphones	31
1.7	Ασφάλεια Λειτουργικών Συστημάτων	32
2.1	iOS - Αρχιτεκτονική	35
2.1.1	Επίπεδο Core OS	35
2.1.2	Επίπεδο Core Services	36
2.1.3	Επίπεδο Media Layer	37
2.1.4	Επίπεδο Cocoa Touch	38
2.2	Μοντέλο Ασφαλείας	39
2.2.1	Device Security	40
2.2.2	Data Security	42
2.2.3	Ασφάλεια δικτύου	47
2.2.4	Ασφάλεια εφαρμογών	47
2.2.5	Address Space Layout Randomization (ASLR)	51
2.3	Τομείς επίθεσης	52
2.3.1	Επιθέσεις κατά των iOS εφαρμογών	53
2.3.1.1	Κατηγορίες iOS εφαρμογών	53
2.3.1.2	Jailbreaking	54
2.3.1.3	Επιθέσεις κατά των αποθηκευμένων δεδομένων	55
2.3.1.4	Επιθέσεις κατά των πρωτοκόλλων επικοινωνίας	59
2.3.1.5	Επιθέση User Interface Spoofing	60
2.3.1.6	Επίθεση Man In The Middle	60

2.3.1.7	Επιθέσεις XSS.....	61
2.3.2	Επιθέσεις κατά των χαρακτηριστικών ασφαλείας των iOS συσκευών	61
2.3.2.1	Παρακάμπτωντας το passcode	61
2.3.2.2	Παρακάμπτωντας το ASLR.....	62
2.3.2.3	Παρακάμπτωντας το Code Signing.....	62
2.3.2.4	Παρακάμπτωντας την κρυπτογράφηση του hardware.....	63
2.3.2.5	Παρακάμπτωντας το Keychain	63
2.4	Εκτίμηση Ασφαλείας	64
2.5	Συμβουλές ανάπτυξης ασφαλών εφαρμογών iOS.....	64
3.1	ANDROID - Αρχιτεκτονική	67
3.1.1	Επίπεδο Linux Kernel	67
3.1.2	Επίπεδο Native Libraries	68
3.1.3	Επίπεδο Application Framework	69
3.1.4	Επίπεδο Application.....	70
3.2	Μοντέλο Ασφαλείας.....	70
3.2.1	Linux.....	70
3.2.2	Android.....	71
3.2.3	Χαρακτηριστικά Ασφαλείας Android	72
3.2.4	Δομή – Ασφάλεια των εφαρμογών	73
3.3	Τομείς επίθεσης	83
3.3.1	Επιθέσεις στις Εφαρμογές Android.....	83
3.3.1.1	Privilege Escallation Επίθεση	84
3.3.1.2	Επιθέσεις κατά των Intent	85
3.3.1.3	Λοιπές επιθέσεις.....	90
3.3.2	Επιθέσεις κατά των χαρακτηριστικών ασφαλείας των συσκευών Android	91
3.3.2.1	Μη ασφαλής αποθήκευση δεδομένων.....	91
3.3.2.2	Rooted Device	92

3.3.2.3	Αυθεντικοποίηση εφαρμογών.....	92
3.4	Εκτίμηση Ασφαλείας	93
3.5	Συμβουλές ανάπτυξης ασφαλών εφαρμογών Android	93
4.1	Έλεγχος Τρωτοτήτων Android εφαρμογών	97
4.3	Android Pen Testing.....	97
4.3.1	Android specific Security	98
4.3.2	General Application Security	100
4.4	Case Study	101
4.4.1	Permissions/application requests.....	102
4.4.2	Λειτουργικότητες των Εφαρμογών.....	113
4.4.3	Communication- Data – Cryptography.....	124
4.4.5	Αποτελέσματα	126
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	.....	129

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1 : Χρήση κινητής τηλεφωνίας ανα έτος.....σελ	19
Εικόνα 2 : Κατανομή Λειτουργικών Συστημάτων σε κινητές συσκευές.....σελ	20
Εικόνα 3 : Διαθέσιμες Εφαρμογές ανα Λειτουργικό Σύστημα.....σελ	20
Εικόνα 4 : Εμφάνιση επικύνδινων εφαρμογών ανα έτος .....σελ	21
Εικόνα 5 : Διαδικασία εγκατάστασης malware σε κινητή συσκευή.....σελ	30
Εικόνα 6 : Επίπεδα Λειτουργικού Συστήματος iOS.....σελ	35
Εικόνα 7 : Μοντέλο Ασφαλείας iOS.....σελ	39
Εικόνα 8 : Λειτουργικότητες iOS.....σελ	40
Εικόνα 9 : Διαδικασία έναρξης iOS.....σελ	42
Εικόνα 10 : Κρυπτογράφηση δεδομένων iOS.....σελ	43
Εικόνα 11 : Χειρισμός κρυπτογραφικών κλειδιών iOS.....σελ	45
Εικόνα 12 : Keychain Data Protection .....σελ	47
Εικόνα 13 : Sandboxing .....σελ	48
Εικόνα 14 : Υλοποιήσεις ASLR.....σελ	52
Εικόνα 15 : Παράδειγμα εφαρμογών με PIE.....σελ	52
Εικόνα 16 : Παράδειγμα Brute Force attack σε κωδικούς iOS.....σελ	62
Εικόνα 17 : Επίπεδα Λειτουργικού Συστήματος Android .....σελ	67
Εικόνα 18 : Εκδόσεις Λειτουργικού Συστήματος Android.....σελ	68
Εικόνα 19 : DVM.....σελ	69
Εικόνα 20 : Επίπεδο Application Framework .....σελ	69
Εικόνα 21 : Επίπεδο Application .....σελ	70
Εικόνα 22 : Μοντέλο Ασφαλείας Android.....σελ	82
Εικόνα 23 : Επίθεση Priviledge Escalation .....σελ	84
Εικόνα 24 : Broadcast Theft .....σελ	86
Εικόνα 25 : DoS.....σελ	86
Εικόνα 26 : Activity Hijacking I.....σελ	87

Εικόνα 27 : Activity Hijacking II.....σελ 87
Εικόνα 28 : Intent spoofing.....σελ 88
Εικόνα 29 : Εργαλείο Penetration Test.....σελ 101
Εικόνα 30 : Εικονική μηχανή Κινητής συσκευής Android.....σελ 102
Εικόνα 31 : Android Manifest File.....σελ 103
Εικόνα 32 : Java Decompiler .....σελ 125
Εικόνα 33 : Intent sniffer εργαλείο.....σελ 125
Εικόνα 34 : Επικοινωνία broadcasted intents.....σελ 126

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

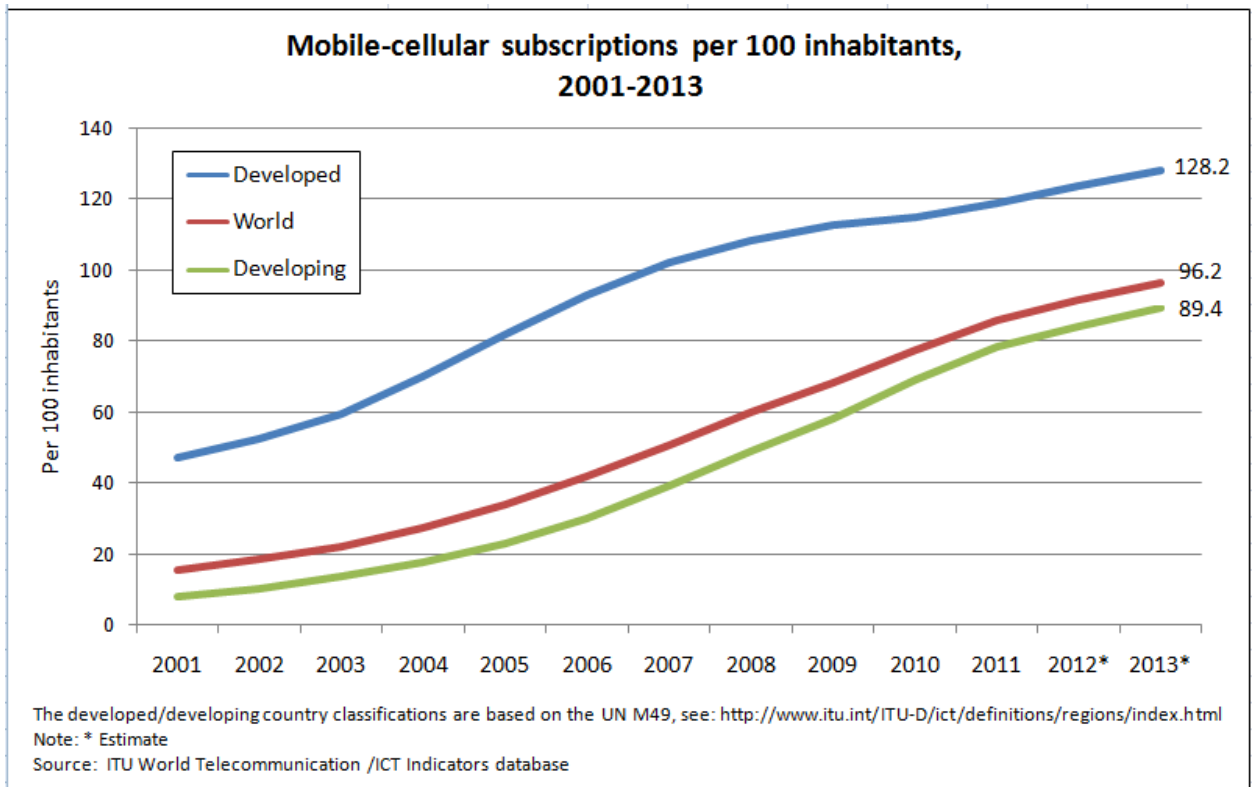
Πίνακας 1 : Διαφορές μεταξύ CADs και RSPE.....	29
Πίνακας 2 : Υπηρεσίες Επιπέδου Media Layer.....	37
Πίνακας 3 : Υπηρεσίες Επιπέδου Cocoa Touch.....	38
Πίνακας 4 : Φάκελλοι Δομικών Αρχείων iOS.....	56
Πίνακας 5 : Παράδειγμα corona exploit	62
Πίνακας 6 : Συμβουλές ανάπτυξης ασφαλών εφαρμογών iOS.....	66
Πίνακας 7 : Συμβουλές ανάπτυξης ασφαλών εφαρμογών Android.....	95
Πίνακας 8 : Βαθμοί Επικυδινότητας Δικαιωμάτων Android	102
Πίνακας 9 : Αιτούμενα δικαιώματα εφαρμογής Νο1.....	104
Πίνακας 10 : Αιτούμενα δικαιώματα εφαρμογής Νο2.....	105
Πίνακας 11 : Αιτούμενα δικαιώματα εφαρμογής Νο3.....	106
Πίνακας 12 : Αιτούμενα δικαιώματα εφαρμογής Νο4.....	108
Πίνακας 13 : Αιτούμενα δικαιώματα εφαρμογής Νο5.....	111
Πίνακας 14 : Αιτούμενα δικαιώματα εφαρμογής Νο6.....	111
Πίνακας 15 : Αιτούμενα δικαιώματα εφαρμογής Νο7.....	111
Πίνακας 16 : Αιτούμενα δικαιώματα εφαρμογής Νο8.....	112
Πίνακας 17 : Αιτούμενα δικαιώματα εφαρμογής Νο9.....	112
Πίνακας 18 : Αιτούμενα δικαιώματα εφαρμογής Νο10.....	113
Πίνακας 19 : Δημόσια Components εφαρμογής Νο1.....	114
Πίνακας 20 : Δημόσια Components εφαρμογής Νο2.....	116
Πίνακας 21 : Δημόσια Components εφαρμογής Νο3.....	117
Πίνακας 22 : Δημόσια Components εφαρμογής Νο4.....	118
Πίνακας 23 : Δημόσια Components εφαρμογής Νο5.....	119
Πίνακας 24 : Δημόσια Components εφαρμογής Νο6.....	120
Πίνακας 25 : Δημόσια Components εφαρμογής Νο7.....	120
Πίνακας 26 : Δημόσια Components εφαρμογής Νο8.....	121

Πίνακας 27 : Δημόσια Components εφαρμογής Νο9.....	122
Πίνακας 28 : Δημόσια Components εφαρμογής Νο10.....	124
Πίνακας 29 : Συγκεντρωτικά Αποτελέσματα Εφαρμογών.....	127

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1. Εισαγωγή

Η είσοδος των smartphones και tablets στην αγορά από το 2001 και μετά, οδήγησε σε ραγδαία ανάπτυξη λειτουργικών συστημάτων για φορητές συσκευές λόγω της τεράστιας δημοφιλίας τους στο αγοραστικό κοινό.

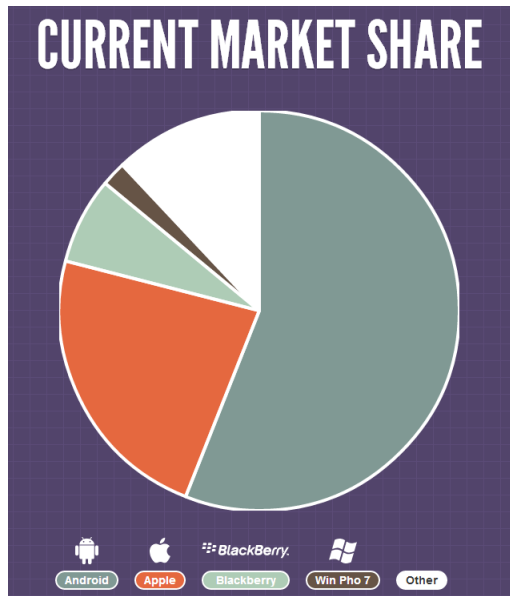

Εικόνα 1 [36]

Η χρήση της κινητής τηλεφωνίας παρουσιάζει αύξηση (εικ. 1) κάθε χρόνο και σε συνδυασμό με τις δυνατότητες των smartphones – tablets για περιήγηση στο διαδίκτυο είναι σχεδόν βέβαιο ότι οδηγούμαστε από την κοινωνία του σταθερού internet στην κοινωνία του ασύρματου – φορητού διαδικτύου. Μην ξεχνάμε ότι ένα smartphone της σημερινής εποχής αντιστοιχεί σε τεχνικά χαρακτηριστικά, με έναν προσωπικό υπολογιστή του 2000, αλλά έχει πολύ μικρότερο μέγεθος, είναι φορητό και με πολύ καλύτερη σχεδίαση – εργονομία.

Άμεσο αποτέλεσμα της ραγδαίας αυτής εξάπλωσης της χρήσης κινητών συσκευών, ήταν η αντίστοιχη αύξηση παραγωγής εφαρμογών που απευθύνονται στον μέσο χρήστη και είναι άμεσα διαθέσιμες μέσα από τα αντίστοιχα ηλεκτρονικά καταστήματα των

δημοφιλών πλατφόρμων (Apple store, Android market κλπ), με δημοφιλέστερες εξ αυτών την Android OS και την iOS της Apple.

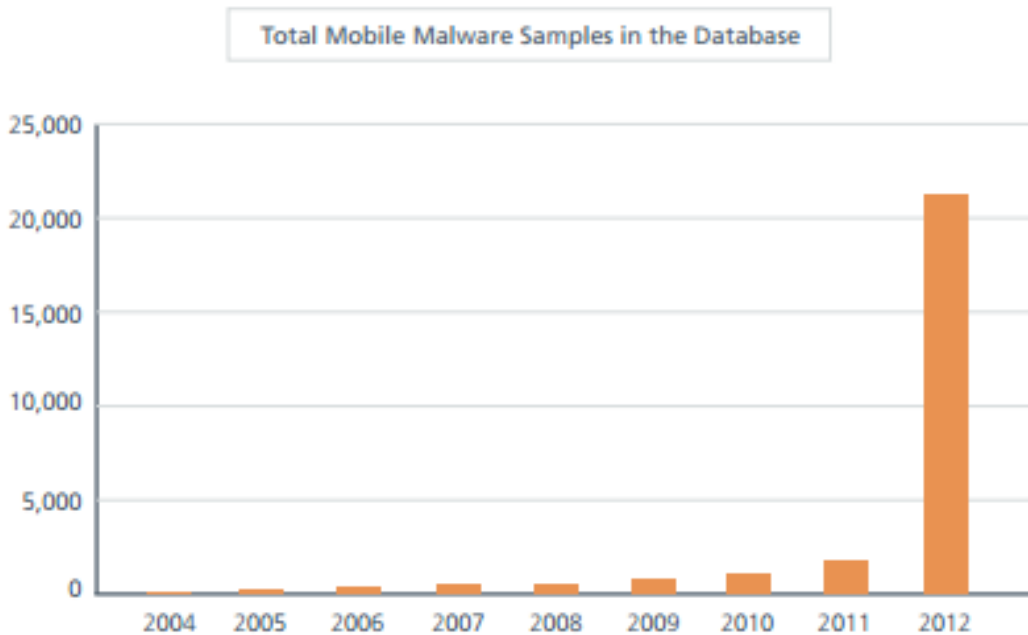
Εικόνα 2 [36]

Αν και οι συσκευές που τρέχουν σε Android περιβάλλον κατέχουν το μεγαλύτερο μέρος της αγοράς, οι διαθέσιμες εφαρμογές σε iOS κυριαρχούν και βρίσκονται στην πρώτη θέση των συνολικών download εφαρμογών για mobile συσκευές.

Εικόνα 3 [36]

Ταυτόχρονα με την άνθιση των mobile συσκευών, ως άμεσο επακόλουθο ήρθε και η αύξηση των malware, θέτωντας νέα δεδομένα στην ασφάλεια των εφαρμογών. Χαρακτηριστικές είναι οι εκθέσεις της McAfee για το 2012 [25] [26] [27] [28], στις οποίες φαίνεται η ραγδαία εξάπλωση των malware εφαρμογών στα smartphones και tablets της αγοράς, όπου η αύξηση σε σχέση με το 2011 είναι της τάξης του 2.000%.

Εικόνα 4 [27]

Όπως γίνεται κατανοητό, η έννοια της ασφάλειας των κινητών συσκευών, είναι σχετικά καινούρια, και αποτελεί το νέο μεγάλο ερευνητικό πεδίο της επιστημονικής κοινότητας της πληροφορικής.

1.2 Ορισμοί

Κινητή συσκευή : Ως ‘Κινητή συσκευή’ μπορούμε να ορίσουμε κάθε συσκευή η οποία περιέχει μια smartcard η οποία ελέγχεται και είναι ιδιοκτησία των παρόχων κινητής τηλεφωνίας. Πρέπει να τονιστεί ότι τα laptops τα οποία χρησιμοποιούν το ασύρματο δίκτυο κινητής τηλεφωνίας, μέσω USB sticks, για την παροχή υπηρεσιών internet, δεν θα εξεταστούν ως προς την ασφάλεια καθώς τα χαρακτηριστικά τους διαφέρουν από αυτά των smartphones και tablets. Επιπλέον, κινητά τηλέφωνα παλαιότερης τεχνολογίας τα οποία παρείχαν στοιχειώδης υπηρεσίες διαδικτύου, διαφέρουν σημαντικά ως προς το είδος των επιθέσεων και δεν πρόκειται να εξεταστούν και αυτά.

Smartphone-tablet : Ο διαχωρισμός των δύο αυτών συσκευών τείνει να εξαλειφθεί καθώς όλο και περισσότερα smartphones πλησιάζουν σε εμφάνιση – λειτουργικότητες τα tablets και το αντίστροφο. Γενικά μοπρούμε να ορίσουμε ως smartphone κάθε συσκευή η οποία περιέχει μια MNO smartcard με την οποία έχει την δυνατότητα σύνδεσης με ένα ασύρματο δίκτυο. Επιπλέον διαθέτει ένα open source

λειτουργικό σύστημα στο οποίο μπορούν να εγκατασταθούν εφαρμογές από τρίτες οντότητες.

Feature Phone: Ως feature phones καλούνται τα κινητά τηλέφωνα τα οποία διαθέτουν 'κλειστά' λειτουργικά συστήματα με προεγκατεστημένα προγράμματα και δεν επιτρέπουν την εγκατάσταση νέων, από τρίτες οντότητες.

1.3 Χαρακτηριστικά Ασφαλείας Κινητών Συσκευών

Τα χαρακτηριστικά των κινητών συσκευών διαφέρουν από τα αντίστοιχα των σταθερών υπολογιστών διότι τα τεχνικά χαρακτηριστικά, οι λειτουργικότητες, οι τύποι των επιθέσεων, οι επιπτώσεις που αυτές προκαλούν, καθώς και τα προσωπικά δεδομένα των χρηστών που είναι αποθηκευμένα σε αυτά, διαφέρουν σημαντικά.

α. Κόστος Επίθεσης

Η δημιουργία κάποιου πρόσθετου κόστους στον χρήστη, αποτελεί παλαιό φαινόμενο των υπολογιστών, καθώς οι επιθέσεις τέτοιου τύπου οι οποίες απέφεραν κέρδη στους επιτιθέμενους, ανάγονται πίσω στην εποχή των dial-up συνδέσεων στο internet. Οι επιτιθέμενοι, ήταν σε θέση με κατάλληλο malware (γνωστά ως dialers) να καλούν αριθμούς με εξαιρετικά μεγάλη χρέωση, με αποτέλεσμα οι χρήστες να χρεώνονται υπέρογκα ποσά και οι επιτιθέμενοι να αποκτούν σημαντικά κέρδη.

Στους σταθερούς υπολογιστές το παραπάνω πρόβλημα έπαψε να υφίσταται με την έλευση των broadband συνδέσεων (DSL) καθώς οι υπολογιστές πλέον συνδέονται αυτόματα σε ένα δίκτυο, χωρίς την διαμεσολάβηση του σταθερού τηλεφωνικού δικτύου.

Στις κινητές συσκευές όμως, το εν λόγω πρόβλημα χρέωσης, θα υφίσταται για αρκετό καιρό ακόμη καθώς η δυνατότητα χρέωσης εξαιρετικά κοστοβόρων υπηρεσιών εν αγνοία του χρήστη είναι πάντα υπαρκτή.

Υπηρεσίες χρέωσης κινητών συσκευών

Στις κινητές επικοινωνίες υπάρχουν 2 υπηρεσίες χρέωσης. Ο 1^{ος} τύπος χρέωσης, χρησιμοποιεί την υπηρεσία ανταλλαγής μηνυμάτων για την μετάδοση πληροφοριών πιστοποίησης-αυθεντικοποίησης πχ. Online banking - online payment υπηρεσίες. Για την επίτευξη των υπηρεσιών αυτών, γενικά απαιτείται η αυθεντικοποίηση και των 2 καναλιών επικοινωνίας (χρήστη-τράπεζας και τράπεζας-χρήστη), όμως στις κινητές επικοινωνίες, η κινητή συσκευή είναι το μόνο κανάλι το οποίο θα πρέπει να αυθεντικοποιηθεί, αν ένας επιτιθέμενος έχει ήδη αποκτήσει τα στοιχεία αυθεντικοποίησης

του παρόχου της υπηρεσίας. Έτσι, ένα πιθανό malware μπορεί να κατευθύνει τα απαραίτητα μηνύματα στον επιτιθέμενο ή ακόμα να απαντά με έγκυρα μηνύματα σε αυτόν.

Ο 2^{ος} τύπος χρεώσεων, και όχι αρκετά δημοφιλής ακόμα, χρησιμοποιεί τις κινητές συσκευές ως συσκευές πληρωμής, με την φυσική παρουσία των συσκευών να αποτελεί μέρος της διαδικασίας πληρωμής. Η φυσική παρουσία των κινητών συσκευών αυξάνει την ασφάλεια των συναλλαγών (ο επιτιθέμενος θα πρέπει να έχει στην κατοχή του την συσκευή ή ο χρήστης να βρίσκεται πλησίον των συσκευών χρεώσεως), πλην όμως η αυξανόμενη δημοτικότητα της υπηρεσίας αναμένεται να αυξήσει σημαντικά τα περιστατικά επιθέσεων σε αυτή.

β. Περιβάλλον Δικτύου

Το περιβάλλον του δικτύου στο οποίο δραστηριοποιούνται οι κινητές συσκευές απαρτίζεται κυρίως από τρεις παραμέτρους :

Strong Connection: Με τον όρο αυτό εννοείται, η σχέση μεταξύ των παρόχων κινητής τηλεφωνίας-ασύρματου internet, με τους κατόχους των συσκευών. Ενώ στις συνδέσεις home internet οι πάροχοι δεν έχουν καμία σχέση με τους προσωπικούς υπολογιστές των χρηστών, στις κινητές επικοινωνίες οι πάροχοι είναι παράλληλα και οι κάτοχοι των SIM cards που βρίσκονται μέσα στις συσκευές. Παρόλο που οι SIM cards αποτελούν ένα αξιόπιστο στοιχείο μέσα στην συσκευή, αποτελεί ανοιχτό ερώτημα κατά πόσο μπορεί να παραβιαστεί η αξιοπιστία τους.

Firmware Update Process: Η διαδικασία αναβάθμισης του firmware των κινητών συσκευών, έχει αλλάξει δραματικά τα τελευταία χρόνια. Ενώ στο παρελθόν η διαδικασία αυτή γινόταν σχεδόν αποκλειστικά από τους κατασκευαστές των συσκευών τοπικά, η έλευση νέων τεχνολογιών και αρχιτεκτονικών, έμφάνισε την δυνατότητα αναβάθμισης των firmware μέσω του δικτύου. Η κρίσιμη διαδικασία της αναβάθμισης όμως, θα πρέπει να μην διακοπεί για κανένα λόγο, προκειμένου να παραμείνουν αναλλοίωτα τα ευαίσθητα δεδομένα των χρηστών. Επιπλέον, η αναβάθμιση δεν γίνεται από τους κατασκευαστές των συσκευών, αλλά από τους κατασκευαστές των λειτουργικών συστημάτων (iOS, android) με αποτέλεσμα αυτοί να έχουν τον κύριο λόγο της διαδικασίας αυτής.

Remote Device Management: Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό των κινητών συσκευών είναι η δυνατότητα διαχείρισής τους από απόσταση. Την δυνατότητα αυτή χρησιμοποιούν οι διαχειριστές των δικτύων για να επιβάλλουν πολιτικές ασφαλείας

χρηστών (πχ απενεργοποίηση Bluetooth) και να αναστείλουν λειτουργίες οι οποίες πιθανών να προκαλέσουν απώλεια ευαίσθητων δεδομένων από το δίκτυο.

γ. Περιορισμένοι πόροι των συσκευών

Γενικά οι πόροι των κινητών συσκευών είναι περιορισμένοι σε σχέση με των παραδοσιακών desktop μηχανημάτων. Αν και η σημερινή τεχνολογία των κινητών τηλεφώνων είναι παρόμοια με τους προσωπικούς υπολογιστές παλαιότερων χρόνων, εξακολουθεί να υφίσταται ένας περιορισμός ως προς την CPU και την μνήμη RAM. Το παραπάνω γεγονός περιορίζει σημαντικά τις παραμέτρους ασφαλείας των συσκευών, καθώς πολύπλοκοι αλγόριθμοι και υπολογισμοί για τον εντοπισμό επίθεσης, δεν δύναται να πραγματοποιηθούν στα smartphones.

Ένας επιπλέον πόρος ο οποίος συμβάλει ως περιοριστικός παράγοντας στις κινητές συσκευές, είναι η διάρκεια ζωής της μπαταρίας. Οποιαδήποτε εφαρμογή ασφαλείας θα πρέπει να μην καταναλώνει πολύ ενέργεια, άρα μεγάλη υπολογιστική ισχύ στην CPU, προκειμένου η κατανάλωση μπαταρίας να είναι η ελάχιστη δυνατή.

δ. “Ακριβή” ασύρματη σύνδεση :

Ένα άλλο χαρακτηριστικό της ασφάλειας των κινητών συσκευών είναι η ακριβή επικοινωνία. Με τον όρο ακριβή εννοούμε, τόσο τους πολύπλοκους αλγορίθμους επικοινωνίας του ασύρματου δικτύου, όσο και την μεγάλη κατανάλωση μπαταρίας. Η ασύρματη επικοινωνία από μόνη της βασίζεται σε πιο πολύπλοκους αλγορίθμους και πρωτόκολλα από ότι το παραδοσιακό ενσύρματο δίκτυο, προκειμένου να επιτευχθεί η ασφάλεια των κλήσεων και της μεταφοράς δεδομένων. Αν σε αυτά προσθέσουμε και υπολογιστική ισχύ για την υλοποίηση αλγορίθμων αποτροπής επιθέσεων και αναγνώρισης εισβολέων, το κόστος σε υπολογιστική ισχύ και διάρκεια ζωής της μπαταρίας είναι πολύ μεγάλο.

ε. Φήμη

Τέλος, ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό ασφαλείας των κινητών συσκευών, αποτελεί η φήμη του πάροχου. Ενώ στο ενσύρματο δίκτυο, ο πάροχος δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα αξιοπιστίας σε περίπτωση επιτυχημένης επίθεσης σε χρήστες, στο ασύρματο δίκτυο οι πάροχοι είναι πάντα συνδεδεμένοι με την ασφάλεια των συνομιλιών και δεδομένων του δικτύου τους. Επομένως μια πιθανώς επιτυχημένη επίθεση υποκλοπής δεδομένων μπορεί να πλήξει άμεσα την φήμη του πάροχου και κατ'επέκταση όλου του ασύρματου δικτύου της ευρύτερης περιοχής.

1.4 Απειλές – Τύποι Επιθέσεων

Οι απειλές που προσανατολίζονται σε κινητές συσκευές, μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε τέσσερις κατηγορίες:

Hardware-centric attacks : Επιθέσεις προσανατολισμένες στο hardware των συσκευών, αν και μπορούν να παραβιάσουν σημαντικές παραμέτρους ασφαλείας (πχ την εμπιστευτικότητα των προσωπικών δεδομένων με forensic analysis), δεν μπορούν να είναι εκμεταλλεύσιμες μέσω mobile malware, καθώς ευπάθειες στο hardware μπορούν να τις εκμεταλλευτούν μόνο με φυσική πρόσβαση στην συσκευή.

Ιδιαίτερη περίπτωση αποτελεί, η προσπάθεια παρεμβολής μεταξύ της επικοινωνίας SIM smartcard και της κινητής συσκευής. Η παραπάνω επικοινωνία δεν είναι κρυπτογραφημένη καθώς μια επίθεση man-in-the-middle θεωρούνταν απίθανη όταν πρωτοκατασκευάστηκε η συγκεκριμένη διεπαφή. Πλην όμως, εμφανίστηκε στην αγορά ένα προϊόν, η TurboSIM. Η TurboSIM είναι ένα microchip το οποίο προσκολλάται στο πλαστικό μέρος της SIM κάρτας, και δύναται να εφαρμόσει μια πετυχημένη man-in-the-middle επίθεση και να υποκλέψει τα δεδομένα του χρήστη και της κάρτας. Και πάλι όμως, για να είναι εφικτή μια τέτοια απειλή, θα πρέπει ο επιτιθέμενος να έχει έστω και για κάποιο χρονικό διάστημα, φυσική επαφή με την κινητή συσκευή προκειμένου να προσαρμόσει την TurboSIM στο πλαστικό κομμάτι της κάρτας.

Device-independent attacks : Επιθέσεις ανεξάρτητες της φύσης της συσκευής, αποσκοπούν στην κατάρρευση της εμπιστευτικότητας των προσωπικών δεδομένων του χρήστη, μέσω υποκλοπής της ασύρματης επικοινωνίας ή των δεδομένων που βρίσκονται αποθηκευμένα σε back-end συστήματα των παρόχων. Και αυτές οι επιθέσεις όμως, είναι ανεξάρτητες των χαρακτηριστικών ασφαλείας των συσκευών και των λειτουργικών συστημάτων τους. Για την ασύρματη επικοινωνία, οι κάρτες SIM των κινητών συσκευών, παρέχουν όλα τα κρυπτογραφικά κλειδιά, προκειμένου οι χρήστες να έχουν μια ασφαλή επικοινωνία με τους σταθμούς βάσης του δικτύου κινητής τηλεφωνίας. Τα GSM δίκτυα δεν χρησιμοποιούσαν αυθεντικοποίηση δικτύου, με αποτέλεσμα ο οποιοσδήποτε μπορούσε να κατασκευάσει έναν ενδιάμεσο σταθμό βάσης κινητής τηλεφωνίας, και κατόπιν να παραπλανήσει τους χρήστες (τις κινητές συσκευές) ότι αποτελεί ένα κανονικό κομμάτι του ασύρματου δικτύου. Με αυτόν τον τρόπο όλη η επικοινωνία των χρηστών, εξυπηρετούνταν μέσω του σταθμού βάσης του επιτιθέμενου, με αποτέλεσμα την αποκρυπτογράφηση και υποκλοπή των δεδομένων. Η συγκεκριμένη τρωτότητα διορθώθηκε με την έλευση των UMTS ασύρματων δικτύων.

Software-centric attacks : Η σημαντικότερη κατηγορία απειλών – επιθέσεων σε κινητές συσκευές, είναι αυτές που βασίζονται στις τρωτότητες και τα κενά ασφαλείας των εφαρμογών που υποστηρίζουν τα λειτουργικά συστήματα των συσκευών.

Στο πρόσφατο παρελθόν, οι τρωτότητες των mobile web browsers, οδήγησαν σε έξαρση των σχετικών επιθέσεων στις κινητές συσκευές.

Στις μέρες μας, η εμπορική επιτυχία του mobile internet, οδήγησε στην ανάπτυξη online εμπορικών καταστημάτων από τους κατασκευαστές των λειτουργικών συστημάτων (App Store, Android Market κλπ), όπου ο καθένας μπορεί να αναπτύξει και να διαθέσει προς πώληση την δική του εφαρμογή. Όπως είναι φυσικό, κανείς δεν εγγυάται την ασφάλεια των εν λόγω εφαρμογών και οι επιθέσεις που σκοπεύουν στην εξεύρεση τρωτοτήτων αυτών, έχουν αυξηθεί δραματικά τα τελευταία 2 χρόνια με σημαντικό αντίκτυπο στα δεδομένα των χρηστών.

α. **Malware**

Συλλογή προσωπικών δεδομένων : Μια προσφιλής τακτική των επιτιθέμενων σε κινητές συσκευές είναι η συλλογή προσωπικών δεδομένων των χρηστών και η αποστολή τους σε αυτούς. Μια τακτική η οποία μπορεί εύκολα να προσκολληθεί σε ένα παιχνίδι και να στέλνει στον επιτιθέμενο όλες τις επιθυμητές πληροφορίες των χρηστών όπως συντεταγμένες της κινητής συσκευής, πληροφορίες επικοινωνίας (αποστολή SMS, MMS).

Υποκλοπές : Ένας επίσης δημοφιλής τρόπος επίθεσης και λειτουργικότητας των malware είναι η υποκλοπή και καταγραφή συνομιλιών και η αποστολή τους στους επιτιθέμενους. Χαρακτηριστική είναι η δυνατότητα ορισμένων malware με αυξημένα δικαιώματα στο λειτουργικό σύστημα να καταγράφουν συνομιλίες όχι μόνο των κλήσεων, αλλά και του περιβάλλοντα χώρου με την κινητή συσκευή σε κατάσταση αναμονής.

Οικονομικό κέρδος : Το οικονομικό κίνητρο αποτελεί έναν κύριο άξονα δράσης των επιτιθέμενων. Μεγάλος αριθμός malware, αποσκοπεί στην δημιουργία κόστους για τον χρήστη και αντίστοιχο οικονομικό όφελος για τον επιτιθέμενο. Malware με δικαιώματα διαχείρισης – αποστολής SMS σε μία κινητή συσκευή, έχει την δυνατότητα αποστολής μηνυμάτων σε συγκεκριμένους αριθμούς χρέωσης, χωρίς την άδεια του χρήστη.

DDOS επιθέσεις : Οι DDOS επιθέσεις χωρίζονται σε 2 υποκατηγορίες.

1. **Επιθέσεις εναντίων οργανισμών** : Οι κινητές συσκευές έχουν ένα μεγάλο πλεονέκτημα έναντι των desktop μηχανημάτων. Είναι ενεργές σχεδόν επί 24ώρου βάσεως. Επομένως αποτελούν ένα πολύ καλό εργαλείο στα χέρια των DDOS επιτιθέμενων καθώς μία μολυσμένη συσκευή μπορεί να στέλνει απεριόριστες αιτήσεις στον οργανισμό στόχο και να προκαλέσει DOS.

2. **Επιθέσεις εναντίων των ίδιων των συσκευών** : Λόγω των περιορισμένων πόρων του συστήματος, οι κινητές συσκευές είναι εύκολα ευάλωτες σε DDOS επιθέσεις. Ειδικά malware απασχολούν την CPU των συσκευών με τον διαρκή υπολογισμό απλών αλγορίθμων, οι οποίοι όμως προκαλούν δραματική μείωση της διάρκειας ζωής της μπαταρίας.

β. **Mobile Web Browser**

Οι Mobile Web Browser αποτελούν διαρκή στόχο των επιτιθέμενων. Όπως και οι κοινοί web browsers, έχουν εξελιχθεί από απλούς φυλλομετρητές, σε εφαρμογές με πρόσθετες λειτουργικότητες και δυνατότητες. Επομένως είναι και οι ίδιοι εφαρμογές με τρωτότητες, τις οποίες εκμεταλλεύονται οι επιτιθέμενοι για την υποκλοπή προσωπικών δεδομένων των χρηστών. Παραδείγματα επιτυχημένων επιθέσεων ενάντια των mobile browser η DOS επίθεση στον Internet explorer, η χρήση του iPhone browser σαν dialer κ.α.

The User as Attack Vector

Τέλος, ως σημαντικός παράγοντας ασφαλείας εξακολουθεί και παραμένει σε μεγάλο βαθμό ο ίδιος ο χρήστης των κινητών συσκευών. Η ελλιπής γνώση διαδικασιών ασφαλείας από τον μέσο χρήστη, οδηγούν σε λανθασμένες αποφάσεις οι οποίες καταρρέουν την δομή ασφαλείας των συσκευών.

1.5 Μοντέλα Ασφαλείας

Η διαρκώς αυξανόμενη δράση των επιτιθέμενων σε κινητές συσκευές, εξήρε την ανάγκη για δημιουργία μοντέλων ασφαλείας προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι επιδράσεις των επιθέσεων στα προσωπικά δεδομένα των χρηστών. Μέχρι στιγμής δύο μοντέλα ασφαλείας έχουν προταθεί και υποστηριχθεί στην κοινότητα των κινητών συσκευών.

Το πρώτο είναι το μοντέλο ασφαλείας Capability-based Application Digital Signature (CADS), το οποίο απαιτεί, ότι μόνο ψηφιακά υπογεγραμμένα πακέτα μπορούν να εγκατασταθούν σε μια συσκευή και μόνο πακέτα με την ίδια ψηφιακή υπογραφή,

μπορούν να μοιραστούν πόρους και δυνατότητες της συσκευής. Αν και εκ πρώτης όψης φαίνεται αρκετό για να εγγυηθεί την ασφάλεια των συσκευών, το CADS προστατεύει τις εφαρμογές μόνο κατά την εγκατάστασή τους, υποθέτωντας ότι αυτές δεν αλλάζουν παραμέτρους-δικαιώματα κατά την εκτέλεσή τους. Πλην όμως, αν κατά την διάρκεια της εκτέλεσης ενός API αλλάξουμε τις παραμέτρους, το CADS είναι αδύνατο να εντοπίσει τις αλλαγές και ο μολυσμένος κώδικας θα εκτελεστεί κανονικά.

Το δεύτερο προτεινόμενο μοντέλο ασφαλείας είναι το Runtime Security Policy Enforcement (RSPE), το οποίο παρέχει ένα λεπτομερή καθορισμό δικαιωμάτων πρόσβασης και υποχρεωτική εφαρμογή τους από τις εφαρμογές (πχ. Ο τηλεφωνικός κατάλογος της συσκευής μπορεί να προσπελαστεί μόνο από συγκεκριμένες εφαρμογές). Το RSPE αν και εφαρμόζει πολιτική ασφαλείας κατά την εκτέλεση των εφαρμογών, ελέγχοντας διαρκώς αν ένα API έχει δικαίωμα πρόσβασης σε πόρους του συστήματος, δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι μια εφαρμογή εκτελείται κανονικά. Με το RSPE , η εφαρμογή τρέχει σε ένα προστατευμένο περιβάλλον, το οποίο επιτρέπει μόνο σε authorized κώδικα να έχει πρόσβαση σε πόρους του συστήματος και να υλοποιήσει ενέργειες επι αυτών. Τα Domains, δικαιώματα και πολιτικές ασφαλείας των εφαρμογών περιγράφονται αναλυτικά σε ένα σύνολο από αρχεία. (Domain και Policy Stores) και οι πόροι πυρήνα προστατεύονται από το RSPE. Ο τηλεφωνικός κατάλογος που αναφέρθηκε και πριν, μπορεί να προσπελαστεί από εφαρμογές οι οποίες έχουν το κατάλληλο RSPE configuration. Ένα malware, ακόμα και με root δικαιώματα, αν δεν τρέχει σε κατάλληλο domain με τα απαραίτητα δικαιώματα, δεν μπορεί να έχει πρόσβαση στους πόρους τους οποίους έχει πρόσβαση το domain.

Γενικά τα δύο προτεινόμενα μοντέλα, αν υλοποιηθούν και τα δύο μαζί, αυξάνουν σημαντικά την ασφάλεια των κινητών συσκευών. Μία εφαρμογή, αφού πρώτα πιστοποιηθεί η ψηφιακή υπογραφή του, εγκαθίσταται στην συσκευή (λειτουργικότητα CADS) και εν συνεχεία το RSPE λαμβάνει δράση να εφαρμόσει την πολιτική ασφαλείας κατά την εκτέλεσή του. Πάραυτα όμως, δεν μπορούν να εξασφαλίσουν ότι μια εφαρμογή θα εκτελεστεί κανονικά ή δεν θα αλλάξει κάποιες παραμέτρους κατά την διάρκεια εκτέλεσης, επιτρέποντας έτσι επιθέσεις που βασίζονται στις τεχνικές code injection και code replacement [15]

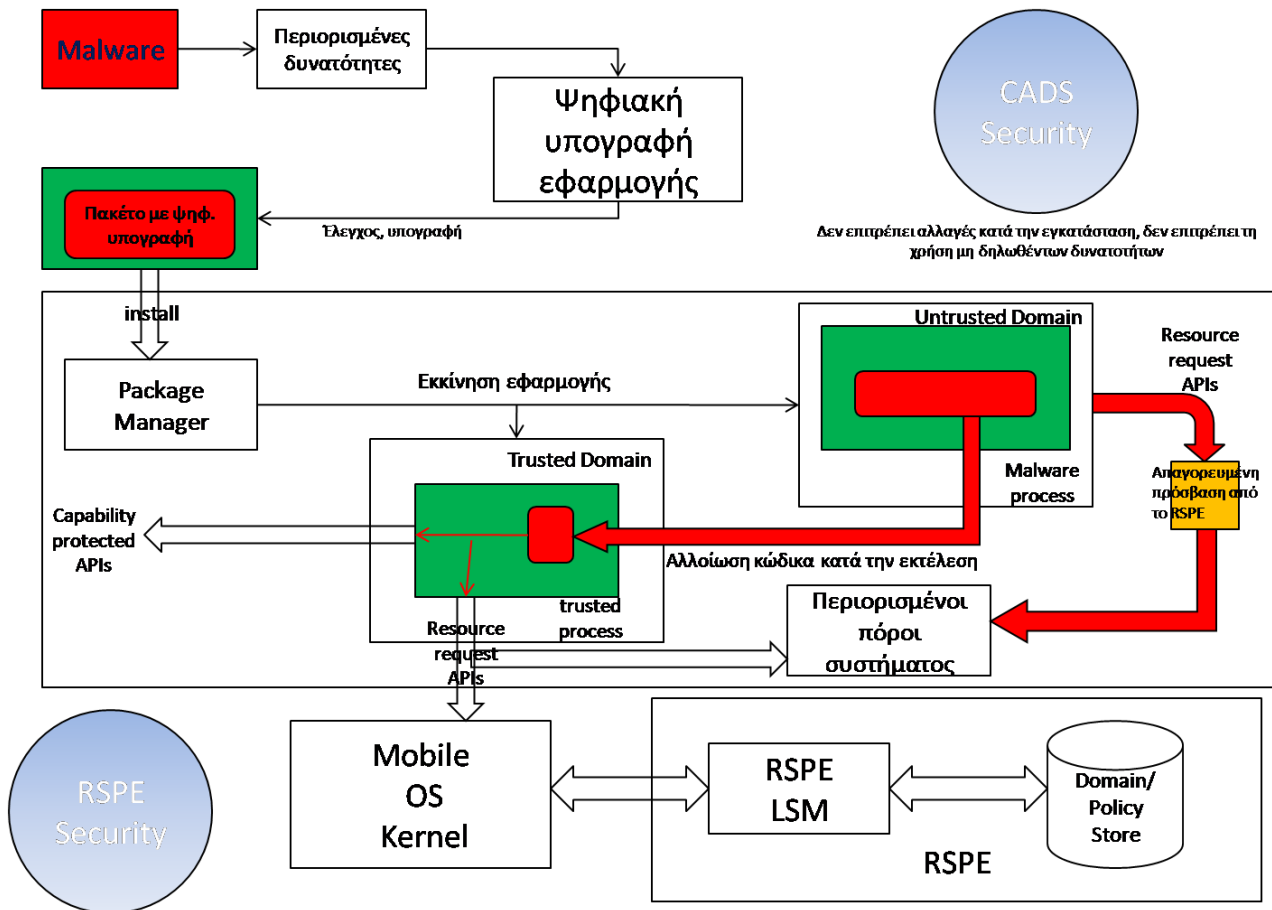
	CADS	RSPE
Στάδιο	Κατά την εγκατάσταση	Κατά την εκτέλεση
Έλεγχος	Στατικός	Δυναμικός
APIs που ελέγχει	Capability-protected	General-purpose APIs & system calls
Στόχος	Καμία αλλαγή της εφαρμογής κατά την εγκατάσταση, δεν επιτρέπει την χρήση προστατευμένων εφαρμογών (capability-protected)	Έλεγχος πρόσβασης
Μειονεκτήματα	Κανένας έλεγχος στα General-purpose APIs της συσκευής	Η απειλή εντοπίζεται μόνο κατά την εκτέλεση.

Πίνακας 1

Στον Πίνακα 1 φαίνονται συνοπτικά οι διαφορές μεταξύ των δύο μοντέλων ασφαλείας που προαναφέρθηκαν.

Τρωτότητες Μοντέλων Ασφαλείας

Όπως φαίνεται και στον Πίνακα 1 τα CADS και RSPE λειτουργούν σε διαφορετικά επίπεδα και γι αυτό το ένα μπορεί να συμπληρώσει το άλλο. Εφαρμοσμένα μαζί μπορούν να αυξήσουν σημαντικά το επίπεδο ασφαλείας των κινητών συσκευών. Κατά την εγκατάσταση το CADS ελέγχει την ψηφιακή υπογραφή της εφαρμογής και επιτρέπει στην συγκεκριμένη εφαρμογή να κάνει χρήση μόνο των δυνατοτήτων που έχουν εξ αρχής οριστεί και έχει λάβει γνώση ο χρήστης. Κατά την εκτέλεσή της, το RSPE, επιτρέπει στη εφαρμογή να κάνει χρήση μόνο των κοινόχρηστων και δηλωμένων πόρων του συστήματος, επομένως η εφαρμογή τρέχει σε ένα ασφαλές περιβάλλον. Όμως η αρχιτεκτονική αυτή δεν μπορεί να εμποδίσει την αλλαγή παραμέτρων της εφαρμογής κατά την εκτέλεσή της.

Εικόνα 5

Όπως φαίνεται και στην εικόνα 5, ένα malware για να εγκατασταθεί θα πρέπει να απαιτεί πρόσβαση σε περιορισμένες-συνηθισμένες δυνατότητες και να έχει ψηφιακή υπογραφή. Με την παρουσία του CADS το malware δεν μπορεί να έχει πρόσβαση σε προστατευόμενα APIs. Μετά την εγκατάσταση, το malware τρέχει σε μη αξιόπιστο περιβάλλον και όταν προσπαθήσει να ζητήσει μη επιτρεπόμενους πόρους του συστήματος, το RSPE θα το αποτρέψει. Όμως το malware, μπορεί κατά την εκτέλεση, να εκτελέσει κώδικα μιας άλλης διεργασίας που τρέχει σε ένα αξιόπιστο περιβάλλον και να καταφέρει να εξαπατήσει την διεργασία «θύμα» για να :

- Καλέσει ένα προστατευόμενο API το οποίο δεν είχε δικαίωμα το malware να καλέσει
- Καλέσει ένα API γενικού σκοπού για να έχει πρόσβαση σε πόρους συστήματος που προστατεύονται από το RSPE.

καταφέρνοντας έτσι να παρακάμψει το μοντέλο ασφαλείας (privilege escalation attacks).

1.6 Τεχνικές Εντοπισμού Malware σε smartphones

Η ανίχνευση και εντοπισμός malware στα smartphones αποτελεί ένα ιδιαίτερα δύσκολο αντικείμενο καθώς αν και οι αρχές εντοπισμού δεν διαφέρουν από τα κλασσικά malware των desktop μηχανημάτων, οι περιορισμένοι πόροι των κινητών συσκευών την καθιστούν μια δυσχερής διαδικασία.

Signature Based Detection

Η κλασσική προσέγγιση του προβλήματος είναι ο εντοπισμός με βάση την «υπογραφή» του malware καθώς αυτό έχει ήδη αναγνωριστεί και έχουν καταγραφεί τα χαρακτηριστικά του. Οι εφαρμογές που χρησιμοποιούν αυτήν την προσέγγιση, αφού αναγνωρίσουν την ύπαρξη ενός malware, ‘παράγουν’ την υπογραφή του και την αποθηκεύουν για περαιτέρω χρήση. Στις κινητές συσκευές όμως, αυτή η διαδικασία είναι πιο πολύπλοκη, καθώς ο αλγόριθμος εντοπισμού του malware θα πρέπει να είναι διαρκώς σε κατάσταση ανίχνευσης, προκειμένου να αξιολογήσει όλες τις διαδικασίες που τρέχουν στον επεξεργαστή για την ύπαρξη malware. Προφανώς αυτό από μόνο του προσθέτει ένα τεράστιο φόρτο εργασίας στους ήδη περιορισμένους πόρους των κινητών συσκευών που μπορεί να προκαλέσει δυσάρεστες παρενέργειες στον χρήστη (αργό γραφικό περιβάλλον, γρήγορη εξάντληση της μπαταρίας κλπ). Για τον λόγο αυτό έχουν προταθεί αρκετές λύσεις, που παραπέμπουν την διαδικασία ανίχνευσης της συσκευής σε περιβάλλον cloud.

Πέραν των παραπάνω, μια διαφορετική προσέγγιση έχει υιοθετήσει η Apple, καθώς για να ανέβει μια εφαρμογή στο Apple Store, ελέγχεται πρώτα από την ίδια την εταιρεία και κατόπιν εγκρίσεως, αυτή θα εγκατασταθεί στο ηλεκτρονικό κατάστημα της Apple. Όμως κανείς δεν εγγυάται ότι όλα τα malware προγράμματα εντοπίζονται πριν αυτά διατεθούν προς εμπορική χρήση. Η μέχρι τώρα εμπειρία στο χώρο έχει δείξει ότι αρκετές εφαρμογές διατέθηκαν στο κοινό με έγκριση της εταιρείας και κατόπιν αποσύρθηκαν καθώς εντοπίστηκαν ανεπιθύμητες ενέργειες από malware.

Anomaly Detection

Μία διαφορετική προσέγγιση, προσπαθεί να αναγνωρίσει την ύπαρξη malware τα οποία εκτελούν “άγνωστες” ενέργειες. Έχουν προταθεί αρκετά εργαλεία που χρησιμοποιούν αυτή την τεχνική προσέγγισή όπως το SmartSiren [29]. Με το Smartsiren είναι πιθανός ο εντοπισμός malware με βάση την συμπεριφορά που έχει μια εφαρμογή, όταν επικοινωνεί μέσω SMS ή Bluetooth. Τα δεδομένα από την επικοινωνία αυτή, στέλνονται σε έναν κεντρικό proxy server ο οποίος προσπαθεί να εντοπίσει “περίεργες” ή

“άγνωστες” συμπεριφορές. Αυτή η προσέγγιση είναι ικανή να εντοπίζει ταχέως διαδιδόμενα “worms” καθώς και malware τα οποία δρουν αργά, στο υπόβαθρο των εφαρμογών, και στέλνουν κατά περιόδους τα ευαίσθητα δεδομένα των χρηστών στους επιτιθέμενους.

Rootkit Detection

Κάποια εξελιγμένα malware μπορεί να επιχειρήσουν να κρύψουν την ύπαρξή τους σε επίπεδο πυρήνα (kernel). Οι τεχνικές rootkit, για τον εντοπισμό των υπόψη malware δεν διαφέρουν από τις αντίστοιχες των παραδοσιακών ηλεκτρονικών υπολογιστών και η διαδικασία εντοπισμού παραμένει πολύ δύσκολη.

Software-based Attestation

Οι Jakobsson και Johansson περιγράφουν μια προσέγγιση για εντοπισμό malware με βάση το memory printing [30] των προγραμμάτων που εκτελούνται. Η ιδέα πάνω στην οποία βασίζεται χρησιμοποιεί κάποια κρυπτογραφικά σχήματα, τα οποία έχουν το χαρακτηριστικό να αργεί σημαντικά η εκτέλεσή τους, αν για κάποιο λόγο το σύστημα τους διαθέσει λιγότερη μνήμη RAM από αυτή που έχει τεθεί ως προαπαιτούμενη. Συνεπώς, τα malware τα οποία εκτελούνται στην flash memory των κινητών, λόγω της ύπαρξης των συγκεκριμένων κρυπτογραφικών σχημάτων, εκτελούνται με μεγαλύτερη χρονική καθυστέρηση, η οποία μπορεί εύκολα να παρατηρηθεί και να εντοπιστεί η ύπαρξη του malware στην συσκευή.

1.7 Ασφάλεια Λειτουργικών Συστημάτων

Όπως είναι γνωστό, τα λειτουργικά συστήματα των κινητών συσκευών, εξελίχθηκαν τόσο πολύ τα τελευταία χρόνια με αποτέλεσμα να είναι παραπλήσια σε δυνατότητες με τα παραδοσιακά λειτουργικά των desktop υπολογιστών. Οι περισσότερες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον χώρο, προσπαθούν να υλοποιήσουν ένα ενιαίο λειτουργικό σύστημα, το οποίο θα υποστηρίζει όλες τις λειτουργίες του σε οποιοδήποτε περιβάλλον (desktop, smartphone, tablet, laptop). Η ασφάλεια των λειτουργικών συστημάτων μπορεί μελλοντικά να αποτελέσει ενιαίο παράγοντα για όλες τις πλατφορμες και να αντιμετωπιστεί συνολικά.

Παρακάτω παρουσιάζονται μερικοί τρόποι επαύξησης της ασφάλειας των λειτουργικών συστημάτων κινητών συσκευών οι οποίες σε κάποιες περιπτώσεις έχουν υιοθετηθεί από τους κατασκευαστές.

Περιορισμένα δικαιώματα και απομόνωση διεργασιών

Οι περισσότερες ευάλωτες εφαρμογές, μπορεί να τρέξουν malware μέσα στα όρια των δικών τους δικαιωμάτων. Αν κάποια εφαρμογή κατέχει πολύ υψηλά δικαιώματα, τότε μια πιθανή τρωτότητα θέτει σε κίνδυνο όλο το λειτουργικό σύστημα. Αυτή η προσέγγιση έχει υιοθετηθεί από την πλατφόρμα Android καθώς κάθε εφαρμογή εκτελείται σε δικό της περιβάλλον (JVMs) και κατω από διαφορετικό χρήστη (UID). Αναλυτικότερα θα αναφερθούμε σε επόμενο κεφάλαιο.

Δυσκολότεροι Kernels

Στα λειτουργικά συστήματα των κλασικών desktop μηχανημάτων, η ασφάλεια του πυρήνα έχει ανέβει σε πολύ υψηλά επίπεδα με την πάροδο του χρόνου και η εκτέλεση malware κώδικα μέσω κρίσιμων σφαλμάτων ασφαλείας, αποτελεί ιδιαίτερα δύσκολο έργο για τους επιτιθέμενους. Μια προσέγγιση για την αύξηση της ασφάλειας των κινητών συσκευών είναι να εφαρμοστούν οι ίδιες τακτικές λύσεις, όπως Address Space Layout Randomization, stack protection και non-executable writable memory σε όλες τις πλατφόρμες.

Default Settings

Οι προεγκατεστημένες υπηρεσίες και εφαρμογές των κινητών συσκευών θα πρέπει να έχουν οριστεί προσεκτικά και η χρήση τους να επιτρέπεται μόνο εάν αυτό απαιτείται (Bluetooth υπηρεσία κλπ). Χαρακτηριστικό παράδειγμα, όπου κάποια Symbian smartphones ήταν ευάλωτα σε DoS επιθέσεις μέσω μια υπηρεσίας δικτύου η οποία ήταν διαθέσιμη με τις default ρυθμίσεις της συσκευής.

Αναβαθμίσεις ΛΣ

Τα λειτουργικά συστήματα δεν είναι ποτέ τέλεια και δεν είναι ποτέ 100% ασφαλή. Όσο αυτά αναπτύσσονται, τα λάθη στην υλοποίησή τους θα υπάρχουν πάντα. Όταν οι τρωτότητες ανακαλύπτονται, οι εταιρείες λειτουργικών συστημάτων ενημερώνουν τους χρήστες για την ύπαρξη διαθέσιμης αναβάθμισης προκειμένου αυτή να εγκατασταθεί και να διορθωθεί το πρόβλημα. Η παραπάνω διαδικασία στους κλασικούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές είναι γνώριμη στους χρήστες και ελάχιστα 'δαπανηρή' σε υπολογιστικό κόστος. Στις κινητές συσκευές όμως η διαδικασία update είναι δύσκολη και χρονοβόρα ενώ συνήθως γίνεται από εξουσιοδοτημένο προσωπικό και όχι από τον χρήστη. Θα πρέπει λοιπόν να βρεθεί λύση προκειμένου η διαδικασία του update να είναι το ίδιο λειτουργική και εύχρηστη με αυτή των παραδοσιακών desktop μηχανημάτων.

Διαδικασία εγκατάστασης των εφαρμογών

Η διαδικασία εγκατάστασης εφαρμογών διαφέρει σημαντικά από το παραδοσιακό περιβαλλον των ηλεκτρονικών υπολογιστών όπου η online εγκατάσταση γίνεται από το site του κατασκευαστή του προγράμματος, και του οποίου η αυθεντικότητα ελέγχεται μέσω ψηφιακών υπογραφών. Στις κινητές συσκευές, όλες οι διαθέσιμες εφαρμογές βρίσκονται στα online καταστήματα των κατασκευαστών των λειτουργικών συστημάτων. Λόγω της αξιοπιστίας που παρέχει το brandname του online καταστήματος, οι χρήστες εγκαθιστούν με μεγαλύτερη ασφάλεια, εφαρμογές από άγνωστους εκδότες οι οποίες όμως ενδέχεται να εμπεριέχουν malware κώδικα που έχει διαφύγει του ελέγχου της εταιρείας. Επιπλέον στην πλατφόρμα Android, ο χρήστης ενημερώνεται πριν εγκαταστήσει μια εφαρμογή, για τα δικαιώματα που απαιτεί αυτή για να εγκατασταθεί και αν συμφωνεί, δίνει έγκριση για την εγκατάστασή της. Συνεπώς, μια εφαρμογή είτε εγκαθίσταται με όλα τα δικαιώματα που απαιτεί, επικίνδυνα ή μη, είτε δεν εγκαθίσταται καθόλου. Δεν υπάρχει τρόπος εγκατάστασης της εφαρμογής με παράλληλη αποτροπή των κακόβουλων ενεργειών.

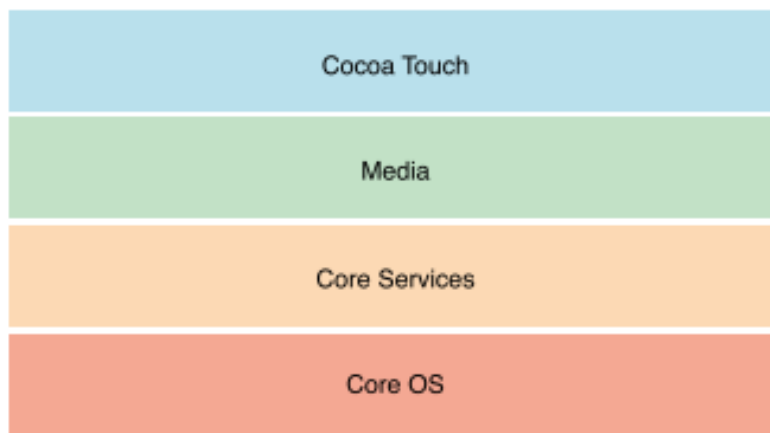
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ iOS

2.1 iOS - Αρχιτεκτονική

Το λειτουργικό σύστημα iOS, όπως όλα τα λειτουργικά συστήματα, δρά ως ενδιάμεσος μεταξύ του hardware των συσκευών, και των εφαρμογών που εμφανίζονται στην οθόνη του χρήστη.

Το iOS είναι περαιτέρω διαιρεμένο στα παρακάτω λογικά επίπεδα, τα οποία παρέχουν τις απαραίτητες αφαιρετικές δομές για την λειτουργικότητα των εφαρμογών.

Εικόνα 6 [7]

Τα επίπεδα τα οποία είναι χαμηλότερα, περιέχουν όλες τις θεμελιώδεις υπηρεσίες και λειτουργίες που είναι απαραίτητες για την λειτουργικότητα των εφαρμογών, ενώ στα υψηλότερα επίπεδα βρίσκονται πιο εξελιγμένες τεχνολογίες και υπηρεσίες.

Αναλυτικότερα :

2.1.1 Επίπεδο Core OS

Σε αυτό το επίπεδο βρίσκονται όλες οι θεμελιώδεις υπηρεσίες που παρέχει το λειτουργικό σύστημα στον χρήστη. Το iOS παρέχει διεπαφές προκειμένου να είναι προσπελάσιμες αρκετά χαμηλού επιπέδου χαρακτηριστικά. Οι διεπαφές αυτές είναι γραμμένες σε γλώσσα C, είναι διαθέσιμες μέσω της βιβλιοθήκης *LibSystem* και υποστηρίζουν τις παρακάτω λειτουργικότητες.

- Threading (POSIX threads)
- Networking (BSD sockets)
- File-system access
- Standard I/O
- Bonjour and DNS services
- Locale information

- Memory allocation
- Math computations

Πλέον των παραπάνω low-level υπηρεσιών, υπάρχουν και οι δημοφιλείς λειτουργικότητες που χρησιμοποιούν σχεδόν όλες οι εφαρμογές.

- **Accelerate Framework**

Διεπαφές για τις υπηρεσίες DSP, Linear Algebra, and Image Processing.

- **Core Bluetooth Framework**

Λειτουργικότητες που επιτρέπουν στις εφαρμογές να αλληλεπιδρούν με Bluetooth συσκευές.

- **External Accessories Framework**

Διασύνδεση της συσκευής, με εξωτερικές συσκευές μέσω 30-pin connector.

- **Security Framework**

Διαχείριση των Certificates, δημοσίων και ιδιωτικών κλειδιών, πολιτικές ασφαλείας, δημιουργία ψευδοτυχαίων κλειδιών κλπ

2.1.2 Επίπεδο Core Services

Στο επίπεδο αυτό συναντάμε μια ποικιλία από βιβλιοθήκες οι οποίες είναι ασύνδετες μεταξύ τους, παρέχοντας θεμελιώδης υπηρεσίες που χρησιμοποιούν σχεδόν όλες οι εφαρμογές και αρκετά μέρη του συστήματος είναι δομημένα πάνω σε αυτές. Οι κυριότερες αυτών είναι:

- **Address Book Framework:** δίνει την δυνατότητα για πρόσβαση και διαχείριση των επαφών που είναι αποθηκευμένες στην συσκευή.

- **CF Network:** Εδώ βρίσκονται όλα τα αντικείμενα για την διεπαφή με όλα τα πρωτόκολλα δικτύου. (BSD sockets, SSL/TLS, DNS, HTTP/HTTPS, FTP)

- **Core Data Framework:** παρέχει τις τεχνολογίες για την διαχείριση του μοντέλου δεδομένων των εφαρμογών (SQLite db, table views, data validation κλπ)

- **Core Foundation Framework:** βασικές δομές δεδομένων που υποστηρίζει το iOS (Date/Time, Threading κλπ).

- **Core Location :** παρέχει τις πληροφορίες θέσης και επικεφαλίδες των εφαρμογών. (GPS, wifi radios για να είναι δυνατή η εύρεση συντεταγμένων του χρήστη)

- **Core Telephony Framework:** παρέχει τις διασυνδέσεις για παροχή πληροφοριών που σχετίζονται με την κινητή τηλεφωνία (όνομα παρόχου κλπ κλπ)
- **Core Media Framework:** εδώ βρίσκονται όλοι οι low-level media τύποι δεδομένων για την διαχείριση-έλεγχο του ήχου και την εικόνας.
- **Event Kit Framework :** η διασύνδεση με γεγονότα ημερολογίου στη συσκευή. (ειδοποιήσεις με ημερομηνία κλπ)

2.1.3 Επίπεδο Media Layer

Το επίπεδο media, περιέχει όλες τις τεχνολογίες ήχου, video, εικόνας για την δημιουργία των εφαρμογών. Συνοπτικά οι λειτουργικότητες που παρέχει το συγκεκριμένο επίπεδο φαίνονται στον πίνακα [2]

• Core Graphics	• Media Player Framework
• 2D Vector and Raster Graphics	• Access to iTunes Library and Simple Playback
• Core Animation	• AV Foundation Frameworks
• View Animation	• Audio and Video Capture and Playback
• Core Image	• OpenAL
• Image and Video Manipulation, Filters	• Positional Audio
• OpenGL ES and GLKit	• Core Audio Framework
• Hardware-accelerated 3D Graphics	• Advanced Audio Playback
• Core Text	• Core Video Framework
• Text Layout and Rendering	• Advanced Video Playback
• Image I/O	• AirPlay
• Reading and Writing Images	• Stream Audio and Video to Other Devices
• Assets Library	
• Access to User's Photos and Videos	

Πίνακας 2

2.1.4 Επίπεδο Cocoa Touch

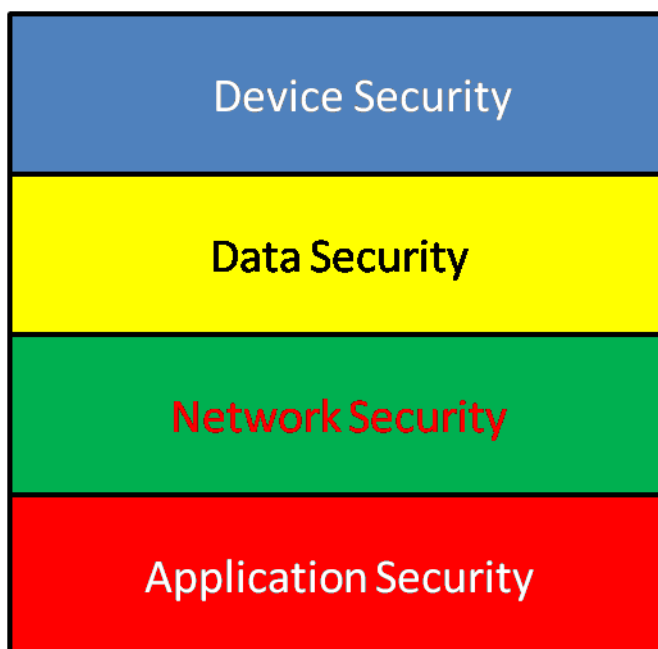
Στο ανώτερο επίπεδο, βρίσκονται όλες οι απαραίτητες λειτουργίες για την κατασκευή μιας iOS εφαρμογής. Το επίπεδο καθορίζει την απαραίτητη δομή που πρέπει να έχει η εφαρμογή, και υποστηρίζει όλες τις δομικές λειτουργικότητες όπως, δυνατότητα εισόδου δεδομένων από την touch screen, ειδοποιήσεις κλπ. Συνοπτικά οι σημαντικότερες υπηρεσίες που παρέχει το **cocoa touch layer** είναι οι παρακάτω:

- Storyboards (iOS 5)
- Documents (iOS 5)
- Multitasking
- Printing
- Data Protection
- Push Notifications
- Address Book
- Contacts
- Event Kit UI
- Calendar
- Game Kit
- Multiplayer Games
- Advertisements Map Kit
- Local Notifications
- Gesture Recognition
- File-Sharing
- Peer-peer Services
- External Display Support
- SystemViewControllers
- Maps
- Message UI
- E-Mail and SMS
- Twitter
- Tweets
- UIKit
- Everything else

Πίνακας 3

2.2 Μοντέλο Ασφαλείας

Η Apple έχει αναπτύξει ένα μοντέλο ασφαλείας το οποίο βασίζεται σε 4 επίπεδα (layers) με σκοπό να προστατέψει τους χρήστες και τα δεδομένα τους (Εικόνα 7)

Εικόνα 7

Device Security

Εδώ βρίσκονται οι τεχνικές για την παρεμπόδιση οποιουδήποτε μη εξουσιοδοτημένου ατόμου να έχει πρόσβαση στη συσκευή.

Data Security

Στο επίπεδο αυτό εφαρμόζονται οι τεχνικές για την προστασία των αποθηκευμένων δεδομένων του χρήστη, ακόμα και αν η κινητή συσκευή κλαπεί.

Network Security

Εδώ λαμβάνει χώρα η κρυπτογράφηση των δεδομένων καθώς αυτά μεταδίδονται στο ασύρματο δίκτυο.

Application Security

Τέλος στο application security layer βρίσκονται όλοι οι μηχανισμοί προστασίας του λειτουργικού συστήματος, και η απομόνωση των διεργασιών – εφαρμογών καθώς αυτές εκτελούνται.

2.2.1 Device Security

Οι μηχανισμοί για την προστασία της συσκευής της Apple εγγυώνται ότι μια συσκευή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί από μη εξουσιοδοτημένο προσωπικό/υπηρεσίες. Ο πιο γνωστός μηχανισμός ασφαλείας αυτού του επιπέδου είναι ο κωδικός PIN και ο κωδικός passcode. Η Apple επιτρέπει αυτά τα κλειδώματα ασφαλείας, είτε να είναι προαπαιτούμενα ως μέρος μιας γενικότερης πολιτικής ασφαλείας, είτε να μπορούν να εφαρμοστούν ως επιλογές των χρηστών.

Policy Enforcement

Επιπλέον των παραπάνω κλειδωμάτων, το iOS περιλαμβάνει ως κομμάτι της στρατηγικής ασφαλείας, την χρήση προεπιλεγμένων προφίλ ρυθμίσεων, επιτρέποντας έτσι την κεντρική διανομή των VPN, WiFi, email και άλλων ρυθμίσεων κάτω από μια ασφαλή παραμετροποίηση. Επομένως είναι δυνατή η εφαρμογή πολιτικής ασφαλείας σε μια εταιρεία, ενεργοποιώντας/απενεργοποιώντας λειτουργικότητες των συσκευών, συγκεντρωτικά για όσες συσκευές είναι καταχωρημένες σε ένα συγκεκριμένο domain. (Εικόνα 8)

Feature (true/false)	Comment
Install or Update Apps	Disables Appstore. Users are unable to install and update Apps.
Enable or disable Siri	Disables Siri
Allow camera	Disables camera. Users are unable to take photographs
Allow Explicit Content	Hides explicit music or video content purchased from the iTunes Store.
Allow Screenshot	Users are unable to take screenshot of the display
Allow Youtube	Disables Youtube app
Allow iTunes	Disables iTunes Music Store
Force iTunes Store Password	Forces user to enter iTunes password for each transaction (iOS 5)
Allow Safari	Disables Safari web browser.
Allow untrusted TLS Prompt	Automatically rejects untrusted HTTPS certificates without prompting the user (iOS5)
Allow Cloud Backup	Disables backing up the device to iCloud
Allow Cloud Document Sync	Disables document syncing to iCloud
Allow Photo Stream	Disables Photo Stream (iOS5)
Force encrypted Backup	Forcing encrypted backup with iTunes

Εικόνα 8 [7]

Mobile Device Management

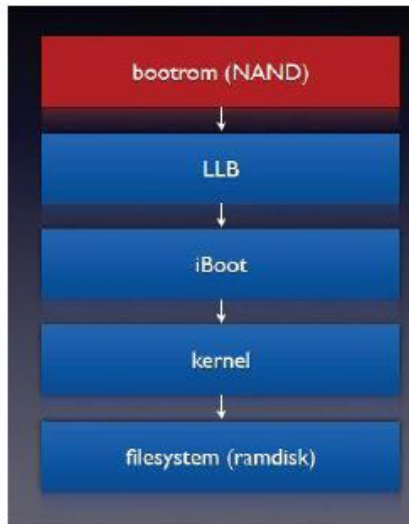
Προκειμένου να είναι δυνατή η διαχείριση μεγάλου αριθμού κινητών συσκευών Apple, το iOS υποστηρίζει την υπηρεσία MDM από όπου είναι δυνατή η κεντρική διαχείριση των συσκευών, η εγγραφή νέων, η εγκατάσταση εφαρμογών από απόσταση κλπ. Το MDM βασίζεται στο Policy Enforcement και στην υπηρεσία Apple Push Notification που θα αναλύσουμε παρακάτω.

Υπηρεσία Apple Push Notification

Η συγκεντρωτική διαχείριση των Apple συσκευών γίνεται μέσω της σύνδεσης των συσκευών με έναν MDM server ο οποίος παρέχεται από την εταιρεία. Η Επικοινωνία του server με τις συσκευές, επιτυγχάνεται μέσω του μηχανισμού Apple Push Notification Service. Όταν ο server θέλει να επικοινωνήσει με τις συσκευές, στέλνει ένα μήνυμα μέσω του APNS. Οι συσκευές με την σειρά τους, μόλις λάβουν το APNS μήνυμα, επικοινωνούν με τον MDM server προκειμένου να ολοκληρώσουν την επιθυμητή από τον server εργασία (πχ το update του firmware). Συνεπώς με την χρήση αυτή της υπηρεσίας σε συνδυασμό με τον MDM server, είναι δυνατή η δημιουργία domain με τις κινητές συσκευές iOS ενός οργανισμού και η διαχείρισή τους από τους αρμόδιους IT.

Secure Boot Chain

Η διαδικασία εκκίνησης της συσκευής αποτελείται από 4 βήματα τα οποία σχεδιάστηκαν για να εξασφαλίσουν την ακεραιότητα της συσκευής.(εικόνα [9]). Κάθε βήμα κατά την έναρξη της συσκευής, περιέχει στοιχεία τα οποία είναι κρυπτο-υπογεγραμμένα από την Apple, και η διαδικασία του boot συνεχίζει μόνο όταν πιστοποιηθεί η chain of truth της συσκευής. Όταν μια iOS συσκευή εκκινεί, αμέσως εκτελείται κώδικας από την read only μνήμη, Boot ROM, ο οποίος θεωρείται αξιόπιστος. Ο κώδικας αυτός περιλαμβάνει το **Apple Root CA public key**, το οποίο χρησιμοποιείται για να πιστοποιηθεί ότι ο Low-Level Bootloader (LLB) είναι υπογεγραμμένος από την Apple.

Εικόνα 9 [6]

Όταν τελειώσει το LLB με τις εργασίες του, αρχίζει το δεύτερο βήμα του iBoot, το οποίο με την σειρά του πιστοποιεί την αυθεντικότητα του κώδικα που τρέχει και παραδίδει την σκυτάλη στον πυρήνα του iOS. Με αυτή την τεχνική, η Apple εξασφαλίζει ότι το iOS μπορεί να τρέξει μόνο σε πιστοποιημένες συσκευές της εταιρείας. Σε περίπτωση που κάποιο στάδιο κατά την εκκίνηση αποτύχει στην διαδικασία πιστοποίησης, τότε η συσκευή εμφανίζει στην οθόνη, το μήνυμα “Connect to iTunes” το οποίο αποτελεί την διαδικασία της αποκατάστασης της κινητής συσκευής (recovery mode). Αν η συσκευή δεν μπορέσει καν να διαβάσει από την Boot ROM μνήμη το LLB, τότε αυτή εισέρχεται σε κατάσταση αναβάθμισης του firmware (DeviceFirmwareUpdate / DFU mode).

2.2.2 Data Security

Η ασφάλεια των δεδομένων αποτελεί τον βασικό πυλώνα ασφαλείας των εφαρμογών. Η Apple έχει αναπτύξει έναν αριθμό από data security προσεγγίσεις για την προστασία των ευαίσθητων δεδομένων των συσκευών, ακόμα και αν μια συσκευή κλαπεί από τον κάτοχό της. Οι κυριότεροι μηχανισμοί που έχουν αναπτυχθεί στο iOS είναι : Η απομακρυσμένη διαγραφή δεδομένων (remote wipe function), η κρυπτογραφία, και διάφοροι μηχανισμοί προστασίας των δεδομένων.

Remote wipe function

Ο χρήστης μπορεί να ενεργοποιήσει αυτήν την υπηρεσία αμέσως μόλις καταλάβει την απώλεια της συσκευής του ή μπορεί να ενεργοποιηθεί από μόνη της, μετά από επιλογή του χρήστη, όταν εισαχθεί λάθος κωδικός passcode πάρα πολλές φορές. Με την ενεργοποίηση της υπηρεσίας διαγράφεται/αντικαθίσταται

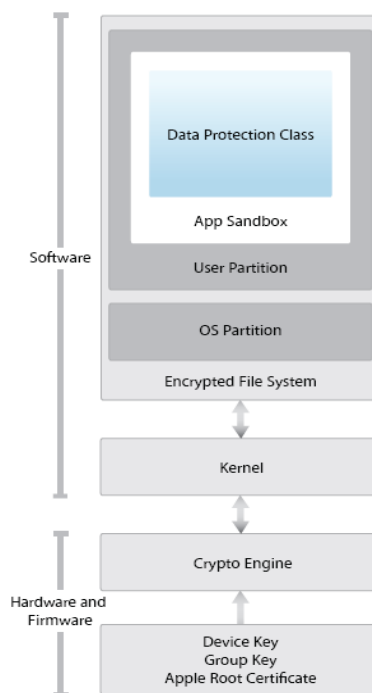
αυτόματα το master key της συσκευής (UID) και τα αποθηκευμένα δεδομένα δεν είναι δυνατόν να προσπελάστούν από τον νέο κάτοχο της συσκευής.

Cryptography

Κάθε iOS συσκευή έχει μια αποκλειστική κρυπτομηχανή AES-256 η οποία παρεμβάλεται της μνήμης της συσκευής και της μνήμης του λειτουργικού συστήματος. Παράλληλα με την κρυπτομηχανή-επιταχυντή AES έχει υλοποιηθεί και ο αλγόριθμος SHA-1 στο hardware προκειμένου να μειωθεί σημαντικά ο αντίκτυπος-επιβράδυνση της κρυπτογράφησης δεδομένων στον χρήστη.

Όλα τα δεδομένα στις κινητές συσκευές με λειτουργικό σύστημα iOS είναι κρυπτογραφημένα. Ακόμη και η διαδικασία backup μέσω του iTunes, χρησιμοποιεί κωδικό της συσκευής προκειμένου τα δεδομένα του backup να αποθηκευτούν κρυπτογραφημένα.

Κάθε συσκευή έχει μοναδικό κωδικό ID (UID) και ένα κωδικό ομάδος device group ID (GID). Κάθε ένα από αυτά αποτελεί ένα AES-256 κλειδί, και εισέρχονται στο hardware της συσκευής κατά την κατασκευή της. Κανένα πρόγραμμα ή εξωτερική συσκευή δεν είναι σε θέση να διαβάσει αυτά τα κλειδιά. Το UID είναι μοναδικό για κάθε συσκευή Apple ενώ το GID αποτελεί κοινό χαρακτηριστικό γνώρισμα μιας ομάδας επεξεργαστών/συσκευών. Τα συγκεκριμένα κλειδιά χρησιμοποιούνται σε όλα τα στάδια κρυπτογράφησης των δεδομένων της συσκευής.

Εικόνα 10 [6]

File Data Protection

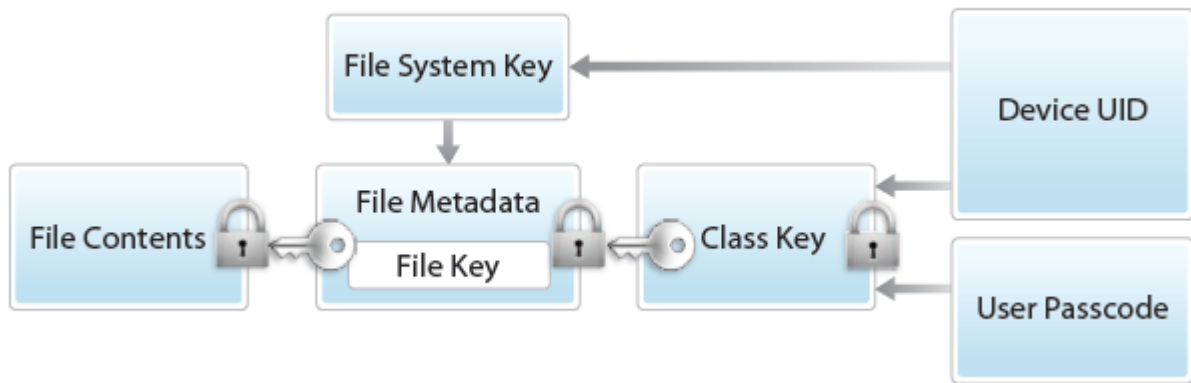
Οι συγκεκριμένοι μηχανισμοί ασφαλείας αποτελούν τον βασικότερο στόχο των επιτιθέμενων στις κινητές συσκευές με iOS λειτουργικό σύστημα. Η Apple χρησιμοποιεί όπως είδαμε, έναν κρυπτογραφικό επιταχυντή, υλοποιημένο σε hardware, προκειμένου να κρυπτογραφούνται τα δεδομένα των εφαρμογών. Σε συνδυασμό με τον κωδικό που δίνει ο ίδιος ο χρήστης (passcode), το iOS εγγυάται ότι τα δεδομένα των εφαρμογών παραμένουν ασφαλή και μπορούν να διαβαστούν παρά μόνο μετά την εισαγωγή του κωδικού ασφαλείας από τον χρήστη.

Κάθε φορά που δημιουργείται ένα αρχείο στη συσκευή, το Data Protection δημιουργεί ένα νέο 256-AES key (the “per-file” key) το οποίο δίνει στην κρυπτομηχανή προκειμένου να το χρησιμοποιήσει για την κρυπτογράφηση των δεδομένων σε AES-CBC mode (το IV του CBC mode προέρχεται από το LFSR υπολογισμένο από το block offset του αρχείου και είναι κρυπτογραφημένο με τον SHA-1 χρησιμοποιώντας το “per-file” κλειδί του αρχείου).

Το “per-file” κλειδί του αρχείου, ανάλογα με τα δικαιώματα πρόσβασης που έχει το ίδιο το αρχείο, κρυπτογραφείται εκ νέου με κάποια από τις κλάσεις ασφαλείας του συστήματος και αποθηκεύεται στα metadata του αρχείου.

Όταν το αρχείο ανοίγει, τα metadata αποκρυπτογραφούνται με το κλειδί του iOS, αποκαλύπτοντας το κρυπτογραφημένο “per-file” key και μια σημείωση που δείχνει σε ποια κλάση κλειδιών ανήκει. Κατόπιν αποκρυπτογραφείται με το κλειδί της κλάσης και το κρυπτογραφημένο αρχείο οδηγείται στην κρυπτομηχανή της συσκευής για αποκρυπτογράφηση. Τέλος τα metadata όλων των αρχείων της συσκευής, κρυπτογραφούνται με ένα τυχαίο κλειδί (file-system key) το οποίο δημιουργείται όταν γίνεται η εγκατάσταση του λειτουργικού συστήματος στη συσκευή ή όταν ο χρήστης ενεργοποιήσει την λειτουργία *remote wipe* που αναφέραμε παραπάνω.

Το file-system κλειδί, αποθηκεύεται στη συσκευή και γι αυτό δεν χρησιμοποιείται για την διατήρηση της εμπιστευτικότητας των δεδομένων. Με την διαγραφή του κλειδιού αυτού όλα τα δεδομένα της συσκευής είναι απροσπέλαστα.

Εικόνα 11 [6]

Παρόλο που ολόκληρο το filesystem είναι κρυπτογραφημένο, μόνο ορισμένα αρχεία έχουν τον μηχανισμό προστασίας δεδομένων. Στις νέες συσκευές τον συγκεκριμένο μηχανισμό έχουν μόνο τα email και τα προσαρτημένα αυτών. Οι εφαρμογές που αναπτύσσονται από third party οντότητες, θα πρέπει να συμπεριλάβουν την προστασία δεδομένων στον κώδικά τους εάν επιθυμούν την ενεργοποίηση αυτής της υπηρεσίας.

Passcode

Με την ενεργοποίηση της επιλογής του Passcode από τον χρήστη αυτόματα ενεργοποιείται και η λειτουργία του Data Protection. Το iOS επιτρέπει την χρήση 4ψήφιων αριθμητικών κλειδιών και strings οποιουδήποτε μήκους.

Επιπλέον το Passcode συμμετέχει μαζί με το UID της συσκευής, στην εντροπεία για την δημιουργία των κλειδιών κρυπτογράφησης των κλάσεων κλειδιών, τα οποία δεν αποθηκεύονται στην συσκευή. Ένας επιτιθέμενος ο οποίος έχει στην κατοχή του την συσκευή δεν μπορεί να έχει πρόσβαση στα δεδομένα του χρήστη, καθώς οι κωδικοί των κλάσεων δεν βρίσκονται τοπικά στην συσκευή.

Classes

Όταν δημιουργείται ένα αρχείο, όπως αναφέραμε πρωτύτερα, ανατίθεται σε μια κλάση ασφαλείας από την εφαρμογή που δημιουργεί το αρχείο. Κάθε κλάση καθορίζει την πολιτική ασφαλείας του αρχείου και τότε είναι αυτό διαθέσιμο για ανάγνωση-εγγραφή-διαγραφή. Οι κύριες κλάσεις του iOS είναι:

Complete Protection : Το class key προστατεύεται από το Passcode και το UID της συσκευής. Όταν η συσκευή είναι κλειδωμένη το κλειδί δεν είναι

διαθέσιμο και τα δεδομένα που ανήκουν σε αυτήν την κλάση δεν είναι προσπελάσιμα. (από κατασκευής τα mail με τα συνημμένα τους ανήκουν στην complete protection class)

Protected Unless Open : Κάποια αρχεία μπορεί να χρειαστεί να είναι διαθέσιμα για εγγραφή ακόμα και όταν είναι κλειδωμένη η συσκευή με το Passcode (πχ ένα mail attachment το οποίο κατεβαίνει στην συσκευή ενώ αυτή είναι κλειδωμένη). Η λειτουργικότητα αυτή επιτυγχάνεται με ECDH κρυπτογραφία. Μαζί με το “per-file” κλειδί, το Data Protection δημιουργεί και ένα ζεύγος ιδιωτικού-δημοσίου κλειδιού. Κατόπιν δημιουργείται το “κοινό μυστικό” χρησιμοποιώντας το ιδιωτικό κλειδί του αρχείου και το *Protected Unless Open* δημόσιο κλειδί που δημιουργήθηκε (Το δημόσιο κλειδί προστατεύεται με το Passcode και το UID). Το “per-file” κλειδί περνάει από τον SHA-1 με κλειδί το κοινό μυστικό που δημιουργήθηκε, και το hash που δημιουργείται αποθηκεύεται στα metadata του αρχείου μαζί με το δημόσιο κλειδί. Το ιδιωτικό κλειδί αφαιρείται από την μνήμη και μόλις κλείσει το αρχείο, διαγράφεται και το “per-file” κλειδί. Για να αποκτήσει κάποιος πρόσβαση στο αρχείο, το κοινό μυστικό επαναδημιουργείται χρησιμοποιώντας το ιδιωτικό κλειδί της κλάσης και το δημόσιο κλειδί του αρχείου.

Protected Until First User Authentication : Αυτή η κλάση είναι παρόμοια με την κλάση Complete protection με την διαφορά ότι το κλειδί δεν αφαιρείται από την μνήμη (άρα είναι διαθέσιμο κάθε στιγμή μετά την πρώτη σωστή εισαγωγή του Passcode) όταν η συσκευή κλειδώνει.

No Protection : Η συγκεκριμένη κλάση προστατεύεται μόνο από το UID. Αυτή είναι η κλάση που ανατίθεται σε όλα τα αρχεία, εκτός και αν επιλέξει ο χρήστης να κάνει χρήση του Data Protection.

Keychain Data Protection

Αρκετές εφαρμογές διαχειρίζονται κλειδιά και ευαίσθητα δεδομένα, τα οποία θα πρέπει να κρυπτογραφούνται. Η λειτουργία Keychain του iOS προσφέρει αυτή την λειτουργικότητα για τις εφαρμογές, χρησιμοποιώντας έναν 128-bit AES αλγόριθμο. Υλοποιείται με την SQLite βάση δεδομένων, η οποία είναι αποθηκευμένη στο file system της συσκευής κάτω από την No Protection κλάση ασφαλείας. Υπάρχει μόνο μια βάση δεδομένων keychain και ο security daemon του συστήματος καθορίζει ποια keychain είναι προσβάσιμα από ποιες διεργασίες ή εφαρμογές. Μια “αλυσίδα” του keychain μπορεί να διαμοιραστεί σε περισσότερες των μια εφαρμογών, αρκεί οι εφαρμογές αυτές να είναι προϊόν από τον ίδιο developer.

Τα δεδομένα του Keychain χρησιμοποιούν παρόμοιες κλάσεις με αυτές του Data Protection με παρόμοιες συμπεριφορές αλλά έχουν διαφορετικά κλειδιά.

Availability	File Data Protection	Keychain Data Protection
When unlocked	NSFileProtectionComplete	kSecAttrAccessibleWhenUnlocked
While locked	NSFileProtectionCompleteUnlessOpen	N/A
After first unlock	NSFileProtectionCompleteUntilFirstUserAuthentication	kSecAttrAccessibleAfterFirstUnlock
Always	NSFileProtectionNone	kSecAttrAccessibleAlways

Εικόνα 12 [6]

System Keybag

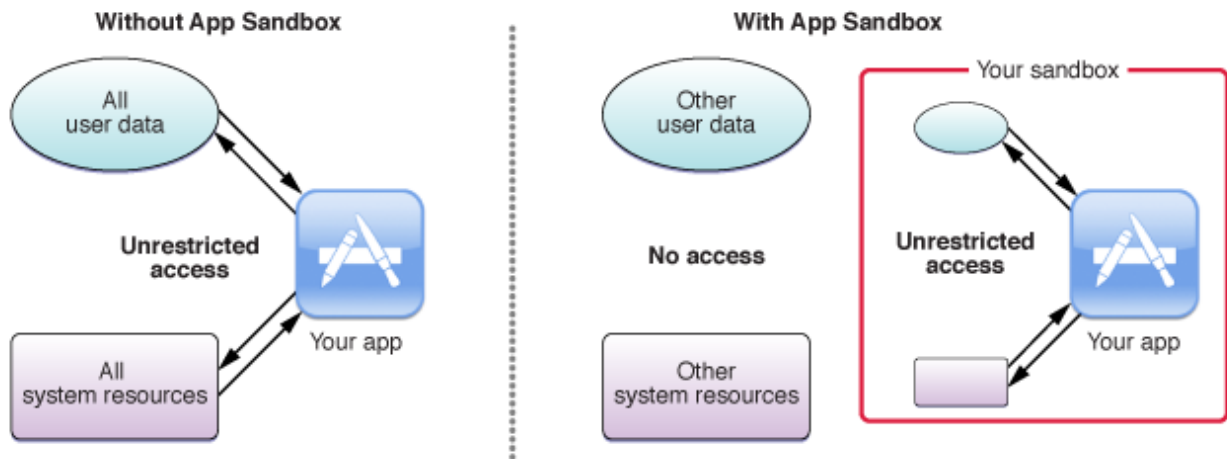
Το System Keybag είναι η τοποθεσία όπου αποθηκεύονται τα κρυπτογραφημένα κλειδιά των κλάσεων του File Data Protection, αλλά και του Keychain, κατά την λειτουργία του συστήματος.

2.2.3 Ασφάλεια δικτύου

Η ασφάλεια του δικτύου είναι ένα θέμα που δεν απασχολεί μόνο τις κινητές επικοινωνίες. Η apple έχει υιοθετήσει αρκετές τεχνικές ασφαλείας με το κλασικό internet όπως, δίκτυα VPN, χρήση πρωτοκόλλου SSL/TLS για κρυπτογράφηση επιπέδου μεταφοράς, και WEP/WPA/WPA2 για κρυπτογράφηση του ασύρματου δικτύου και αυθεντικοποίηση. Επιπλέον υποστηρίζεται το S/MIME πρωτόκολλο για την ασφαλή ανάγνωση – αποστολή email μηνυμάτων.

2.2.4 Ασφάλεια εφαρμογών

Στο επίπεδο εφαρμογών, όλες οι διαθέσιμες εφαρμογές για τα iphone-ipad βρίσκονται στο App store, από όπου ο κάθε χρήστης μπορεί να τις εγκαταστήσει στην συσκευή του. Κάθε μια εφαρμογή τρέχει μέσα σε ένα “sandbox”. Με τον όρο sandboxing αναφερόμαστε σε ένα περιβάλλον στο οποίο τρέχουν οι εφαρμογές, η μία ανεξάρτητα από την άλλη, και όπου ο κώδικας της εφαρμογής θεωρείται “αναξιόπιστος” (και για αυτό τον λόγο απομονώνεται κατά την εκτέλεση από τις υπόλοιπες διεργασίες).

Εικόνα 13 [6]

Sandboxing

Με το sandbox, κάθε εφαρμογή έχει περιορισμένη μνήμη την οποία μπορεί να χρησιμοποιήσει, καθώς και περιορισμένο αριθμό CPU κύκλων. Επιπλέον κάθε εφαρμογή έχει πρόσβαση μόνο στον φάκελο στον οποίο έχει εγκατασταθεί και πουθενά αλλού. Το λειτουργικό σύστημα επιτρέπει στις εφαρμογές να επικοινωνούν με πόρους όπως η κάμερα και το GPS, πλην όμως αρκετά στοιχεία των συσκευών είναι απροσπέλαστα από αυτές. Καμία εφαρμογή δεν μπορεί να έχει πρόσβαση στα δεδομένα άλλων εφαρμογών και δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση στο file system της συσκευής.

Application Containers

Σε κάθε εφαρμογή η οποία έχει αναπτυχθεί από τρίτες οντότητες, ανατίθεται συγκεκριμένος υποφάκελλος αρχείων μέσα στον οποίο η εφαρμογή έχει πλήρη δικαιώματα ανάνηψης- εγγραφής των αρχείων που περιέχονται (Application Home Directory) . Η περιοχή στην οποία αποθηκεύονται όλα τα αρχεία των εφαρμογών βρίσκονται στην διαδρομή `/var/mobile/Applications/UUID`. Ο μοναδικός κωδικός **UUID** της εφαρμογής δίνεται δυναμικά και τυχαία σε αυτήν κατά την εγκατάστασή της. Αν η εφαρμογή απεγκατασταθεί από την συσκευή και εν συνεχεία επανεγκατασταθεί, ο φάκελος αρχείων διαγράφεται εντελώς και ένας νέος κωδικός **UUID** ανατίθεται στην εφαρμογή.

Sandbox Profiles

Όλες οι εφαρμογές στο iOS εκτελούνται κάτω από τον ίδιο Unix User (mobile) και συνεπώς το μοντέλο ασφαλείας που παρέχει το Unix για την απομόνωση των εφαρμογών κατά την εκτέλεση δεν είναι διαθέσιμο. Έτσι το iOS χρησιμοποιεί το Sandbox για την εφαρμογή της πολιτικής ασφαλείας του με την χρήση του MAC Framework. Το MAC framework παρέχει μια πιο λεπτομερή πολιτική ασφαλείας για την πρόσβαση σε πόρους και αντικείμενα του συστήματος.

Όταν μια εφαρμογή εκκινεί, το sandbox προφίλ (εάν έχει) καθορίζεται από τα προκαθορισμένα δικαιώματα που του δίνει το συγκεκριμένο προφίλ. Το iOS παρέχει 35 προκαθορισμένα Sandbox profiles (για εφαρμογές γραφικών, κλπ).

Μέσα στο Sandbox οι εφαρμογές μπορούν να εκτελέσουν συγκεκριμένες προκαθορισμένες εργασίες. Κάθε εφαρμογή έχει πρόσβαση μόνο στις λειτουργίες που της καθορίζει το Sandbox προφίλ της.

Container Sandbox Profile

Το Container Sandbox Profile είναι το προφίλ που ανατίθεται σε όλες τις εφαρμογές που αναπτύσσονται από εταιρείες πλην της Apple. Το συγκεκριμένο προφίλ έχει σημαντικούς περιορισμούς στην πρόσβαση των αρχείων. Μία εφαρμογή μπορεί να έχει πρόσβαση μόνο στα αρχεία του καταλόγου της, σε μερικά απαραίτητα αρχεία συστήματος, και στον κατάλογο επαφών του χρήστη. Επίσης μπορεί μια εφαρμογή να διαβάσει τα αρχεία πολυμέσων της συσκευής, αλλά όχι να τα διαγράψει ή να γράψει στον κατάλογο αυτό και επίσης μπορεί να διαβάσει και να διαγράψει από τον κατάλογο εισερχομένων email αλλά όχι να γράψει σε αυτόν .

Application signing

Η apple για την μεγαλύτερη προστασία των χρηστών, επιτρέπει την εγκατάσταση εφαρμογών, οι οποίες είναι εγκεκριμένες από την ίδια την εταιρεία. Μια εφαρμογή αν δεν έχει certificate από την apple, δεν μπορεί να εγκατασταθεί σε κινητή συσκευή της εταιρείας. Επιπλέον, κατά την διάρκεια της εκτέλεσης της εφαρμογής, το λειτουργικό σύστημα ελέγχει την ακεραιότητα αυτής, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν υπάρχει *code injection/replacement*.

Mandatory code Signing

Προκειμένου να διασφαλίσει η apple την αυθεντικότητα του κώδικα που εκτελείται στις συσκευές, απαιτεί όλες οι εφαρμογές να είναι υπογεγραμμένες από ένα αξιόπιστο και γνωστό πιστοποιητικό. Τα σημαντικότερα δομικά στοιχεία που ελέγχει το code signing είναι:

- *Developer Certificates*

Οποιοσδήποτε επιθυμεί να αναπτύξει μια εφαρμογή για το iOS, μπορεί εύκολα να το κάνει με το εργαλείο Xcode που παρέχει ελεύθερα η Apple. Για να μπορέσει όμως η εφαρμογή να εγκατασταθεί σε μια συσκευή Apple, θα πρέπει ο developer να αποκτήσει ένα έγκυρο πιστοποιητικό (certificate) κατόπιν αιτήσεως από την εταιρεία.

- *Signed Applications*

Οι developers με την απόκτηση έγκυρου πιστοποιητικού ασφαλείας από την Apple, μπορούν να υπογράψουν την εφαρμογή τους και να την διαθέσουν στο κοινό για εμπορική χρήση. Υπενθυμίζεται ότι οι εφαρμογές της Apple θεωρούνται έμπιστες και ασφαλείς.

- *Entitlements*

Οι υπογεγραμμένες εφαρμογές, μπορούν επίσης να περιέχουν και ένα XML plist αρχείο όπου καθορίζονται τα δικαιώματα που απαιτεί η εφαρμογή να έχει στις λειτουργικότητες της συσκευής. Αυτό το αρχείο περιέχει ένα σύνολο κλειδιών που αντιπροσωπεύουν τα δικαιώματα που απαιτεί η εφαρμογή. Από την στιγμή που η Apple πριν την διάθεση μιας εφαρμογής στο App Store, ελέγχει τον κώδικα για θέματα ασφαλείας, είναι σε θέση να γνωρίζει ποια εφαρμογή χρησιμοποιεί ποια δικαιώματα, και σε περίπτωση που εντοπίσει malware να απαγορέψει την διάθεσή της στους χρήστες.

Code Signing Enforcement

Σκοπός του Code Signing Enforcement είναι η απαγόρευση εκτέλεσης νέου μη εγκεκριμένου, κώδικα κατά την διάρκεια της εκτέλεσης μιας εφαρμογής. Εμποδίζει τις εφαρμογές από το να φορτώνουν νέες μη υπογεγραμμένες βιβλιοθήκες, να κατεβάζουν νέο κώδικα και να χρησιμοποιούν κώδικα ο οποίος αλλάζει δυναμικά κατά την εκτέλεση. Παρέχει επίσης ένα επιπλέον επίπεδο ασφαλείας κατά των μεμακρυσμένων επιθέσεων οι οποίες προσπαθούν να βάλουν νέο εκτελέσιμο κώδικα

στις εφαρμογές (buffer overflow κλπ). Με το CSE ο επιτιθέμενος θα πρέπει να μπορέσει να εισβάλει στο σύστημα, εκτελώντας κώδικα ο οποίος είναι ήδη στην μνήμη και είναι εγκεκριμένος από την Apple, δυσχαιρένοντας σημαντικά το έργο του.

Το CSE είναι υλοποιημένο μέσα στον πυρήνα του iOS και συγκεκριμένα μέσα στην virtual memory κάνοντας χρήση του “dirty” bit για την υλοποίηση της Copy-on-Write τεχνικής και για να ελέγχει τις σελίδες που εισέρχονται στην virtual memory. Κάθε νέα σελίδα που φορτώνεται στην μνήμη σημειώνεται ως “dirty” και θα πρέπει να πιστοποιηθεί η αυθεντικότητά της. Σε περίπτωση που μια σελίδα βρεθεί να είναι άκυρη, χωρίς πιστοποιητικό ασφαλείας, τότε ολόκληρη η διαδικασία θεωρείται άκυρη και δεν εκτελείται.

Keychain Data Protection

Κομμάτι της ασφάλειας εφαρμογών αποτελεί και το keychain, του οποίου η βασική λειτουργία είναι η αποθήκευση και επαναφορά κρυπτογραφημένων κωδικών, χαρακτηριστικών δικτύου και λοιπών άλλων πληροφοριών όπως είδαμε σε προηγούμενη παράγραφο. Το *security framework* που παρουσιάστηκε παραπάνω, διαθέτει όλες τις κατάλληλες δομές για την υλοποίηση των λειτουργιών εγγραφής-ανάγνωσης από το keychain και για την κρυπτογράφηση των δεδομένων. Οι βασικές κρυπτογραφικές δομές που υποστηρίζει το iOS είναι οι αλγόριθμοι AES, 3DES και RC4. Επιπλέον όπως ήδη προαναφέρθηκε, υπάρχει διαθέσιμος κρυπτογραφικός επιταχυντής AES καθώς και SHA1 hashing υλοποιημένα στο hardware των συσκευών.

2.2.5 Address Space Layout Randomization (ASLR)

Το ASLR αποτελεί ένα σημαντικό χαρακτηριστικό ασφαλείας καθώς δυσκολεύει σε μεγάλο βαθμό το exploitation τρωτοτήτων που βασίζονται σε σφάλματα μνήμης. Όταν υλοποιείται σωστά, ο επιτιθέμενος θα πρέπει να βρεί περισσότερες από μια τρωτότητες στην μνήμη για μια επιτυχημένη επίθεση. Με το ASLR οι διευθύνσεις στην μνήμη όπου εκτελείται ο κώδικας των εφαρμογών διαφέρει από εκτέλεση σε εκτέλεση (randomized). Η υπόψη τεχνική υλοποιήθηκε μετά το iOS 4.3 και παρέχει 2 επιλογές υλοποίησης, αναλόγως αν η εφαρμογή έγινε compiled με υποστήριξη της υπηρεσίας **Position Independent Executables** ή όχι. Αν δεν χρησιμοποιήθηκε το PIE, τότε η χρήση του ASLR είναι περιορισμένη. Συγκεκριμένα, ο κύριος εκτελέσιμος κώδικας και οι περιοχές εγγραφής των δεδομένων θα φορτωθούν σε προκαθορισμένες περιοχές στην μνήμη. Επίσης η στοίβα των threads (**main thread stack**) πάντα θα

ξεκινά στην ίδια διεύθυνση στη μνήμη. Στην εικόνα [14] φαίνονται οι διαφορές μεταξύ των δύο διαφορετικών υλοποιήσεων του ASLR και οι δομές στις οποίες εφαρμόζεται η τυχαιότητα στην επιλογή των διευθύνσεων μνήμης κατά την εκτέλεση των εφαρμογών.

Memory Region Randomization by Deployment Target Version

PIE	Executable	Data	Heap	Stack	Libraries	Linker
No	Fixed	Fixed	Randomized per execution	Fixed	Randomized per device boot	Fixed
Yes	Randomized per execution	Randomized per execution	Randomized per execution (more entropy)	Randomized per execution	Randomized per device boot	Randomized per execution

Εικόνα 14 [10]

Αν και το ASLR παρέχει ένα επιπλέον επίπεδο ασφαλείας, οι περισσότερες εμπορικές εφαρμογές οι οποίες έχουν αναπτυχθεί από τρίτες οντότητες, δεν υποστηρίζουν την full ASLR λειτουργικότητα. Χαρακτηριστικός ο παρακάτω πίνακας με τις 10 πιο δημοφιλείς εφαρμογές του App Store για το 2011, καμία εκ των οποίων δεν υποστηρίζει το PIE.εικόνα [15]

Application	Version	Post Date	PIE
Songify	1.0.1	June 29, 2011	No
Happy Theme Park	1.0	June 29, 2011	No
Cave Bowling	1.10	June 21, 2011	No
Movie-Quiz Lite	1.3.2	May 31, 2011	No
Spotify	0.4.14	July 6, 2011	No
Make-Up Girls	1.0	July 5, 2011	No
Racing Penguin, Flying Free	1.2	July 6, 2011	No
ICEE Maker	1.01	June 28, 2011	No
Cracked Screen	1.0	June 24, 2011	No
Facebook	3.4.3	June 29, 2011	No

Εικόνα 15 [10]

2.3 Τομείς επίθεσης

Η ραγδαία άνοδος της χρήσης κινητών συσκευών τα τελευταία χρόνια οδήγησε και στην κατακόρυφη αύξηση των επιθέσεων σε αυτές. Οι κινητές συσκευές με iOS αποτελούν ένα πολύ μεγάλο ποσοστό της αγοράς παγκοσμίως και οι εφαρμογές που είναι διαθέσιμες για αυτές κατέχουν την 1^η θέση στην σχετική λίστα. Οι επιθέσεις εναντίων των iOS συσκευών, όπως ήταν αναμενόμενο αυξάνονται κάθε χρόνο και μπορούν να χωριστούν σε 2 βασικές κατηγορίες. Επιθέσεις εναντίων της συσκευής και επιθέσεις με στόχο τις εφαρμογές που εγκαθίσταται σε αυτές.

2.3.1 Επιθέσεις κατά των iOS εφαρμογών

Οι εφαρμογές που εγκαθίσταται στις iOS κινητές συσκευές όπως είδαμε, είναι διαθέσιμες μέσω του App Store και έχουν πιστοποιηθεί για την ασφάλειά τους από την Apple. Η εταιρεία το 2011 ανακοίνωσε ότι πάνω από 10 δις εφαρμογές έχουν γίνει download από το ηλεκτρονικό κατάστημα της εταιρείας, ενώ το μεγαλύτερο μέρος αυτών ήταν από κατασκευαστές και εταιρείες που δεν ανήκουν στην apple. Οι εφαρμογές αν και έχουν ελεγχθεί από την Apple πριν την είσοδό τους στο App Store, εν τούτοις αρκετές εξ αυτών παρουσιάζουν τρωτότητες τις οποίες οι επιτιθέμενοι εκμεταλλεύονται.

Πέραν των παραπάνω, αρκετοί κάτοχοι iOS συσκευών, προκειμένου να είναι σε θέση να εγκαθιστούν εφαρμογές οι οποίες δεν έχουν λάβει πιστοποιητικό από την Apple προχωρούν στην τακτική του Jailbreaking της συσκευής,

2.3.1.1 Κατηγορίες iOS εφαρμογών

Οι εφαρμογές που αναπτύσσονται για τις iOS συσκευές κατέχουν την 1^η θέση στην αγορά των κινητών συσκευών και μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως εξής :

α. Browser based

Διαδικτυακές εφαρμογές οι οποίες διαθέτουν browser based διεπαφή για την αλληλεπίδραση του χρήστη με αυτή. Οι εφαρμογές χρησιμοποιούν τον default browser του iOS, Safari και έχουν τα κλασσικά χαρακτηριστικά των κλασσικών browser based εφαρμογών : αναπτύσσονται με server side τεχνολογία php, .NET και χρησιμοποιούν Javascript , HTML και CSS για την παρουσίαση του γραφικού περιβάλλοντος χρήστη.

β. Τοπικές εφαρμογές

Εφαρμογές που τρέχουν τοπικά στην συσκευή. Συνήθως είναι γραμμένες σε γλώσσα Objective C (αποτελεί ένα υπερσύνολο των προγραμματιστικών γλωσσών C και C++). Η Apple διαθέτει στους developers το iOS SDK προκειμένου να αναπτύξουν τις εφαρμογές τους στις κινητές συσκευές.

γ. Υβριδικές εφαρμογές

Αποτελούνται από συνδυασμό στοιχείων των δύο άλλων κατηγοριών, δηλαδή τοπικές εφαρμογές που χρησιμοποιούν λειτουργικότητες browser .

2.3.1.2 Jailbreaking

Με τον όρο Jailbreak εννοούμε ότι μια συσκευή παρακάμπτει τους περιορισμούς ασφαλείας που θέτει το λειτουργικό σύστημα iOS με την εγκατάσταση του. Προγραμματιστικά Jailbreak είναι η μετατροπή του λειτουργικού συστήματος προκειμένου να δέχεται κώδικα ο οποίος δεν έχει λάβει πιστοποιητικό από την Apple. Μια Jailbroken συσκευή είναι ικανή να εκτελέσει κώδικα ο οποίος δεν είναι εγκεκριμένος από την apple, να αλλάξει τα εικονίδια των εγκατεστημένων εφαρμογών, να έχει πρόσβαση σε όλα τα αρχεία της συσκευής (και όχι μόνο στο φάκελλο της εφαρμογής) και να μετατραπεί η ίδια η συσκευή σε hotspot. Πέρα όμως από τα πλεονεκτήματα που αποκτά κάποιος, μετά το Jailbreak της συσκευής, δημιουργούνται σημαντικά κενά ασφαλείας από την εγκατάσταση εφαρμογών που δεν έχουν πιστοποιηθεί από την Apple.

Τύποι Jailbreak

Tethered Jailbreak : Η μετατροπή του λειτουργικού συστήματος είναι προσωρινή και μετά από reboot η συσκευή επανέρχεται στις εργοστασιακές του ρυθμίσεις.

Untethered Jailbreak : Η αλλαγή του λειτουργικού συστήματος είναι μόνιμη ακόμα και μετά το reboot της συσκευής.

Jailbreaking Tools

Υπάρχουν πολλά εργαλεία για το “σπάσιμο” των apple συσκευών. Τα redsn0w, absinthe, Ac1dSn0w, Blackra1n, GreenPois0n, Blackra1n είναι μερικά από τα διαθέσιμα tools με το RedSn0w να είναι το πιο δημοφιλές όλων, καθώς πέραν του jailbreak, διαθέτει στους χρήστες και άλλες λειτουργικότητες.

RedSn0w

Όπως αναφέρθηκε το RedSn0w αποτελεί το πιο δημοφιλές εργαλείο για jailbreaking apple συσκευών και προσφέρει πολλές λειτουργικότητες οι οποίες είναι διαθέσιμες μέσω του DFU mode της συσκευής. Οι κυριότερες λειτουργικότητες που προσφέρει είναι :

Jailbreak : μόνιμο Jailbreaking της συσκευής

Justboot : προσωρινό Jailbreaking της συσκευής

Pwned DFU : Επιτρέπει στους χρήστες να επαναφέρουν την συσκευή μέσω του iTunes. Το Device Firmware Update mode (DFU), είναι η κατάσταση κατά την οποία η συσκευή βρίσκεται σε κατάσταση σύνδεσης με το iTunes χωρίς το iTunes να στέλνει αυτόματα την αναβάθμιση του firmware στην συσκευή.

Recovery Fix : Λειτουργικότητα για παράκαμψη τυχόν λαθών κατά την παραπάνω επαναφορά της συσκευής.

SHSH blobs : Δυνατότητα εγκατάστασης λειτουργικού iOS παλαιότερης έκδοσης από αυτή που έχει εγκατεστημένη η συσκευή.

2.3.1.3 **Επιθέσεις κατά των αποθηκευμένων δεδομένων**

Σκοπός των επιτιθέμενων είναι να αποκτήσουν πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα των χρηστών μέσω αδυναμιών που παρουσιάζουν οι εφαρμογές που έχουν εγκατασταθεί στις κινητές συσκευές.

Όπως έχει αναφερθεί όλες οι εφαρμογές τρέχουν κάτω από έναν χρήστη (user:mobile), μέσα στο δικό τους sandbox και δεν έχουν πρόσβαση σε δεδομένα άλλων εφαρμογών. Όταν εγκαθίσταται μια εφαρμογή, δημιουργούνται από το λειτουργικό σύστημα, οι παρακάτω υποφακέλοι, μέσα στον φάκελο εγκατάστασης της εφαρμογής.

Υποφάκελος	Περιγραφή
Appname.app	Περιέχει τον κώδικα της εφαρμογής και δεδομένα
Documents	Δεδομένα τα οποία δύναται να είναι κοινόχρηστα με την επιφάνεια εργασίας μέσω του iTunes
Library	Support files της εφαρμογής
Library/preferences/	Ειδικές προτεραιότητες της εφαρμογής

Library/caches/	Δεδομένα τα οποία είναι απαιτούμενα κατά την εκκίνηση της εφαρμογής αλλά δεν απαιτείται να γίνονται αντίγραφα ασφαλείας αυτών
Tmp	Αρχεία τα οποία δεν είναι απαιτούμενη η παρουσία τους κατά την επιτυχή εκκίνηση των εφαρμογών.

Πίνακας 4

Στη συνέχεια θα δούμε αναλυτικά τα είδη των αρχείων που δημιουργούν και αποθηκεύουν τοπικά στις συσκευές οι iOS εφαρμογές, καθώς και τα κενά ασφαλείας που τυχόν δημιουργούνται.

Plist Files

Τα Property list files είναι αρχεία που δημιουργούν οι εφαρμογές και εκεί αποθηκεύονται τα properties των χρηστών, τα configuration settings και τα ζεύγη κλειδιών σε δυαδική ή XML μορφή. Οι εφαρμογές κατασκευάζουν τα Plist files με η χωρίς file extention αλλά μπορούν εύκολα να αναγνωριστούν καθώς όλα περιέχουν την κεφαλίδα αρχείου **-plist**. Επιπλέον, τα αρχεία είναι εύκολο να διαβαστούν και να τροποποιηθούν με την χρήση κατάλληλων εργαλείων (πχ **plutil**) καθώς δεν προστατεύονται από το Data Protection του iOS.

Έχοντας υπόψιν τα παραπάνω, η αποθήκευση κρίσιμων πληροφοριών στα Plist files αποτελεί σημαντική πηγή κινδύνου διαροής ευαίσθητων δεδομένων. Παρολα αυτά, αρκετές εφαρμογές, εξακολουθούν και αποθηκεύουν στα Plist files ευαίσθητα δεδομένα τα οποία μπορούν εύκολα να υποκλαπούν (usernames, passwords, tokens, emails κλπ). Επιπλέον, τα Plist Files αποθηκεύονται χωρίς κρυπτογράφηση κατά την διαδικασία backup από το iTunes.

Μια πρακτική που χρησιμοποιούν αρκετές εφαρμογές είναι η διαγραφή των Plist files κατά την αποσύνδεση του χρήστη. Πλην όμως και αυτή η τεχνική δεν εγγυάται την ασφάλεια των δεδομένων καθώς όλες οι αλλαγές στο file system αποθηκεύονται στο HFS Journal file (**-l.journal**), συνεπώς εκεί καταγράφονται και τα διεγραμμένα αρχεία Plist. Με κατάλληλη τεχνική είναι δυνατή η επεξεργασία του HFS journal αρχείου και η εξαγωγή των διεγραμμένων αρχείων από αυτό με αποτέλεσμα την απώλεια των ευαίσθητων δεδομένων που υπάρχουν σε αυτά.

SQLite Files

Η Apple για την λειτουργία των εφαρμογών κάνει χρήση της SQLite βάσης δεδομένων. Η SQLite είναι μια μικρή, εύχρηστη, ελαφριά και γρήγορη βάση δεδομένων κατάλληλη για κινητές συσκευές. Οι εφαρμογές χρησιμοποιούν την βάση δεδομένων για να αποθηκεύουν εκεί τα usernames, passwords κλπ, προκειμένου να είναι διαθέσιμα κατά την εκτέλεση τους, δημιουργώντας η κάθε εφαρμογή το δικό της SQLite αρχείο.

Όμως υπάρχουν κάποια στοιχεία τα οποία καθιστούν την χρήση της επιρρεπή ως προς την ασφάλεια των δεδομένων. Τα δεδομένα που αποθηκεύονται στην βάση από τις εφαρμογές είναι χωρίς κρυπτογράφηση, και επιπλέον, αν και η ίδια η βάση είναι κρυπτογραφημένη στο file system, το backup αρχείο της βάσης στο iTunes αποθηκεύεται χωρίς κρυπτογράφηση και αυτό. Αρκετές εφαρμογές για επιπλέον προστασία χρησιμοποιούν την τεχνική να διαγράφουν τα SQLite files κατά την αποσύνδεση του χρήστη, πλην όμως όπως αναφέρθηκε και παραπάνω με την επεξεργασία του HFS Journal αρχείου είναι δυνατή η επαναφορά τους.

Πέραν των παραπάνω, μερικές εφαρμογές χρησιμοποιούν την τεχνική να διαγράφουν εγγραφές από το SQLite αρχείο τους στο πλαίσιο αυξημένης ασφάλειας των δεδομένων. Όμως η SQLite βάση, όταν σβήνεται μια εγγραφή, την σημαδεύει ως διεγραμμένη αλλά δεν την διαγράφει από την μνήμη του συστήματος. Οι εγγραφές που έχουν οριστεί ως διεγραμμένες μπορούν εύκολα να προσπελαστούν, καθώς ίχνη τους υπάρχουν στο WAL (write ahead log) αρχείο του συστήματος.

Keychain Data Protection

Η λειτουργικότητα Keychain Data Protection υλοποιείται όπως προαναφέρθηκε με μια SQLite βάση δεδομένων όπου εκεί αποθηκεύονται κρυπτογραφικά κλειδιά και passwords των εφαρμογών και των δεδομένων αυτών. Η βάση δεδομένων του Keychain αποθηκεύεται σε συγκεκριμένη τοποθεσία στην συσκευή : **`/var/Keychains/keychain-2.db`**. Το συγκεκριμένο αρχείο είναι προσπελάσιμο από όλες τις εφαρμογές, αλλά κάθε εφαρμογή μπορεί να έχει πρόσβαση μόνο στις δικές της εγγραφές (τα δικά της keychain items) ανάλογα με το keychain access group που ανήκουν.

Σε μια JailbreaKed συσκευή, οι περιορισμοί πρόσβασης μπορούν να παρακαμφθούν εύκολα, με την σχεδίαση και εγκατάσταση στη συσκευή, μιας εφαρμογής που είναι μέλος σε όλα τα keychain access groups. Τότε η συγκεκριμένη

εφαρμογή θα έχει πρόσβαση σε όλες τις εγγραφές της Keychain βάσης δεδομένων και άρα σε όλα τα κλειδιά και τα δεδομένα αυτών.

Error Log Files

Τα log file των εφαρμογών αποθηκεύονται στην τοποθεσία : /private/var/log/syslog. Με την εφαρμογή Console App (διαθέσιμη στο App Store) είναι δυνατή η εμφάνιση των log αρχείων. Τα log files εκτελούνται έξω από το Sandbox των εφαρμογών επομένως είναι προσβάσιμα από όλες τις εφαρμογές. Εφαρμογές δύναται να αποθηκεύουν ευαίσθητα δεδομένα στα log files με αποτέλεσμα να θέτουν αυτά εκτός παραμέτρων ασφαλείας.

Screenshots

Το Home Button των συσκευών Apple, όταν πατηθεί ενώ μια εφαρμογή τρέχει σε fullscreen mode, μικραίνει την εφαρμογή με ένα κινούμενο εφέ. Για την δημιουργία του εφέ, το iOS λαμβάνει ένα στιγμιαίο screenshot της εφαρμογής την στιγμή που πιέζεται το home button και το αποθηκεύει προσωρινά στην τοποθεσία : **directory/Library/Caches/Snapshots** (και το οποίο είναι προσβάσιμο από όλες τις εφαρμογές).

Σε περίπτωση που το κουμπί πατηθεί την στιγμή που ο χρήστης της συσκευής έχει πληκτρολογήσει ευαίσθητα δεδομένα (πχ κατά την πληκτρολόγηση των κωδικών email), αυτά θα είναι διαθέσιμα σε έναν επιτιθέμενο μέσω του screenshot.

Keyboard cache

Οι Apple συσκευές προκειμένου να πετύχουν την αυτόματη συμπλήρωση των λέξεων καθώς ο χρήστης πληκτρολογεί, καταγράφει οτιδήποτε πληκτρολογείται στο **en_GB-dynamic-text.dat/el_GR-dynamic-text.dat** αρχείο το οποίο αποθηκεύεται στο : **Library/Keyboard**. Το αρχείο μπορεί εύκολα να διαβαστεί με την χρήση ενός HEX editor. Το iOS έχει προβλέψει πιθανή διαρροή πληροφοριών από αυτή την διαδικασία και δεν αποθηκεύει πεδία password καθώς και strings που αποτελούνται μόνο από αριθμούς (pin/credit cards). Πλην όμως τα δεδομένα που πληκτρολογούνται σε διάφορα text πεδία, καταγράφονται κανονικά, επομένως Usernames και Security Question answers βρίσκονται σε αυτό το αρχείο, το οποίο και αυτό, είναι προσβάσιμο από όλες τις εφαρμογές.

Cookies

Το iOS δημιουργεί το αρχείο Cookies.binarycookies προκειμένου να αποθηκεύει τα cookies των εφαρμογών. Οι περισσότερες εφαρμογές αποθηκεύουν τα session cookies τοπικά και επιπλέον, λόγω του ότι επιθυμούν να μην βάζουν τον χρήστη να μπαίνει στην διαδικασία εισαγωγής κωδικών κάθε φορά που εξέρχεται της εφαρμογής, δημιουργούν μόνιμα cookies. Τα cookies αυτά, αν υποκλαπούν είναι δυνατή η σύνδεση του επιτιθέμενου στην εφαρμογή με το λογαριασμό του χρήστη. Το Cookies.binarycookies είναι προσπελάσιμο από όλες τις εφαρμογές με το BinaryCookieReader.py που είναι ένα διαθέσιμο εργαλείο για την ανάγνωση του binary αρχείου των cookies.

Binary/Runtime Analysis

Όλες οι εφαρμογές οι οποίες βρίσκονται στο Apple store, είναι κρυπτογραφημένες σε binary code όταν εγκαθίστανται στην συσκευή. Αντιθέτως οι εφαρμογές που δημιουργούνται από τρίτες οντότητες εκτός Apple Store, αποθηκεύονται μη κρυπτογραφημένες. Ο Loader του λειτουργικού συστήματος αποκρυπτογραφεί τον binary code όταν μια εφαρμογή φορτώνεται στην μνήμη της συσκευής. Με τα κατάλληλα εργαλεία debugger (πχ Craculous – Installous) είναι δυνατή η αντιγραφή της εφαρμογής από την μνήμη σε ένα αρχείο.

Ένα επιπλέον εργαλείο που είναι διαθέσιμο στους επιτιθέμενους είναι το Cyscript το οποίο μπορεί να επέμβει στον κώδικα των εφαρμογών κατά την διάρκεια της εκτέλεσης (runtime) και να τροποποιήσει τα δεδομένα αυτών με αποτέλεσμα ο επιτιθέμενος να αποκτάει πρόσβαση σε ευαίσθητα δεδομένα του χρήστη.

2.3.1.4 Επιθέσεις κατά των πρωτοκόλλων επικοινωνίας

Οι εφαρμογές όπως έχουμε αναφέρει δεν μοιράζονται δεδομένα μεταξύ τους καθώς η κάθε μια τρέχει μέσα στο δικό της sandbox. Υπάρχουν όμως εφαρμογές οι οποίες επιθυμούν να μοιραστούν δεδομένα με άλλες εφαρμογές και για αυτό δημιουργούν έναν δικό τους protocol handler. Η Apple χρησιμοποιεί τον όρο URLSchemes για να αναφέρεται στα protocol handlers. Στο URLScheme Reference document της εταιρείας, αναγράφονται όλοι οι protocol handlers που είναι εγγεγραμμένοι μέσα στο λειτουργικό σύστημα iOS. Αν η υλοποίηση των URLSchemes δεν γίνει με προσοχή, είναι δυνατόν μια εφαρμογή να καλέσει ένα protocol handler χωρίς την

έγκριση του χρήστη (πχ Skype vulnerability [26]) με αποτέλεσμα την διαρροή ευαίσθητων πληροφοριών.

Τα URLSchemes που χρησιμοποιεί κάθε εφαρμογή καταγράφονται στο **Info.plist** file της το οποίο αποθηκεύεται στην διαδρομή : **/Music/iTunes/Mobile Applications**. Η καταληξη που χρησιμοποιείται είναι **appname.ipa** αλλά αμα μετονομαστεί σε **appname.zip** μπορεί να διαβαστεί εύκολα και ο επιτιθέμενος να οικειοποιηθεί τα URLSchemes των εφαρμογών.

2.3.1.5 Επιθέση User Interface Spoofing

Όλοι οι δημοφιλείς web browser δεν επιτρέπουν σε άλλα site να τροποποιούν (ή ακόμα και να κρύβουν), το URL που εμφανίζεται στο address bar, προκειμένου να αποτρέψουν τις UI Spoofing επιθέσεις. Λόγω της περιορισμένης οθόνης των apple κινητών συσκευών, είναι πιθανό ένα malware site να εμφανιστεί κατά την περιήγησή μας στο διαδίκτυο και να κρύψει εντελώς την address bar του safari. Αποτέλεσμα αυτού είναι οι χρήστες να νομίζουν ότι βρίσκονται σε ένα έγκυρο και εμπιστο site (πχ τράπεζας) αλλά αντι αυτού να είναι σε site επιτιθέμενου ο οποίος κατορθώνει να υποκλέψει τα προσωπικά δεδομένα των χρηστών με την εισαγωγή τους στο malwsare site.

2.3.1.6 Επίθεση Man In The Middle

Αρκετές iOS εφαρμογές χρησιμοποιούν το πρωτόκολλο HTTP για την επικοινωνία με server side εφαρμογές. Για την προστασία των δεδομένων από υποκλοπές, οι εφαρμογές χρησιμοποιούν το πρωτόκολλο SSL προκειμένου αυτή η επικοινωνία να είναι κρυπτογραφημένη και ασφαλής.

Σε περίπτωση που μια εφαρμογή προσπαθήσει να εγκαταστήσει μια SSL σύνδεση θα ζητηθεί από τον server το πιστοποιητικό του οργανισμού στον οποίο θέλει ο χρήστης να συνδεθεί. Έαν υπάρχει Man In The Middle επίθεση, το iOS (μέσω της NSError κλάσης) θα εμφανίσει μήνυμα αδυναμίας λήψης έγκυρου πιστοποιητικού και θα τερματίσει την σύνδεση. Αυτή είναι η επιθυμητή ενέργεια από το λειτουργικό σύστημα, όμως αρκετοί developers που δοκιμάζουν τις εφαρμογές κατά την ανάπτυξή τους, λόγω έλλειψης κατάλληλου πιστοποιητικού, παρακάμπτουν αυτήν την λειτουργία για τις δοκιμές και κατόπιν χωρίς να τροποποιήσουν τον κώδικα δίνουν την εφαρμογή στο εμπόριο, με αποτέλεσμα να είναι ευάλωτες στις Man In The Middle επιθέσεις.

2.3.1.7 Επιθέσεις XSS

Οι XSS επιθέσεις είναι παρόμοιες με τις γνωστές cross site scripting επιθέσεις, που έχουν ως κύριο σκοπό την υποκλοπή του session του χρήστη. Πρόσφατο παράδειγμα XSS attack ανακαλύφθηκε στην εφαρμογή Skype [26] όπου οι εισερχόμενες κλήσεις εμφανίζονται σε ένα popup παράθυρο. Το web based παράθυρο χρησιμοποιεί ένα HTML πρότυπο (template) της συσκευής και φορτώνεται στην τοπική μνήμη αυτής. Η XSS επίθεση οδηγούσε στην υποκλοπή ολόκληρου του καταλόγου επαφών της συσκευής.

2.3.2 Επιθέσεις κατά των χαρακτηριστικών ασφαλείας των iOS συσκευών

Πέρα από τις επιθέσεις που επικεντρώνονται στις εφαρμογές των Apple κινητών συσκευών και τις τρωτότητές τους, υπάρχει αριθμός επιθέσεων οι οποίες στοχεύουν σε αδυναμίες του ίδιου του λειτουργικού συστήματος με απώτερο σκοπό την υποκλοπή των ευαίσθητων δεδομένων των χρηστών.

2.3.2.1 Παρακάμπτωντας το passcode

Όπως έχει αναφερθεί, η εισαγωγή passcode κωδικού από τον χρήστη ενεργοποιεί αυτόματα το Data Protection της συσκευής και ο κωδικός αποτελεί μέρος της δημιουργίας των κλειδιών κρυπτογράφησης των αρχείων στην μνήμη της συσκευής. Στα λειτουργικά συστήματα iOS προγενέστερα του iOS4, μια τρωτότητα στην bootrom (όταν η συσκευή βρίσκεται σε DFU mode) δίνει τη δυνατότητα για εκκίνηση της συσκευής χωρίς το passcode του χρήστη. Ο επιτιθέμενος, που έχει στην κατοχή του την κινητή συσκευή, αποκτά πρόσβαση στο file system, όμως απαιτείται ο passcode κωδικός προκειμένου να προσπελάσει τα αρχεία. Ο passcode δεν αποθηκεύεται πουθενά στην κινητή συσκευή επομένως η μόνη λύση είναι μια brute force επίθεση στον κωδικό. Ο default κωδικός passcode στα iOS είναι ένας 4ψήφιος αριθμός ο οποίος σπάει σε σχετικά μικρό χρονικό διάστημα. Όσο ο κωδικός γίνεται πιο περίπλοκος (μεγαλύτερο μέγεθος και εισαγωγή χαρακτήρων σε αυτόν) τόσο δυσκολεύει η επίθεση brute force. (εικόνα 16)

Passcode Complexity	Brute force time
4 digits	18 minutes
4 alphanumeric	51 hours
5 alphanumeric	8 years
8 alphanumeric	13,000 years

Εικόνα 16 [2]

Αν η Brute force επίθεση γίνει σε kernel level μέσω ενός custom ramdisk, τότε η επιπρόσθετη ασφάλεια που έχει θέσει το iOS για καθυστέρηση εισαγωγής νέου passcode ανάλογα με τις αποτυχημένες προσπάθειες (από λίγα λεπτά μέχρι αρκετές ημέρες), παρακάμπτεται και το Keybag ξεκλειδώνει εκθέτωντας στον επιτιθέμενο όλα τα διαθέσιμα κλειδιά.

2.3.2.2 Παρακάμπτοντας το ASLR

Το ASLR μπορεί εύκολα να παρακαμφθεί και η συσκευή να είναι ευάλωτη σε επιθέσεις, με κατάλληλο configuration ενός και μόνο launchdaemon της συσκευής. Η συγκεκριμένη τρωτότητα είναι γνωστή ως **corona exploit**. Το exploit άλλαξε το configuration file του launchd αρχείου, ως εξής :

Από	Σε
<code><key>DisableAslr</key> <false/></code>	<code><key>DisableAslr</key> <true/></code>

Πίνακας 5

Αυτή η πολύ απλή αλλαγή του κώδικα οδηγούσε σε πλήρη απενεργοποίηση του ASLR, με την κινητή συσκευή να γίνεται ευάλωτη σε runtime analysis attacks. Η τρωτότητα ωστόσο διορθώθηκε στο λειτουργικό σύστημα iOS 5.1

2.3.2.3 Παρακάμπτοντας το Code Signing

Τον Νοέμβριο του 2011 δημοσιεύτηκε μια τρωτότητα του iPhone που βασιζόταν σε αδυναμία της Javascript engine “Nitro” και η οποία πρωτοπαρουσιάστηκε στο iOS 4.3. Η μηχανή “Nitro” όταν τρέχει στον Safari browser αποκτά ειδικά δικαιώματα που της επιτρέπουν να εκτελεί Just in Time (JIT) compile του JS κώδικα, και μετά να τον εκτελεί. Για παράδειγμα μια απλή εφαρμογή αφού εγκατασταθεί στην κινητή συσκευή μπορεί να δημιουργήσει ένα reverse shell της συσκευής και να έχει πρόσβαση σε ολόκληρο το file system. [36]

2.3.2.4 Παρακάμπτωντας την κρυπτογράφηση του hardware

Ένας επιπλέον τρόπος για την κατάρρευση του Data Encryption χωρίς ο επιτιθέμενος να γνωρίζει τον passcode κωδικό, απαιτεί την φυσική πρόσβαση του επιτιθέμενου στη συσκευή. Εφαρμόζοντας μια Boot-ROM επίθεση και εγκαθιστώντας έναν SSH daemon στην συσκευή, επειδή το κλειδί κρυπτογράφησης File System Key είναι αποθηκευμένο στην συσκευή, και η συσκευή μπορεί να αποκρυπτογραφεί τα δεδομένα στο flash drive, όλα τα αρχεία είναι προσπελάσιμα μέσω του SSH login και μπορούν να αντιγραφούν από την συσκευή (η remote wipe υπηρεσία αποτρέπει αυτήν την επίθεση όπως αναλύσαμε παραπάνω)

2.3.2.5 Παρακάμπτωντας το Keychain

Πέρα της hardware κρυπτογράφησης για την προστασία των δεδομένων, υφίσταται και η Keychain κρυπτογράφηση η οποία δημιουργεί κλειδιά για κάθε μια εφαρμογή ξεχωριστά, με σκοπό την κρυπτογράφηση των δεδομένων τους. Για να μπορέσει μια εφαρμογή να προσπελάσει τα δεδομένα μιας άλλης εφαρμογής θα πρέπει να είναι καταχωρημένες και οι δύο στο ίδιο keychain access group.

Η πληροφορία αυτή (σε ποιο access group ανήκει μια εφαρμογή) βρίσκεται στην βάση δεδομένων που δημιουργεί το Keychain στην SQLite και μάλιστα είναι αποθηκευμένη χωρίς κρυπτογράφηση. Επομένως ο επιτιθέμενος μπορεί εύκολα να διαβάσει την εγγραφή για την εφαρμογή που τον ενδιαφέρει και να εγκαταστήσει μια εφαρμογή στην κινητή συσκευή με το ίδιο access group. Σε κανονικές συνθήκες η Apple δεν θα επέτρεπε την εγκατάσταση της εφαρμογής του επιτιθέμενου στην συσκευή, καθώς δεν θα είχε λάβει πιστοποιητικό από την εταιρεία (η Apple απορρίπτει εφαρμογές που χρησιμοποιούν αυτήν την τακτική) . Πλήν όμως στις Jailbrokeed συσκευές, η αυθεντικοποίηση των developers μέσω ψηφιακών υπογραφών είναι απενεργοποιημένη. Επομένως το μόνο που έχει να κάνει ο επιτιθέμενος είναι να υπογράψει ψηφιακά μόνος

του την εφαρμογή, να την εγκαταστήσει στην συσκευή και να αποκτήσει πρόσβαση στα αρχεία άλλων εφαρμογών.

2.4 Εκτίμηση Ασφαλείας

Το μοντέλο ασφαλείας του iOS είναι καλοσχεδιασμένο, σε διάφορα επίπεδα ασφαλείας και αντιμετωπίζει ικανοποιητικά πολλών ειδών επιθέσεις. Παρέχει αυξημένη ασφάλεια ενάντια στα κλασσικά malware, αρχικά λόγω του sandboxing όπου μια μολυσμένη εφαρμογή δεν μπορεί να επηρεάσει άλλες εφαρμογές, και κατά δεύτερο λόγο, μέσω της πιστοποίησης των developer που αναπτύσσουν εφαρμογές για το App store.

Πλήν όμως, με διάφορες τεχνικές οι επιτιθέμενοι αποκτούν πρόσβαση στα δεδομένα των χρηστών. Τα πεδία όπου επικεντρώνονται οι επιθέσεις όπως είδαμε παραπάνω είναι το Data Storage της συσκευής καθώς και το Network security, προσπαθώντας να εκμεταλλεύτούν κυρίως κακές υλοποιήσεις των εφαρμογών στις λειτουργικότητες που προσφέρει μια iOS συσκευή.

Επιπλέον εάν ο επιτιθέμενος αποκτήσει φυσική πρόσβαση στην κινητή συσκευή (κλοπή ή απώλεια) τότε έχει αρκετές πιθανότητες στο να καταφέρει να προσπελάσει τις πληροφορίες της κινητής συσκευής, ειδικά σε περίπτωση που ο Passcode κωδικός ασφαλείας παραμένει στις default ρυθμίσεις του 4ψήφιου αριθμού.

Τέλος σημαντικός παράγοντας ασφαλείας, παραμένει ο ίδιος ο χρήστης. Η ελλειπής γνώση θεμάτων ασφαλείας, οδηγεί αριθμό χρηστών σε επικίνδυνες αποφάσεις (μη χρήση passcode, jailbreaking) οι οποίες απλοποιούν σε μεγάλο βαθμό το έργο των επιτιθέμενων.

2.5 Συμβουλές ανάπτυξης ασφαλών εφαρμογών iOS

Η ασφάλεια των εφαρμογών θα πρέπει να αποτελεί κύριο μέλημα των developers και των εταιρειών που αναπτύσσουν λογισμικά για τις κινητές συσκευές. Το iOS προσφέρει πολλές λειτουργικότητες μέσω του μοντέλου ασφαλείας που έχει υλοποιηθεί σε αυτό και η ορθή τους χρήση εξασφαλίζει την ασφάλεια των ευαίσθητων δεδομένων των χρηστών.

Ο παρακάτω πίνακας παραθέτει τεχνικές και συμβουλές (με βάση τις επιθέσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω) που θα πρέπει να έχουν οι developers υπόψη κατά την

ανάπτυξη των εφαρμογών τους, προκειμένου να επιτύχουν το μέγιστο βαθμό ασφαλείας των δεδομένων που αποθηκεύονται στις συσκευές.

Plist Files	Μην αποθηκεύετε ευαίσθητα δεδομένα στα Plist files. Αν απαιτείται κάτι τέτοιο για την λειτουργικότητα της εφαρμογής, να γίνει χρήση κρυπτογράφησης.
	Χρησιμοποιήστε το Data Protection για την προστασία των plist files
	Δημιουργήστε τον υποφάκελλο Library/Caches για τα plist files. Το iTunes δεν εκτελεί backup τους caches φακέλους των εφαρμογών.
	Πριν την διαγραφή των plist files (εάν αυτό επιλεγεί ως πρόσθετο μέτρο ασφάλειας) αντικαταστήστε τα data των αρχείων με μη έγκυρες τιμές.
SQLite Files	Μην αποθηκεύετε ευαίσθητα δεδομένα στην βάση δεδομένων χωρίς κρυπτογράφηση
	Χρησιμοποιήστε το Data Protection για την προστασία των SQLite files
	Πριν την διαγραφή των SQLite records ή των SQLite files (εάν αυτό επιλεγεί ως πρόσθετο μέτρο ασφάλειας) αντικαταστήστε τα data με μη έγκυρες τιμές.
	Χρησιμοποιήστε την εντολή VACUUM της SQL για την διαγραφή των δεδομένων από την βάση.
Keychain	Μην αποθηκεύετε ευαίσθητα δεδομένα χωρίς κρυπτογράφηση
	Χρησιμοποιήστε το Data Protection API κατά την αποθήκευση δεδομένων στο Keychain
	Μην αποθηκεύετε κρυπτογραφικά κλειδιά στην βάση.
Syslog	Μην αποθηκεύετε ευαίσθητα δεδομένα στα log files των εφαρμογών.
Screenshot	Τροποποιήστε τα δεδομένα ή αλλάξτε την οθόνη πριν εκτελεστεί η “applicationDidEnterBackground()” λειτουργία, η οποία εκτελείται

	λίγο πριν το iOS λάβει screenshot από την εφαρμογή.
Keyboard cache	<p>Απενεργοποιείστε την λειτουργία autocomplete των πεδίων που χειρίζονται ευαίσθητα δεδομένα.</p> <pre>mytextField.secureTextEntry = YES</pre> <p>Απενεργοποιείστε την αυτόματη διόρθωση από τα πεδία που χειρίζονται ευαίσθητα δεδομένα</p> <pre>mytextField.autocorrectionType = UITextAutocorrectionTypeNo;</pre>
Cookies	Για εφαρμογές που χειρίζονται ευαίσθητα δεδομένα, μην χρησιμοποιείτε μονιμα cookies.
Runtime analysis	Μην αποθηκεύετε κρυπτογραφικά κλειδιά στην μνήμη
Man In The Middle	Μην υλοποιείτε εφαρμογές που χρησιμοποιούν το API “setAllowsAnyHTTPSertificate” για να δέχονται μη πιστοποιημένες συνδέσεις.
Protocol Handling Attacks	Ελέξτε την υλοποίηση των <i>URLSchemes</i> .
UIWebView	Ελέξτε τις υλοποιήσεις των Web views των εφαρμογών. Το URL πρέπει να είναι πάντοτε ορατό.
Copy-paste	Απενεργοποιήστε την λειτουργικότητα copy-paste για πεδία που χειρίζονται κρίσιμες πληροφορίες.

Πίνακας 6

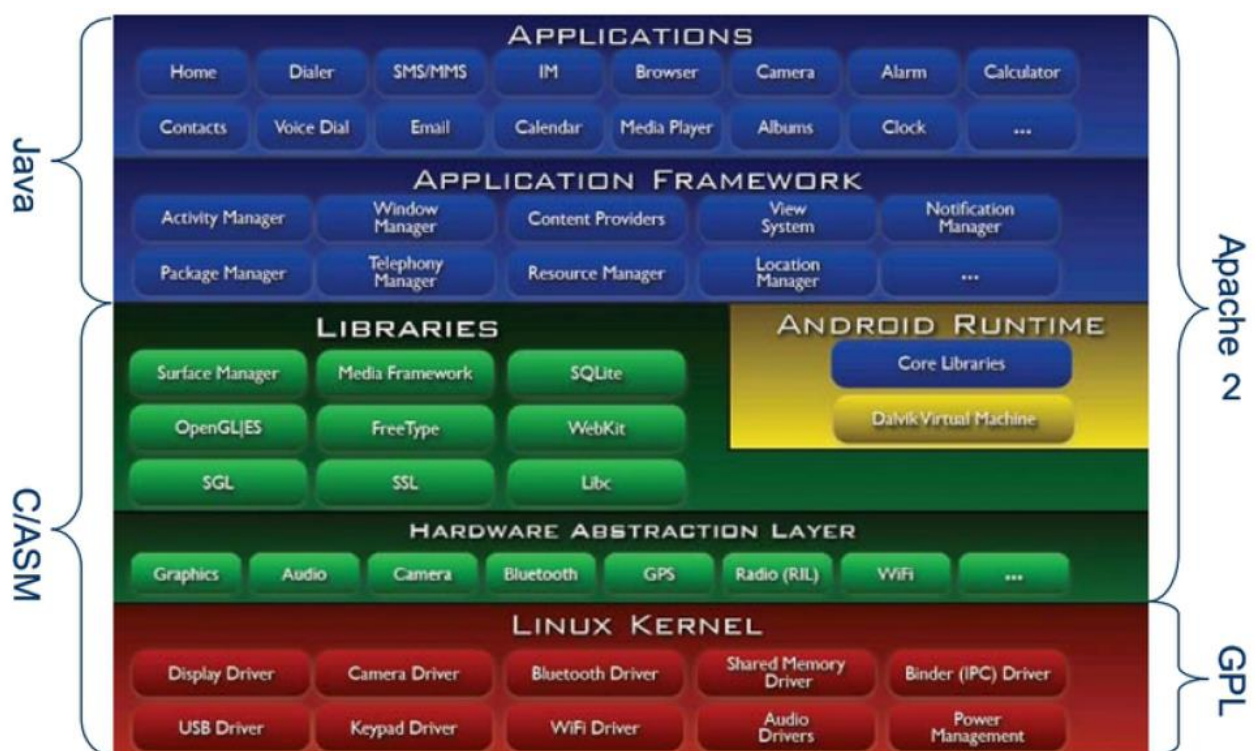
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ Android

3.1 ANDROID - Αρχιτεκτονική

Το Android αποτελεί το δημοφιλέστερο λειτουργικό σύστημα για κινητές συσκευές της αγοράς. Κατέχει περίπου το 70% της αγοράς στα smartphones και το 42% σε tablets.

Η αρχιτεκτονική του βασίζεται στον Linux Kernel και διαιρείται στα παρακάτω λογικά επίπεδα.

Εικόνα 17 [37]

3.1.1 Επίπεδο Linux Kernel

Το πιο χαμηλό επίπεδο του Android είναι ο πυρήνας του Linux . Αποτελεί την καρδιά του συστήματος και ποτέ δεν αλληλεπιδρά απευθείας με τον χρήστη καθώς παρεμβάλλονται τα υπόλοιπα επίπεδα. Οι λειτουργικότητες που προσφέρει το επίπεδο αυτό είναι

- Αφαιρετικές δομές του hardware

- Προγράμματα διαχείρισης της μνήμης

Ρυθμίσεις ασφαλείας

Προγράμματα διαχείρισης ενέργειας

Hardware drivers

Ρυθμίσεις δικτύου

Υποστηρικτικές δομές για Shared Libraries

Ο πυρήνας του Android αναπτύσσεται ταχέως και συνεχώς εμφανίζονται νέες εκδόσεις αναβαθμίζοντας διαρκώς την λειτουργικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Android Version	Linux Kernel Version
1.0	2.6.25
1.5 (Cupcake)	2.6.27
1.6 (Donut)	2.6.29
2.2 (Froyo)	2.6.32
2.3 (Gingerbread)	2.6.35
3.0 (Honeycomb)	2.6.36
4.0.x (Ice Cream Sandwich)	3.0.1
4.1./4.2 (Jelly Bean)	3.0.31

Εικόνα 18 [37]

Ο πυρήνας αυτή την στιγμή χρησιμοποιεί έναν Linux 3.0 kernel, τροποποιημένο κατάλληλα για την διαχείριση των ειδικών αναγκών ενέργειας, μνήμης και του περιβάλλοντος εκτέλεσης των εφαρμογών σε μια κινητή συσκευή.

3.1.2 Επίπεδο Native Libraries

Το αμέσως επόμενο επίπεδο περιλαμβάνει όλες τις τοπικές βιβλιοθήκες του Android. Κάθε μία βιβλιοθήκη περιέχει ένα σύνολο οδηγιών για την διαχείριση των διαφόρων τύπων δεδομένων που είναι διαθέσιμοι στο λειτουργικό σύστημα. Οι σημαντικότερες βιβλιοθήκες του Android είναι οι παρακάτω:

Surface manager: Για την δημιουργία παραθύρων επικοινωνίας στην οθόνη των συσκευών

SGL : Βιβλιοθήκες για 2D γραφικά

OPEN GL/EG : Βιβλιοθήκες για 3D γραφικά

Media Framework: Υποστηρίζει playback και εγγραφή για ήχο, video και εικόνα διαφόρων format

Free Type: Διαμόρφωση γραμματοσειρών

WebKit: Browser engine

Libc : Βιβλιοθήκες συστήματος της C

SQLite : Η βάση δεδομένων της συσκευής

OpenSSL : Για την υλοποίηση των SSL συνδέσεων

Στο ίδιο επίπεδο συναντάμε και το **Android runtime** επίπεδο το οποίο περιλαμβάνει ένα σύνολο από Java βιβλιοθήκες καθώς και την **Dalvik Virtual** μηχανή μέσα στην οποία εκτελούνται οι εφαρμογές.

Dalvik Virtual Machine : Η Dalvik VM είναι ένα open source πρόγραμμα, στο οποίο βασίζεται όλη η λειτουργία του λειτουργικού συστήματος Android.

Εικόνα 19 [37]

Είναι ένα Virtual Machine με κατάλληλες ρυθμίσεις για να τρέχει σε περιβάλλοντα με μικρές απαιτήσεις μνήμης, όπως αυτά των κινητών συσκευών. Είναι σχεδιασμένο για να επιτρέπει πολλαπλά VM instances να τρέχουν ταυτόχρονα. Το λειτουργικό σύστημα πάνω στο οποίο τρέχει ένα Dalvik VM είναι υπεύθυνο για την απομόνωση των διεργασιών, την διαχείριση της μνήμης και την υποστήριξη του threading.

3.1.3 Επίπεδο Application Framework

Εικόνα 20 [37]

Το Application Framework επίπεδο προσφέρει όλες τις βασικές λειτουργικότητες που χρειάζονται οι εφαρμογές κατά την εκτέλεσή τους οι βασικότερες εκ των οποίων είναι οι εξής:

Activity Manager : Διαχειρίζεται τον κύκλο ζωής των εφαρμογών.

Content Providers : Διαχειρίζεται τα δεδομένα που διαμοιράζονται οι εφαρμογές.

Telephony Manager : Διαχειρίζεται όλες τις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις. Η χρήση του manager γίνεται για να μπορέσει μια εφαρμογή να έχει πρόσβαση στις τηλεφωνικές κλήσεις.

Location Manager : Διαχείριση των συντεταγμένων τοποθεσίας της συσκευής με την χρήση του GPS ή με την χρήση των κεραιών κινητής τηλεφωνίας.

Resource Manager : Διαχείριση των διαφόρων πόρων που χρησιμοποιούν οι εφαρμογές.

3.1.4 Επίπεδο Application

Το Application επίπεδο αποτελεί την κορυφή της αρχιτεκτονικής του Android. Ο μέσος χρήστης των Android συσκευών, επικοινωνεί κυρίως με αυτό το επίπεδο κάνοντας χρήση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα υποκείμενα επίπεδα (τηλεφωνικές συνδιαλέξεις, σερφάρισμα στο διαδίκτυο κλπ)

Εικόνα 21 [37]

Αρκετές εφαρμογές είναι προεγκατεστημένες σε κάθε συσκευή, όπως η αποστολή/λήψη SMS μηνυμάτων, η διαχείριση τηλεφωνικών κλήσεων, ο web Browser και η διαχείριση του καταλόγου επαφών.

3.2 Μοντέλο Ασφαλείας

Στην καρδιά του Android βρίσκεται ο Linux kernel επομένως αρκετά χαρακτηριστικά του Android μοντέλου ασφαλείας βασίζονται στο αντίστοιχο μοντέλο του Linux.

3.2.1 Linux

Βασικό στοιχείο του μοντέλου ασφαλείας του Linux αποτελούν οι χρήστες και τα γκρουπ των χρηστών. Όταν δημιουργείται ένας χρήστης στο Linux OS αυτόματα

αντιστοιχίζεται σε αυτόν, ένα user ID (UID). Ο μοναδικός αυτός αριθμός χρησιμεύει για να διαχωρίζονται οι χρήστες μεταξύ τους. Αντίστοιχα κάθε χρήστης μπορεί να είναι μέλος ενός ή πολλών γκρουπ (user groups), σε κάθε ένα από το οποίο αντιστοιχεί ένας παρόμοιος χαρακτηριστικός αριθμός group ID (GID).

Τα δικαιώματα πρόσβασης του Linux ανατίθενται σε κάθε αρχείο ξεχωριστά. Κάθε αρχείο (σχεδόν τα πάντα στο Linux αντιστοιχούν σε ένα αρχείο) έχει έναν “ιδιοκτήτη”, ο οποίος αντιστοιχεί σε ένα UID που αντικατοπτρίζει τον χρήστη που έχει τα πρωταρχικά δικαιώματα επί του αρχείου και μπορεί να τα τροποποιήσει όπως αυτός επιθυμεί. Επιπλέον σε κάθε αρχείο αντιστοιχίζεται και από ένα GID που καθορίζει ποιο user group κατέχει ένα σύνολο δικαιωμάτων επί του αρχείου.

Αναλυτικότερα, κάθε αρχείο του Linux έχει τρεις κατηγορίες δικαιωμάτων :

Owner : Καθορίζει τα δικαιώματα επί του αρχείου που έχει ο “ιδιοκτήτης” του αρχείου

Group : Καθορίζει το σύνολο των δικαιωμάτων που έχει το συγκεκριμένο user group επί του αρχείου.

World : Καθορίζει τα δικαιώματα που έχουν όλοι οι άλλοι χρήστες που δεν βρίσκονται στις παραπάνω 2 κατηγορίες.

Κάθε ένα από τα παραπάνω δικαιώματα μπορεί να περιλαμβάνει τις λειτουργικότητες READ – WRITE – EXECUTE που αντιστοιχούν στα δικαιώματα ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ-ΕΓΓΡΑΦΗΣ-ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ επί του αρχείου.

Το μοντέλο ασφαλείας του Linux βασίζεται στην ιδέα, ότι αν ένα δικαίωμα πρόσβασης δεν έχει ανατεθεί σε μια κατηγορία, τότε αυτή η κατηγορία δεν έχει μπορεί να αποκτήσει το συγκεκριμένο δικαίωμα.

3.2.2 Android

Το λειτουργικό σύστημα Android, όπως είναι αναμενόμενο, βασίζεται στο μοντέλο ασφαλείας του Linux. Η κεντρική ιδέα παραμένει το User ID και το Group ID, όπου κάθε χρήστης μπορεί να είναι μέλος σε ένα ή περισσότερα User Groups.

Όταν μια εφαρμογή εγκαθίσταται σε μια συσκευή Android, το ΛΣ δημιουργεί ένα νέο χρήστη (διαφορετικό από τον χρήστη που είναι συνδεδεμένος εκείνη τη στιγμή στη συσκευή) και του ανατίθεται ένα μοναδικό UID. Όλοι οι πόροι που δημιουργούνται από την εφαρμογή (αρχεία, βάση δεδομένων κλπ) τους ανατίθεται ο

συγκεκριμένος UID αριθμός , με πλήρη δικαιώματα πρόσβασης. Για κάθε άλλο UID, πλην αυτού που δημιουργήθηκε κατά την εγκατάσταση, τα αρχεία της εφαρμογής δεν είναι προσπελάσιμα.

Η βασική αρχή λειτουργίας του Android (και του Linux) είναι ο διαχωρισμός των δικαιωμάτων πρόσβασης ανάλογα με το UID που ανατίθεται σε κάθε πόρο του συστήματος. Εφαρμογές που τρέχουν κάτω από διαφορετικό UID, δεν μπορούν να προσπελάσουν η μια τα αρχεία της άλλης. Εφαρμογές με το ίδιο UID έχουν την δυνατότητα διαμοιρασμού δεδομένων και αλληλεπίδρασης μεταξύ τους.

3.2.3 Χαρακτηριστικά Ασφαλείας Android

Sandboxing: Το Sandboxing απομονώνει τις εφαρμογές κατά την εκτέλεσή τους. Κάθε εφαρμογή στο Android εκτελείται μέσα στο δικό της instance του Dalvik VM. Επίσης μια εφαρμογή μπορεί να περιλαμβάνει και κώδικα του λειτουργικού συστήματος (για λειτουργικότητες που προσφέρει το ΛΣ στις εφαρμογές) ο οποίος εκτελείται απευθείας στον επεξεργαστή της συσκευής.

Application Signing : Όλες οι εφαρμογές που εγκαθίσταται σε μια συσκευή Android πρέπει να διαθέτουν ψηφιακή υπογραφή του developer. Το Android επιτρέπει την χρήση ψηφιακών υπογραφών που είναι πιστοποιημένες και ελεγμένες από τις αρχές πιστοποίησης (CAs) αλλά και την χρήση πιστοποιητικών που είναι υπογεγραμμένα από τους ίδιους τους developers. Εφαρμογές που είναι υπογεγραμμένες από τον ίδιο developer μπορούν να κάνουν χρήση κοινών δεδομένων και διεργασιών.

Component Encapsulation : Κάθε εφαρμογή αποτελείται από ένα ή πολλά components τα οποία μπορεί να οριστούν ως public ή private μέσω του AndroidManifest.xml αρχείου. Τα private components είναι διαθέσιμα από άλλα components της ίδιας εφαρμογής, ενώ τα public μπορούν να προσπελαστούν και να αλληλεπιδράσουν με components άλλων εφαρμογών.

Permission Mechanism : Η διαχείριση των δικαιωμάτων αποτελεί βασικό στοιχείο της ασφάλειας των Android συσκευών. Δικαιώματα αποδίδονται σε components των εφαρμογών προκειμένου να καθοριστεί το επίπεδο πρόσβασης που απαιτείται από άλλες εφαρμογές για να προσπελάσουν τα δεδομένα της εφαρμογής.

ASLR: Το Android όπως και το iOS προσφέρει την υπηρεσία ASLR (με PIE) προκειμένου να αυξήσει το επίπεδο ασφαλείας των εφαρμογών κατά την εκτέλεσή τους.

Προκειμένου να γίνει κατανοητό το μοντέλο ασφαλείας του Android και το πως εφαρμόζονται οι πολιτικές ασφαλείας στις εφαρμογές, θα αναλύσουμε τον τρόπο που οι εφαρμογές είναι χτισμένες και πως αυτές επικοινωνούν μεταξύ τους εξασφαλίζοντας την ασφάλεια των δεδομένων τους.

3.2.4 Δομή – Ασφάλεια των εφαρμογών

Όπως προαναφέρθηκε, σε κάθε εφαρμογή, κατά την εγκατάστασή της, ανατίθεται ένα μοναδικό UID. Επίσης είναι δυνατόν να καθοριστεί μοναδικό UID το οποίο θα διαμοιράζεται σε περισσότερες από μία εφαρμογές. Ένας developer ο οποίος επιθυμεί οι εφαρμογές του να επικοινωνούν μεταξύ τους και να διαμοιράζονται δεδομένα, καθορίζει μοναδικό UID στο `AndroidManifest.xml` αρχείο των εφαρμογών του. Με τον τρόπο αυτό δηλώνει στο λειτουργικό σύστημα ότι αν στο μέλλον ο χρήστης εγκαταστήσει μια νέα εφαρμογή από τον ίδιο developer, θα εγκατασταθεί με το ίδιο UID και θα μπορεί να διαμοιράζεται δεδομένα. Το tag που χρησιμοποιείται για την λειτουργικότητα είναι :

```
android:sharedUserId="myname.sharedUID"
```

Όλες οι εφαρμογές που έχουν το ίδιο `sharedUserID attribute` θα πρέπει να είναι ψηφιακά υπογεγραμμένες από την ίδια οντότητα (developer ή εταιρεία) αλλιώς η εγκατάσταση της εφαρμογής θα καταρρεύσει.

Components

Οι Android εφαρμογές αποτελούνται από ένα ή περισσότερα *components*. Τα διαθέσιμα components που υποστηρίζει το λειτουργικό σύστημα είναι :

Activities : Τα activities αντιστοιχούν σε μια οθόνη της εφαρμογής που βλέπει ο χρήστης κατά την εκτέλεσή της και αντιστοιχεί στο Επίπεδο Παρουσίασης της εφαρμογής.

Services : Το component service είναι σχεδιασμένο για την λειτουργία διεργασιών στο παρασκήνιο των εφαρμογών και μπορεί να τρέχει ενώ η εφαρμογή δεν είναι ορατή στον χρήστη.

Content Provider : Τα Content Provider προσφέρουν την λειτουργικότητα διαμοιρασμού δεδομένων μεταξύ των εφαρμογών. Αποτελούν τα public interfaces των βάσεων δεδομένων, επιτρέποντας σε άλλες εφαρμογές να έχουν πρόσβαση σε αυτές.

Broadcast Receiver : Τα broadcast receivers components λειτουργούν ως παραλήπτες των μηνυμάτων του λειτουργικού συστήματος που λέγονται Intents.

Intents : Τα Intents δεν είναι components, αλλά είναι αιτήσεις που στέλνουν οι εφαρμογές/components προκειμένου να εκτελέσουν μια συγκεκριμένη ενέργεια. Αποτελούν το βασικό σύστημα επικοινωνίας μεταξύ των εφαρμογών και η σωστή διαχείρισή τους αποτελεί σημαντικό κομμάτι της ασφάλειας των συσκευών Android.

Public-Private Components

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω τα components μπορεί να είναι δημόσια ή ιδιωτικά των εφαρμογών. Τα δημόσια components μπορούν να αλληλεπιδράσουν με άλλα components άλλων εφαρμογών, ενώ τα ιδιωτικά είναι προσπελάσιμα μόνο από τα components της ίδιας της εφαρμογής.

Τα components ενεργοποιούν το public/private προφίλ τους μέσα από το Comfiguration της εφαρμογής στο AndroidManifest.xml αρχείο με τρεις τρόπους:

- α. Δηλώνοντας το component ως exported = true
- β. Θέτοντας ένα Intent-filter στη δήλωση του component, αυτόματα το component τροποποιεί την ιδιότητα <exported> ως true.

Εσωτερική Επικοινωνία μεταξύ των components

Όπως αναφέραμε τα components των εφαρμογών χρησιμοποιούν τις αιτήσεις Intents προκειμένου να επικοινωνήσουν μεταξύ τους. Μια εφαρμογή δημιουργεί ένα intent προκειμένου να στείλει ένα μήνυμα στις άλλες εφαρμογές ή components για να τους ειδοποιήσει ότι επιθυμεί να εκτελεστεί μια ενεργεια (activity / service) που αυτές προσφέρουν.

Αναλυτικότερα όταν μια εφαρμογή δημιουργήσει μια αίτηση (intents) είτε την στέλνει απευθείας σε ένα component που προσφέρει μια υπηρεσία (explicit intent), είτε την στέλνει προς όλα τα components που μπορούν να ανταποκριθούν στην αίτηση αυτή (implicit intent). Για να καθορίσουν τα components σε ποια μηνύματα Intent

μπορούν να ανταποκριθούν, το Android υποστηρίζει την λειτουργία των **INTENT-FILTERS**.

Με την δημιουργία ενός **intent-filter** στο configuration ενός component, πέρα του ότι το component τίθεται αυτομάτως public, δηλώνονται και ποια intents μηνύματα είναι πρόθυμο να δεχτεί (και συνεπώς ποιες λειτουργικότητες προσφέρει). Με τον τρόπο αυτό, δεν κοινοποιούνται προς τις άλλες εφαρμογές τα intents, απλά εδώ γίνεται η δήλωσή τους. Ένα άλλο component που θέλει να εκτελέσει την λειτουργικότητα αυτή, στέλνει το συγκεκριμένο Intent στο component (ο developer γνωρίζει εκ των προτέρω ότι το συγκεκριμένο component δέχεται intents του τύπου X) και αιτείται την πρόσβαση σε αυτό.

Για να ειδοποιήσει μια εφαρμογή ότι έχει μια συγκεκριμένη δυνατότητα, και όχι απλά να την δηλώσει μέσω intent-filters, δημιουργεί ένα intent και το κοινοποιεί (**broadcastIntent**) προς όλες τις εφαρμογές της συσκευής. Οι εφαρμογές που επιθυμούν να εκτελέσουν την προσφερόμενη ενέργεια θα στείλουν με την σειρά τους ένα intent στο συγκεκριμένο component.

Τα **broadcast receivers**, είναι τα components που παρατηρούν την παρουσία αυτών των “δημοσιεύσεων” των intents στο λειτουργικό σύστημα, και επιλέγουν αν θα εκτελέσουν την ενέργεια που έχει ζητηθεί. Για κάθε αίτηση intent μπορεί να ανταποκριθεί και να εκτελέσει την αιτούμενη ενέργεια παραπάνω από ένα **Broadcast Receiver** component. Υπάρχουν δύο τρόποι για να περιοριστούν οι αποδέκτες των Broadcast Receivers:

A. Στο configuration του broadcast intent (στο AndroidManifest.xml αρχείο της εφαρμογής) δηλώνεται ποιο permission πρέπει να έχει ένα Broadcast Receiver για να μπορέσει να ανταποκριθεί στην αίτηση.

B. Μέσω των Intent-filters των Broadcast Receivers, όπου μπορεί να καθοριστεί ποια Intents που έχουν γίνει broadcast, είναι πρόθυμο να δεχτεί φιλτράροντας έτσι τις εισερχόμενες αιτήσεις από όλες τις εφαρμογές που τρέχουν στην συσκευή.

Permissions

Όπως είδαμε το Android έχει μια πολύ διαφορετική προσεγγισή για την εκτέλεση των εφαρμογών, από ότι υφίσταται στα κλασικά desktop μηχανήματα όπου όλες οι εφαρμογές εκτελούνται κάτω από τον ίδιο χρήστη και με τα ίδια δικαιώματα

πρόσβασης στο filesystem. Το Android επιτρέπει κάθε εφαρμογή να τρέχει κάτω από διαφορετικό χρήστη (UID) και με τα δικαιώματα πρόσβασης που κατέχει ο συγκεκριμένος χρήστης. Μια εφαρμογή δεν μπορεί να προσπελάσει τα δεδομένα μιας άλλης, αν δεν είναι και οι δύο εφαρμογές ψηφιακά υπογεγραμμένες από την ίδια οντότητα. Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται ο διαχωρισμός και απομόνωση των εφαρμογών κατά την εκτέλεσή τους.

Πέραν όμως των παραπάνω, το Android παρέχει και ένα επιπλέον επίπεδο ασφάλειας προκειμένου να γίνεται έλεγχος των διαθέσιμων λειτουργιών και υπηρεσιών του συστήματος που αιτείται μια εφαρμογή να έχει πρόσβαση κατά την εγκατάσταση της.

Οι υπηρεσίες στις οποίες αιτείται πρόσβαση μια εφαρμογή αναγράφονται αναλυτικά στο AndroidManifest.xml αρχείο της. Πριν την εγκατάσταση, εμφανίζεται στο χρήστη το κείμενο με τις αιτούμενες άδειες πρόσβασης της εφαρμογής, και αν ο χρήστης συμφωνήσει τότε προχωράει η εγκατάσταση στην συσκευή. Αν ο χρήστης διαφωνήσει με τα δικαιώματα πρόσβασης που αιτείται η εφαρμογή, την απορρίπτει και δεν γίνεται η εγκατάστασή της.

Ένα δικαίωμα (permission) κατοχυρώνεται σε μια εφαρμογή και απαιτείται από τα APIs προκειμένου αυτά να εκτελεστούν. Για παράδειγμα αναφέρουμε το permission INTERNET. Όλα τα APIs που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο απαιτούν από τις εφαρμογές που τα καλούν να έχουν κατοχυρώσει το δικαίωμα αυτό προκειμένου να τους επιτρέψουν την πρόσβαση και εκτέλεσή τους. Υπάρχουν 2 είδη permissions στο λειτουργικό σύστημα Android ανάλογα με την οντότητα που τα δημιουργεί.

System Permissions : αποτελούν τα δικαιώματα πρόσβασης για τα APIs που διαθέτει το λειτουργικό σύστημα στις εφαρμογές για να ολοκληρώσουν τις επιθυμητές λειτουργίες τους.

Application Permissions : Οι εφαρμογές έχουν την δυνατότητα να δημιουργούν δικά τους δικαιώματα πρόσβασης, προκειμένου δικές τους λειτουργικότητες να είναι διαθέσιμες από άλλες εφαρμογές. Η εφαρμογή για να είναι ασφαλής θα πρέπει να ελέγχει αν η καλούσα εφαρμογή έχει το κατάλληλο δικαίωμα πρόσβασης για το συγκεκριμένο API προκειμένου να επιτρέψει την εκτέλεσή του.

Επομένως, μια εφαρμογή αν είναι μόνο καταναλωτής υπηρεσιών του συστήματος ή άλλων εφαρμογών, το μόνο που έχει να κάνει είναι να δηλώσει τα δικαιώματα πρόσβασης που αιτείται στο AndroidManifest.xml αρχείο. Αν όμως επιθυμεί

την αλληλεπίδραση και τον διαμοιρασμό δεδομένων με άλλες εφαρμογές μέσω δημοσίων μεθόδων και Content Providers θα πρέπει να ορίσει τα δικαιώματα που απαιτεί από τις άλλες εφαρμογές για να την προσπελάσουν. Τα δικαιώματα που ορίζουν οι εφαρμογές για τα δημόσια component ανήκουν σε 4 κατηγορίες που έχει ορίσει το λειτουργικό σύστημα προκειμένου αυτά να προβάλλονται ανάλογα τις επικυδινότητες τους στους χρήστες πριν αυτοί αποφασίσουν για την εγκατάσταση της εφαρμογής. Οι κατηγορίες που έχει ορίσει το Android είναι:

Normal : Τα permissions που ανήκουν σε αυτή την κατηγορία δεν μπορούν να προκαλέσουν επικύνδινες για τα δεδομένα του χρήστη ενέργειες (πχ η αλλαγή του background της συσκευής) .

Dangerous : Τα δικαιώματα αυτής της κατηγορίας όταν αποδωθούν σε μια εφαρμογή, αυτή θα μπορεί να προσπελάσει ευαίσθητα δεδομένα του χρήστη (κατάλογος επαφών, δημιουργία συνδέσεων κλπ) και ο χρήστης είναι υποχρεωμένος να εγκρίνει αυτά τα δικαιώματα στην εφαρμογή, προτού προχωρήσει στην εγκατάστασή της.

Signature : Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν τα δικαιώματα που αποδίδονται αυτόματα σε μια εφαρμογή, όταν αυτή είναι ψηφιακά υπογεγραμμένη από την ίδια οντότητα με την εφαρμογή που παρέχει το συγκεκριμένο permission. Με αυτόν τον τρόπο οι developers εξασφαλίζουν ότι οι εφαρμογές τους όταν εγκατασταθούν στην ίδια συσκευή θα μπορούν να επικοινωνούν μεταξύ τους και να ανταλλάσσουν δεδομένα.

SignatureOrSystem : Τα συγκεκριμένα permissions ακολουθούν τον ίδιο κανόνα με τα Signature, με την διαφορά ότι αποδίδονται αυτόματα και στα APIs του λειτουργικού συστήματος προκειμένου οι εφαρμογές να είναι σε θέση να αλληλεπιδρούν με αυτά.

Με τον ορισμό των παραπάνω δικαιωμάτων οι developers έχουν τον πλήρη έλεγχο για το ποια API πρόκειται να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα των εφαρμογών που αναπτύσσουν και οι χρήστες έχουν ολοκληρωμένη εικόνα ως προς τους κυνδίνους ασφαλείας προτού εγκαταστήσουν μια εφαρμογή στην κινητή συσκευή τους καθώς ενημερώνονται για τα δικαιώματα που αιτείται κάθε εφαρμογή μέσω του AndroidManifest.xml αρχείου.

Ασφάλεια των Activities

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω τα Activities αποτελούν το Presentation layer των εφαρμογών. Η αρχική οθόνη μιας εφαρμογής, είναι πάντοτε public και όλες οι εφαρμογές μπορούν να την εκκινήσουν. Πλην όμως, τα ενδιάμεσα επίπεδα της εφαρμογής δεν θα πρέπει να είναι δημόσια, καθώς μπορεί να χειρίζονται ευαίσθητα δεδομένα χρηστών (πχ το παράθυρο για την εισαγωγή του username και password). Γι αυτό οι εφαρμογές έχουν την δυνατότητα να απαιτήσουν συγκεκριμένα permissions που θα πρέπει να έχει η καλλούσα εφαρμογή προκειμένου να εκτελέσει το Activity.

Δύο ειδών permissions έχουν τα activities του Android, **START και STOP Activity**. Η εφαρμογή που επιθυμεί να εκκινήσει ένα Activity μια άλλης εφαρμογής, δημιουργεί ένα Intent προς αυτό. Αν το Activity δεν προστατεύεται από κάποιο permission, η καλούσα εφαρμογή θα εκκινήσει κανονικά το Activity. Αν προστατεύεται (η εφαρμογή που ανήκει το Activity έχει ορίσει το ανάλογο δικαίωμα) τότε το Android θα ελέγξει αν η καλούσα εφαρμογή έχει κατοχυρώσει το δικαίωμα πρόσβασης (μέσω του AndroidManifest.xml αρχείου) και θα επιτρέψει την εκτέλεση του Activity.

Ασφάλεια των Services

Τα services αποτελούν τις διεργασίες που εκτελούνται στο παρασκήνιο των εφαρμογών γι αυτό θα πρέπει να γίνεται αυστηρός έλεγχος ποιες εφαρμογές θα έχουν δικαιώματα αλληλεπίδρασης με τα services άλλων εφαρμογών, καθώς αυτή γίνεται χωρίς να το γνωρίζει ο χρήστης. Μια εφαρμογή μπορεί να δημιουργήσει ένα service ή να χρησιμοποιήσει ένα service μιας άλλης εφαρμογής.

Για να έχει τον έλεγχο πρόσβασης στα services που δημιουργεί μια εφαρμογή, δηλώνει στο *AndroidManifest.xml* αρχείο, την δημιουργία του service καθώς και τα απαιτούμενα δικαιώματα που πρέπει να έχει μια άλλη εφαρμογή, προκειμένου να το χρησιμοποιήσει.

Τα σύνηθη δικαιώματα για τα services είναι **START-STOP-BIND**. Μια εφαρμογή που θα θέλει να χρησιμοποιήσει το public service μιας άλλης εφαρμογής, δημιουργεί ένα **intent** προκειμένου να αιτηθεί την χρήση της υπηρεσίας. Αν διαθέτει τα απαιτούμενα δικαιώματα-permissions (θα τα έχει αιτηθεί κατά την εγκατάσταση μέσω του *AndroidManifest.xml* αρχείου) τότε η εφαρμογή θα μπορέσει να εκκινήσει την υπηρεσία, διαφορετικά ένα security exception θα προειδοποιήσει τον χρήστη ότι η συγκεκριμένη ενέργεια απέτυχε λόγω ελλειπών δικαιωμάτων.

Ασφάλεια των Content Providers

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω τα Content Providers είναι τα components που αντιστοιχούν στην βάση δεδομένων που δημιουργεί μια εφαρμογή για την αποθήκευση δεδομένων και καθορίζουν τον τρόπο που οι πληροφορίες αυτές θα είναι διαθέσιμες σε άλλες εφαρμογές. Τα content providers ορίζουν δύο είδη δικαιωμάτων : **READING – WRITING**. Τα δικαιώματα καθορίζονται επακριβώς στο AndroidManifest.xml αρχείο της εφαρμογής. Όταν μια εφαρμογή A προσπαθήσει να συνδεθεί σε ένα content provider μιας άλλης εφαρμογής B, το λειτουργικό σύστημα θα ελέγξει αν η εφαρμογή A διαθέτει το δικαίωμα ανάγνωσης ή εγγραφής της εφαρμογής B. Αν ναι, η σύνδεση υλοποιείται και η εφαρμογή A μπορεί να προσπελάσει τα δεδομένα της βάσης δεδομένων της εφαρμογής B. Αν όχι, η σύνδεση τερματίζεται και ένα μήνυμα λάθους εμφανίζεται στον χρήστη.

URI permissions

Αν και το content provider security model δουλεύει ιδανικά καθορίζοντας επακριβώς ποιες εφαρμογές θα έχουν πρόσβαση στη βάση δεδομένων άλλων εφαρμογών, υπάρχουν περιπτώσεις όπου η συγκεκριμένη λειτουργικότητα εγκυμονεί κινδύνους ασφαλείας. Υπάρχουν εφαρμογές οι οποίες επιθυμούν να έχουν πρόσβαση σε ορισμένα στοιχεία της βάσης δεδομένων και όχι σε όλη την βάση, πχ μια εφαρμογή που εμφανίζει τα συνημμένα αρχεία ενός email. Χρησιμοποιώντας το content provider security model, η εφαρμογή για να μπορέσει να προσπελάσει τα συνημμένα των email θα της αποδοθεί το permission READING με αποτέλεσμα να μπορεί να διαβάζει όλα τα δεδομένα της βάσης και όχι μόνο τα συνημμένα που είναι το ζητούμενο.

Για τον λόγο αυτό το Android χρησιμοποιεί τα URI permissions. Θέτωντας σε ένα content provider component την μεταβλητή

Android:grandUriPermissions = "true" ,

αυτομάτως η προσπέλασή της βάσης δεδομένων είναι δυνατή με την χρήση του URI . Αν κάποια εφαρμογή θέλει να έχει πρόσβαση στο συγκεκριμένο URI, θα πρέπει να αιτηθεί την απόδοση του ανάλογου permission μέσα από το AdnroidManifest.xml file.

Ασφάλεια των Broadcast Receivers

Όπως είδαμε τα Broadcast Receivers είναι υπεύθυνα για την επικοινωνία των components. Όταν γίνεται δημοσίευση ενός Intent από μία εφαρμογή, τα BR την λαμβάνουν και αν επιθυμούν εκτελούν την επιθυμητή ενέργεια.

Όταν γίνεται Broadcast ένα Intent, όπως αναφέραμε, είναι δυνατόν να φιλτραριστεί ο αριθμός των BR που λαμβάνουν την ειδοποίηση και να καθοριστεί επακριβώς ποια BR και με ποια δικαιώματα μπορούν να ανταποκριθούν στην αίτηση.

Όμως θα πρέπει και τα Broadcast Receivers Components να ελέγχουν από ποιους μπορούν να δεχτούν δημοσιεύσεις. Αυτό επιτυγχάνεται με ανάλογο τρόπο μέσω του Manifest αρχείου των εφαρμογών, θέτωντας στο configuration των BR δικαιώματα πρόσβασης που πρέπει να έχουν κατοχυρώσει οι αποστολείς των broadcast intents. Με αυτό τον τρόπο μια εφαρμογή δεν λαμβάνει ανεξέλεγκτα μηνύματα από άλλες εφαρμογές, παρα μόνο από αυτές που έχουν τα απαραίτητα δικαιώματα.

Android Filesystem Isolation

Κάθε εφαρμογή τρέχει στο δικό του Dalvik VM κάτω από το δικό του UID. Μόνο οι εφαρμογές που τρέχουν κάτω από το ίδιο UID μπορεί να έχουν πρόσβαση σε κοινά δεδομένα. Με την εγκατάσταση της εφαρμογής το λειτουργικό σύστημα δημιουργεί στο filesystem τον φάκελο **/data/data/app_package_name** όπου εκεί αποθηκεύονται όλα τα αρχεία της. Στο συγκεκριμένο φάκελο δημιουργείται ο υποφάκελος **/files**, και του ανατίθεται ως **Owner** το **UID** του χρήστη που έχει υπογράψει ψηφιακά την εφαρμογή, προκειμένου η εφαρμογή να έχει πλήρη δικαιώματα επι των δεδομένων που αποθηκεύονται σε αυτόν. Κανένα άλλο δικαίωμα δεν καθορίζεται στον συγκεκριμένο φάκελο επομένως η εφαρμογή απομονώνεται από τις υπόλοιπες που υπάρχουν στη συσκευή καθώς καμία άλλη δεν έχει δικαιώματα πρόσβασης στον φάκελο files.

Οι εξωτερικές μνήμες των κινητών συσκευών (SD cards) δεν υποστηρίζουν το μοντέλο δικαιωμάτων του Linux, επομένως τα δεδομένα που αποθηκεύουν οι εφαρμογές ή ο χρήστης σε αυτές είναι προσπελάσιμα από όλες τις εφαρμογές που υπάρχουν στην συσκευή.

Υπάρχουν τρία είδη αρχείων που δημιουργούν οι Android εφαρμογές.

Common Files : Όταν μια εφαρμογή δημιουργεί ένα αρχείο, το Android του αναθέτει τα προκαθορισμένα δικαιώματα πρόσβασης, πλήρη πρόσβαση για τον owner (UID) και τίποτα άλλο. Όμως λόγω σχεδιαστικών αναγκών ίσως είναι επιθυμητή η πρόσβαση στα δεδομένα των αρχείων μιας εφαρμογής από άλλες. Για να υλοποιηθεί η συγκεκριμένη λειτουργικότητα, το Linux διαθέτει πρόσθετες ετικέτες δικαιωμάτων που τροποποιούν τα δικαιώματα πρόσβασης στα αρχεία των εφαρμογών όπως παρακάτω:

MODE_PRIVATE : Η προκαθορισμένη τιμή για πλήρη έλεγχο από τον UID της εφαρμογής.

MODE_WORLD_WRITABLE : Επιτρέπει σε όλες τις εφαρμογές της συσκευής να γράφουν δεδομένα στο αρχείο.

MODE_WORLD_READABLE : Επιτρέπει σε όλες τις εφαρμογές της συσκευής να διαβάζουν τα δεδομένα του αρχείου.

Shared Preferences file: είναι το βασικό αρχείο στο οποίο η εφαρμογή αποθηκεύει ζεύγη από ονόματα/τιμές για εύκολη και γρήγορη πρόσβαση. Αποθηκεύεται στον υποφάκελλο **/data/data/app_name/shared_prefs** και χρησιμοποιεί τα ίδια δικαιώματα πρόσβασης και ετικέτες με τα κοινά αρχεία. Προσπελαύνονται από τα Share Preference objects των εφαρμογών ή μπορούν να διαβαστούν σαν XML αρχεία του συστήματος.

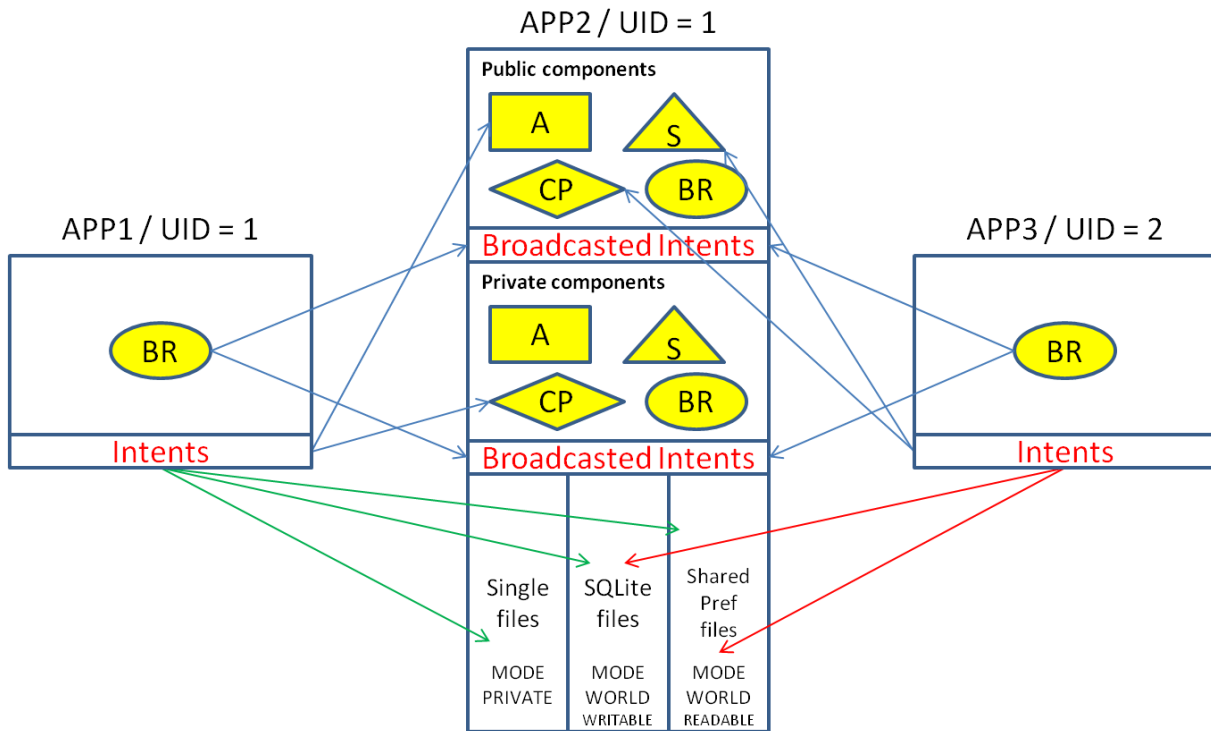
SQLite file: Αποτελεί την βάση δεδομένων που χρησιμοποιούν οι εφαρμογές προκειμένου να αποθηκεύουν δομές δεδομένων πιο περίπλοκες από τα ονόματα/τιμές ζευγάρια των Shared Preferences αρχείων. Αποθηκεύονται στον υποφάκελλο **data/data/app_name/databases** και χρησιμοποιεί και αυτό τα ίδια δικαιώματα πρόσβασης και ετικέτες με τα κοινά αρχεία.

Συνεπώς η πρόσβαση σε όλα τα αρχεία που δημιουργεί μια εφαρμογή γίνεται μέσω του UID και των δικαιωμάτων που δίνει σε αυτά η ίδια η εφαρμογή καθώς όλα αποθηκεύονται κάτω από τον ίδιο φάκελο **/files**. Η προσέγγιση αυτή διαφέρει σημαντικά από την ασφάλεια των δεδομένων στις iOS συσκευές όπου τα αρχεία των εφαρμογών βρίσκονται σε διαφορετικές τοποθεσίες μέσα στο filesystem της συσκευής.

Σύνοψη του Μοντέλου Ασφαλείας

Το μοντέλο ασφαλείας του Android βασίζεται στην διαχείριση δικαιωμάτων πρόσβασης (permissions) μεταξύ των εφαρμογών και των components που τις αποτελούν. Για μικρές εφαρμογές όπου τα διαθέσιμα Activities , Services και Content

Providers είναι περιορισμένα, η διαχείριση των δικαιωμάτων πρόσβασης είναι απλή. Όμως όταν οι εφαρμογές αποτελούνται από πολλές δραστηριότητες και components που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους, αλλά και με components άλλων εφαρμογών η παραπάνω διαδικασία διαχείρισης των δικαιωμάτων αποτελεί πολύπλοκη διαδικασία καθώς τυχόν παράβλεψη κατά τον σχεδιασμό μπορεί να οδηγήσει σε διαρροή ευαίσθητων δεδομένων του χρήστη.

Εικόνα 22

Στην παραπάνω εικόνα βλέπουμε συνοπτικά το μοντέλο ασφαλείας του Android λειτουργικού συστήματος και πως μπορεί μια εφαρμογή να προσπελάσει τα δεδομένα μια άλλης. Οι App1, App2 έχουν τον ίδιο ιδιοκτήτη (owner:UID=1) επομένως η App1 μπορεί να προσπελάσει όλα τα αρχεία που δημιουργεί η App2 ανεξαρτήτως επιπέδου πρόσβασης που έχει οριστεί. Αντιθέτως η App3 μπορεί να προσπελάσει μόνο τα SQLite και Shared Pref αρχεία τα οποία η App1 έχει ορίσει ως MODE WORLD.

Επιπλέον η App1 εφαρμογή, μπορεί με intents να ζητήσει από την App2 λειτουργικότητες που παρέχουν τόσο τα public όσο και τα Private components, ενώ παράλληλα μπορεί να ανταποκριθεί και σε κάθε Broadcasted Intent.

Η App3 που τρέχει κάτω από διαφορετικό UID, έχει περιορισμένη πρόσβαση στα αρχεία της App2. Τα MODE PRIVATE αρχεία είναι μη προσπελάσιμα από την App3 καθώς επίσης δεν είναι δυνατή η αποστολή intents προς τα private components της

App2. Πλην όμως, αν διαθέτει τα κατάλληλα permissions μπορεί να αιτηθεί και να αποκτήσει δικαιώματα πρόσβασης στα public components της App2.

Ο συνδυασμός των δικαιωμάτων πρόσβασης και του Sandboxing εγγυάται την παροχή αυξημένου επιπέδου ασφαλείας για τα ευαίσθητα δεδομένα των χρηστών αλλά απαιτείται προσεκτική διαχείριση τόσο από τους developers που αναπτύσσουν τις εφαρμογές (για την απόδοση των κατάλληλων δικαιωμάτων) όσο και από τους χρήστες που έχουν το δικαίωμα επιλογής αν θα εγκαταστήσουν μια εφαρμογή στην συσκευή τους ή όχι (απορρίπτοντας ή εγκρίνοντας τα permissions που αιτείται κάθε εφαρμογή).

3.3 Τομείς επίθεσης

Το λειτουργικό σύστημα Android κατέχει την 1^η θέση παγκοσμίως στις κινητές συσκευές. Όμως, η εμπορικότητα και η δημοφιλία του, αύξησαν κατακόρυφα και τις επιθέσεις εναντίων των συσκευών και των εφαρμογών που τρέχουν σε αυτές. Στο Android Market υπάρχουν εφαρμογές οι οποίες είναι ψηφιακά υπογεγραμμένες από έμπιστες οντότητες. Πλην όμως οι Android συσκευές επιτρέπουν την εγκατάσταση εφαρμογών που είναι ψηφιακά υπογεγραμμένες από τους ίδιους τους developer και αρκετές εξ αυτών βρίσκονται σε διαδικτυακές τοποθεσίες εκτός Android Market. Κανείς λοιπόν, δεν μπορεί να εμποδίσει έναν χρήστη να εγκαταστήσει εφαρμογές που δεν προέρχονται από έμπιστες οντότητες και πιθανόν να περιέχουν malware κώδικα.

Οι επιτιθέμενοι στις Android συσκευές έχουν τους ίδιους σκοπούς με τις επιθέσεις στο iOS λειτουργικό σύστημα. Την υποκλοπή ευαίσθητων δεδομένων από τους χρήστες, την παραγωγή κέρδους για τους ίδιους και την κατάρρευση της συσκευής.

Μπορούμε να κατηγοριοποιήσουμε τις επιθέσεις κατά των Android συσκευών σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των iOS επιθέσεων:

- Επιθέσεις εναντίων των εφαρμογών που οδηγούν σε απόκτηση δικαιωμάτων πρόσβασης σε ευαίσθητα δεδομένα (privilege escalation attacks)
- Επιθέσεις εναντίων χαρακτηριστικών της συσκευής.

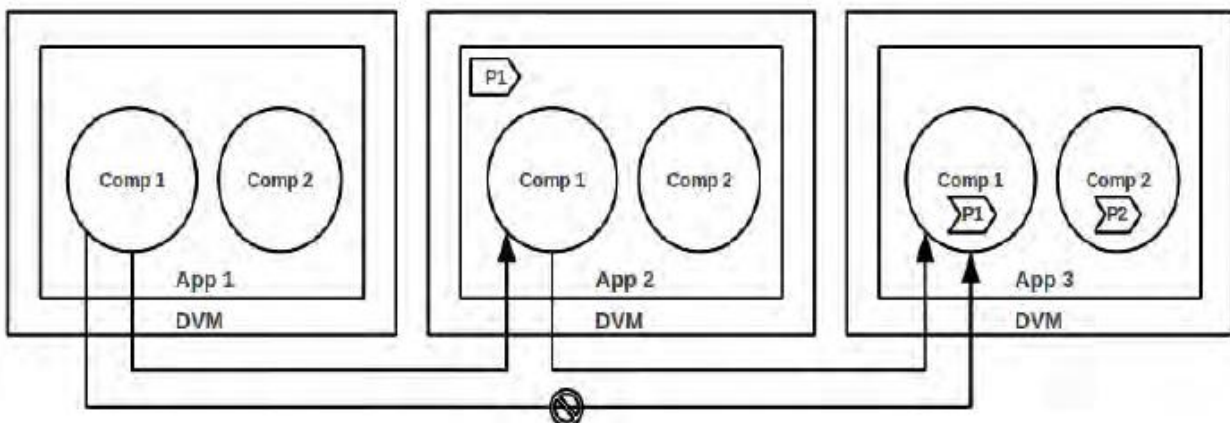
3.3.1 Επιθέσεις στις Εφαρμογές Android

Το Android προσφέρει το μοντέλο ασφαλείας βασισμένο στο αντίστοιχο μοντέλο του Linux. Αν και ο μηχανισμός διαχείρισης των δικαιωμάτων πρόσβασης στις εφαρμογές σε συνδυασμό με το Sandboxing προσφέρουν ένα ικανοποιητικό τείχος

ασφαλείας, η πλειοψηφία των επιθέσεων εναντίων των Android συσκευών επικεντρώνεται στις αδυναμίες που παρουσιάζουν οι εφαρμογές που έχουν αναπτυχθεί για αυτές. Το Android Market παρέχει το μεγαλύτερο ποσοστό των διαθέσιμων εφαρμογών, οι οποίες είναι ελεγμένες ως προς την ασφάλειά τους. Όμως η ύπαρξη διαδικτυακών τόπων που προσφέρουν Android εφαρμογές (με το κίνητρο της δωρεάν εγκατάστασης δημοφιλών εμπορικών εφαρμογών) σε συνδυασμό με την δυνατότητα εγκατάστασης εφαρμογών με ψηφιακή υπογραφή χωρίς πιστοποίηση από τις CAs, έχει αυξήσει σημαντικά τις πιθανότητες εγκατάστασης malware λογισμικού στις Android συσκευές.

3.3.1.1 Priviledge Escallation Επίθεση

Όπως είδαμε παραπάνω το μοντέλο ασφαλείας του Android βασίζεται στην διαχείριση δικαιωμάτων πρόσβασης μεταξύ των εφαρμογών, δομημένο πάνω στο αντίστοιχο μοντέλο του Linux. Με τις privilege escalation attacks οι επιτιθέμενοι, αφού εγκαταστήσουν μια φαινομενικά ασφαλή εφαρμογή στην κινητή συσκευή του χρήστη (από τοποθεσία εκτός Android Market συνηθως), προσπαθούν να εκμεταλλευτούν τρωτότητες και αδυναμίες στον σχεδιασμό των ήδη εγκατεστημένων εφαρμογών προκειμένου να αποκτήσουν δικαιώματα πρόσβασης στα ευαίσθητα δεδομένα του χρήστη.

Εικόνα 23 [19]

Στην παραπάνω εικόνα παρατηρούμε την απλούστερη μορφή μιας Priviledge Escalation επίθεσης και θα αναλύσουμε πως αυτή λειτουργεί.

Η Εφαρμογή App1 αποτελείται από 2 components και δεν έχει κατοχυρώσει κανένα δικαίωμα πρόσβασης. Η App2, πάλι με 2 components έχει κατοχυρώσει το permission P1 . Τέλος η εφαρμογή App3 δεν έχει κατοχυρώσει κανένα δικαίωμα αλλά

έχει θέσει ως περιορισμό το permission P1 για όποιο component θελήσει να προσπελάσει τα component comp1 και comp2. Το App1/Comp1 μπορεί μέσω ενός Intent1 μηνύματος να αιτηθεί την πρόσβαση στο App2/Comp1. Η App2 δεν έχει θέσει κάποιο Intent-filter και επομένως αποδέχεται το αίτημα της App1 καθώς η πρόσβαση στο App2/Comp1 δεν απαιτεί κανένα permission από τον καλούντα. Το App2/Comp1 component με την σειρά του αιτείται μέσω του Intent2 την πρόσβαση στο App3/Comp1 το οποίο προστατεύεται από το permission P1. Η αίτηση γίνεται αποδεκτή καθώς η App2 έχει κατοχυρώσει το P1 δικαίωμα κατά την εγκατάστασή της. Αν τώρα το Intent2 αίτημα αφορούσε στην ανάγνωση δεδομένων από ένα content provider component, η App1 αν και δεν έχει δικαίωμα πρόσβασης στο App3/Comp1 μέσω της App2 μπορεί να διαβάσει δεδομένα από την App3.

3.3.1.2 Επιθέσεις κατά των Intent

Οι περισσότερες Intent Based Attacks βασίζονται πάνω στην επικοινωνία των components και στα προγραμματιστικά λάθη κατά τον σχεδιασμό, που επιτρέπουν την απόκτηση δικαιωμάτων πρόσβασης από εφαρμογές που δεν είναι εξουσιοδοτημένες.

Οι συγκεκριμένες επιθέσεις προσπαθούν να εκμεταλλευτούν αδυναμίες στις υλοποιήσεις των intents τα οποία είναι υπεύθυνα για την επικοινωνία των components και μπορούν να εκτελέσουν ένα μεγάλο αριθμό από διαφορετικών ειδών επιθέσεις.

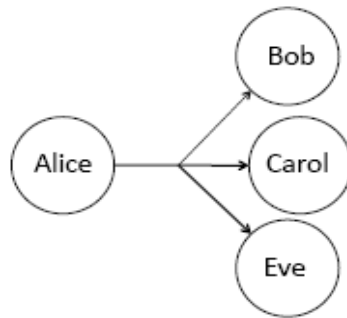
Μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε Intent

Όταν μια εφαρμογή στείλει ένα Implicit Intent, δεν υπάρχει καμία εγγύηση ότι το συγκεκριμένο intent θα ληφθεί από το κατάλληλο component. Μια εφαρμογή μπορεί να παρεμβληθεί στην επικοινωνία, θέτωντας ένα Intent-filter με όλες τις κατηγορίες, δεδομένα και ενέργειες που μπορεί βρίσκονται στο intent. Τότε η επιτιθέμενη εφαρμογή αποκτά πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία που είναι όμοια με τα στοιχεία του Intent εκτός από εκείνα όπου έχουν τεθεί περιορισμοί πρόσβασης και ο επιτιθέμενος δεν έχει τα κατάλληλα permissions. Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν οι παρακάτω στοχευμένες επιθέσεις.

A. Broadcast Theft

Τα Broadcast Intents είναι ευάλωτα στην παθητική υποκλοπή και στις denial of service επιθέσεις. Η επιτιθέμενη εφαρμογή μπορεί να

παρατηρεί τα περιεχόμενα των broadcast intents χωρίς να παρεμβαίνει στην επικοινωνία, θέττοντας ένα Intent-filter με όλες τις πιθανές ενέργειες, δεδομένα και κατηγορίες που μπορεί να χρησιμοποιήσουν οι υπόλοιπες εφαρμογές.

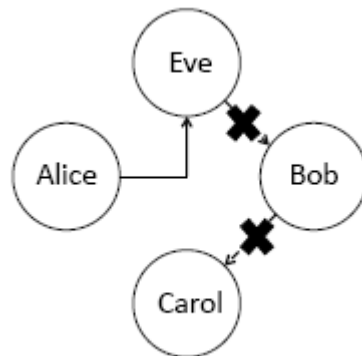
Εικόνα 24 [18]

Στην Εικόνα 21 βλέπουμε την υποκλοπή των broadcast intent αφού πέρα από τον Bob και την Carol που είναι οι αναμενόμενοι παραλήπτες, το λαμβάνει και η Eve.

B. Denial of service for ordered broadcasts.

Τα ordered broadcasts είναι intents τα οποία ακολουθούν σειριακή προσπέλαση των αποδεκτών. Ο 1^{ος} αποδέκτης λαμβάνει το broadcast και μόλις τελειώσει την ενέργεια του εκπέμπει με την σειρά του νέο broadcast προκειμένου το επόμενο component να αρχίσει την λειτουργία του. Το τελευταίο component που συμμετέχει στην διαδικασία στέλνει το αποτέλεσμα στην αρχική διεργασία.

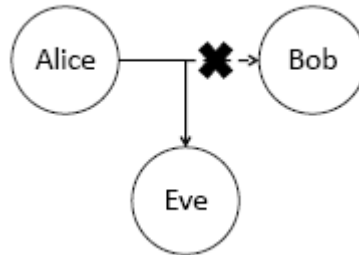
Στο προηγούμενο παράδειγμα η Eve σαν ενεργός επιτιθέμενος μπορεί να εκκινήσει μια Denial Of Service επίθεση. Η Eve παρατηρεί τα Broadcast Intents της Alice και καταναλώνει το service χωρίς να προωθήσει το Intent στον επόμενο αποδέκτη (που εδώ είναι ο Bob).

Εικόνα 25 [18]

Γ. Activity Hijacking

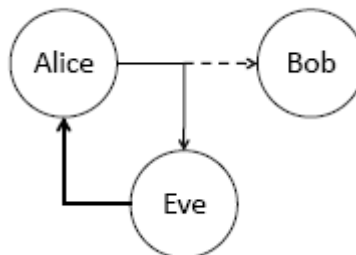
Σε αυτήν την επίθεση το επιτιθέμενο Activity εκκινεί στην θέση του κανονικού που αναμένει το broadcast intent.

Εικόνα 26 [18]

Στην πιο απλή περίπτωση ο επιτιθέμενος θα διαβάσει τα δεδομένα της δραστηριότητας και θα την παραδώσει στην δραστηριότητα που αναμένει.

Σε μια πιο ευφυή επίθεση η Eve διαβάζει τα δεδομένα, εκτελεί την ζητούμενη ενέργεια και επιστρέφει στην Alice λανθασμένο αποτέλεσμα. (εικόνα 24)

Εικόνα 27 [18]

Δ. Service Hijacking

Παρόμοια με το Activity Hijacking μια εφαρμογή μπορεί να εκτελέσει ένα service από μια malware εφαρμογή και όχι το service που επιθυμεί. Η επίθεση γίνεται στο παρασκήνιο του λειτουργικού συστήματος και ο χρήστης δεν μπορεί να την αντιληφθεί καθώς δεν υπάρχει interface με τον χρήστη για την εκκίνηση των υπηρεσιών. Ο επιτιθέμενος είναι σε θέση να στείλει malware κώδικα στην εξαπατημένη εφαρμογή, λάθος δεδομένα ή απλά μπορεί να επιστρέψει το σωστό αποτέλεσμα χωρίς να εκτελέσει καμία ενέργεια.

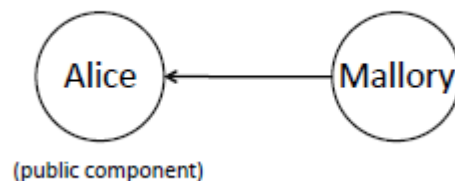
Ε. Intents URI

Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενη παράγραφο τα Intents μπορούν να περιέχουν URI για την πρόσβασή τους σε συγκεκριμένα πεδία της βάσης δεδομένων, μέσω των Content Providers. Υπάρχει περίπτωση μια εφαρμογή A να στείλει ένα intent στην εφαρμογή B προκειμένου η εφαρμογή B να εκτελέσει κάποια

ενέργεια στα δεδομένα της A μέσω URI πρόσβασης. Αν η εφαρμογή B δεν είχε εξ αρχής κατοχυρωμένα δικαιώματα για την URI πρόσβαση, η εφαρμογή A μπορεί να στείλει μέσω των Intent flags που κατοχυρώνουν το URI permission που απαιτείται. Ο επιτιθέμενος έχει την δυνατότητα όπως είδαμε να υποκλέψει το Intent, να κατοχυρώσει τα απαιτούμενα URI δικαιώματα και να αποκτήσει πρόσβαση στα δεδομένα.

Intent Spoofing

Στην intent spoofing attack, ο επιτιθέμενος δεν ενεργεί παθητικά. Για την υλοποίηση της επίθεσης στέλνεται ένα Intent σε ένα exported/public component, το οποίο όμως δεν περιμένει intents από την malicious εφαρμογή. Αν η εφαρμογή που δέχεται το intent είναι σχεδιασμένη να εκτελεί κάποια ενέργεια με την παραλαβή ενός συγκεκριμένου intent, τότε η ενέργεια αυτή θα ξεκινήσει από μη εξουσιοδοτημένη εφαρμογή και όχι από την εφαρμογή που αναμενόταν (εικόνα 28).

Εικόνα 28 [18]

Οι κυριότερες επιθέσεις που βασίζονται σε αυτή την τεχνική είναι:

A. Malicious Broadcast Injection

Οι Receivers συνήθως χρησιμοποιούνται για να στέλνουν δεδομένα ή να εκκινούν μια διαδικασία όταν λάβουν ένα συγκεκριμένο broadcast intent.

Αν ένα Broadcast Receiver δέχεται broadcasted intents χωρίς περιορισμούς πρόσβασης (από όλους τους πιθανούς αποστολείς), τότε ένα malicious intent μπορεί να εκκινήσει λανθασμένα μια διαδικασία ή να στείλει μη έγκυρα δεδομένα στην εφαρμογή.

B. Malicious Activity Launch

Τα Public Activities που έχουν γίνει exported από την εφαρμογή μπορούν να ενεργοποιηθούν με τα Intents. Μία malicious εφαρμογή μπορεί να στείλει Intents σε Public Activities προκειμένου να τα ενεργοποιήσει χωρίς την

έγκριση του χρήστη. Άμεσο αποτέλεσμα αυτού, είναι η εφαρμογή που δέχεται το malicious intent να ενεργοποιήσει το Activity και να :

(1) Τροποποιήσει τα δεδομένα ή την κατάσταση της εφαρμογής με μη έγκυρες τιμές.

(2) Να στείλει ευαίσθητα δεδομένα στην malicious εφαρμογή ως αποτέλεσμα του Activity.

Γ. Malicious Service Launch

Αν ένα δημόσιο service δεν είναι προστατευμένο με ισχυρά permissions, τότε οποιαδήποτε εφαρμογή μπορεί να εκκινήσει ή να δεσμεύσει την υπηρεσία με κίνδυνο την διαρροή πληροφοριών ή την εκτέλεση ενεργειών για τις οποίες οι επιτιθέμενες εφαρμογές δεν έχουν δικαίωμα πρόσβασης. Η Malicious Service Launch επίθεση είναι παρόμοια με την Malicious Activity αλλά οι επιπτώσεις που επιφέρει η εκκίνηση του service είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτή του Activity. Τα services συνήθως δέχονται σαν είσοδο με τα Intent που τα ενεργοποιούν, δεδομένα από τις εφαρμογές προκειμένου να εκτελέσουν μια ή έναν αριθμό από ενέργειες, οι οποίες μερικές φορές είναι κλήσεις συστήματος. Από την στιγμή που είναι εφικτό για μια malicious εφαρμογή να στείλει τα δικά της δεδομένα για την εκκίνηση της υπηρεσίας τότε θα εκτελεστούν κλήσεις του συστήματος με malicious κώδικα, ότι ακριβώς επιθυμεί ο επιτιθέμενος.

Δ. Malicious Content Provider Communication

Η σοβαρότερη και πιο επικίνδυνη επίθεση είναι αυτή προς τα Content Providers Components. Όπως αναφέραμε τα Content Providers αποτελούν την διεπαφή της εφαρμογής με την βάση δεδομένων που τηρούν. Εκεί οι εφαρμογές αποθηκεύουν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα των χρηστών και επομένως τυχόν παραβίαση των δικαιωμάτων σε αυτά μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική διαρροή πληροφοριών. Αν ένα content provider είναι δημόσια ορατό και δεν έχει ορίσει δικαιώματα πρόσβασης σε αυτό (READ-WRITE) τότε είναι πιθανό μια malicious εφαρμογή να στείλει ένα Intent σε αυτό και να αιτηθεί την προσπέλαση των δεδομένων του content provider. Από την στιγμή που δεν γίνεται έλεγχος για το ποιος στέλνει τα Intents η διεργασία “θύμα” θα αποδεχτεί το μήνυμα και θα επιτρέψει την διαρροή των πληροφοριών.

3.3.1.3   Λοιπές επιθέσεις

Οι κινητές συσκευές Android είναι ευάλωτες και στις γνωστές επιθέσεις SQLinjection, XSS, auth κλπ οι οποίες όμως δεν εκμεταλλεύονται χαρακτηριστικά του λειτουργικού συστήματος (οι επιθέσεις γίνονται ακριβώς με τον ίδιο τρόπο με τα κλασσικά μηχανήματα desktop) και γι αυτό δεν αποτελούν αντικείμενο της παρούσας μελέτης.

Επιθέσεις στα Log Files

Το λειτουργικό σύστημα Android προσφέρει κεντρική υπηρεσία διαχείρισης και αποθήκευσης των log files μέσω του αντίστοιχου API. Αρκετές εφαρμογές όπως και στο iOS αποθηκεύουν ευαίσθητα δεδομένα στα log files, όπως passwords αναγνωριστικά δικτύου, τοποθεσία χρήστη μέσω GPS κλπ.

Όλες οι εφαρμογές μπορούν να ζητήσουν το READ_LOGS system permission του Android και να έχουν πρόσβαση στο LOG file αποσπώντας έτσι τα ευαίσθητα δεδομένα των άλλων εφαρμογών .

Μη ασφαλή file system permissions

Όπως είδαμε οι εφαρμογές αποθηκεύουν τα αρχεία τους κάτω από τον κατάλογο data/data/app_name. Σύμφωνα με το permission system του Android μόνο ο κάτοχος της εφαρμογής έχει πρόσβαση σε αυτόν τον κατάλογο. Όμως αρκετές εφαρμογές προχωρούν σε τροποποίηση των δικαιωμάτων των αρχείων που αποθηκεύουν στην μνήμη της συσκευής, θέτωντάς τα MODE_WORLD_READABLE/WRITABLE. Με αυτή την ενέργεια τα αποθηκευμένα αρχεία μπορούν να προσπελαστούν από οποιαδήποτε εφαρμογή μέσα στη συσκευή.

Επιθέσεις στο Web View των εφαρμογών

Η WebView class είναι μια υποκλάση της View κλάσης και χρησιμοποιείται για την προβολή ιστοσελίδων. Οι εφαρμογές χρησιμοποιούν την WebView class για να προβάλουν ιστοσελίδες μέσα σε αυτές, έχοντας και την δυνατότητα να αλληλεπιδράσουν με τους web servers. Μέσα από αυτήν την δυνατότητα των εφαρμογών οι επιτιθέμενοι μπορούν να εκκινήσουν 2 ξεχωριστά είδη επιθέσεων

Attacks from malicious web pages : Υπάρχουν εφαρμογές ο οποίες προβάλουν εμφωλευμένες δημοφιλείς ιστοσελίδες, παρέχοντας

επιπλέον λειτουργικότητες για τον συγκεκριμένο ιστότοπο. πχ: εφαρμογή που προσφέρει λειτουργικότητα του facebook για την εύρεση φίλων που βρίσκονται κοντά στον χρήστη (μέσω GPS συντεταγμένων των κινητών συσκευών). Ο επιτιθέμενος μπορεί να ξεγελάσει την χρήστη, να φορτώσει μια μολυσμένη ιστοσελίδα (μέσω ενός παραπλανητικού email) στην θέση του facebook και μετά να εξαπολύσει επίθεση κατά του WebView[22] της εφαρμογής που φιλοξενεί την ιστοσελίδα του facebook, με σκοπό την υποκλοπή ευαίσθητων πληροφοριών.

Attacks from malicious apps : Από την στιγμή που η πλατφόρμα Android επιτρέπει την εγκατάσταση εφαρμογών από ιστότοπους εκτός Android Market, η παρουσία malicious εφαρμογών στις κινητές συσκευές Android είναι συχνό φαινόμενο. Μερικές μολυσμένες εφαρμογές είναι στοχευμένες για να επιτίθενται σε συγκεκριμένες ιστοσελίδες (πχ facebook) μέσω της WebView κλάσης. Ο χρήστης μόλις εγκαταστήσει την malicious εφαρμογή, μέσω του WebView θα επισκεφθεί τον ιστότοπο “στόχο” . Εκεί ο επιτιθέμενος με Javascript Injection τεχνική και Event Sniffing μπορεί να υποκλέψει τα προσωπικά δεδομένα του χρήστη για την εφαρμογή «στόχο» [22]

Επίθεση Man In the Middle

Όπως είδαμε παραπάνω, το λειτουργικό σύστημα υποστηρίζει την δημιουργία κρυπτογραφημένων – ασφαλών συνδέσεων μέσω του πρωτοκόλλου SSL. Υπάρχουν όμως εφαρμογές οι οποίες δεν χρησιμοποιούν το συγκεκριμένο πρωτόκολλο και δέχονται συνδέσεις από μη πιστοποιημένους ιστοτόπους κάνωντάς τες παράλληλα ευάλωτες σε Man In The Middle επιθέσεις.

3.3.2 Επιθέσεις κατά των χαρακτηριστικών ασφαλείας των συσκευών Android

Οι συγκεκριμένες επιθέσεις στοχεύουν σε τρωτότητες και χαρακτηριστικά του λειτουργικού συστήματος προκειμένου ο επιτιθέμενος να αποκτήσει πρόσβαση σε κρίσιμες πληροφορίες του χρήστη.

3.3.2.1 Μη ασφαλής αποθήκευση δεδομένων

Οι εφαρμογές προκειμένου να αποκτήσουν ένα επίπεδο λειτουργικότητας ελκυστικό προς τους χρήστες, αποθηκεύουν ευαίσθητα δεδομένα στην

μνήμη των συσκευών. Το Android δεν παρέχει προκαθορισμένη κρυπτογράφηση των δεδομένων όταν αυτά αποθηκεύονται στην μνήμη. Η ασφάλεια πηγάζει από το permission system του Android όπου πρόσβαση σε ένα αρχείο έχει μόνο ο ιδιοκτήτης αυτού (η εφαρμογή που το δημιούργησε). Αν και το λειτουργικό σύστημα παρέχει API για την κρυπτογράφηση των δεδομένων, οι developers είναι αυτοί που αποφασίζουν αν οι εφαρμογές θα κρυπτογραφούν τα δεδομένα πριν τα αποθηκεύσουν στην συσκευή. Αριθμός εφαρμογών δεν χρησιμοποιούν κρυπτογραφία κατά την αποθήκευση των δεδομένων στη συσκευή καθώς θεωρούν ότι το permission system σε συνδυασμό με το sandboxing είναι αρκετό για την προστασία των δεδομένων. Πλην όμως τυχόν απώλεια ή κλοπή της συσκευής θα έχει ως αντικτυπο την εύκολη πρόσβαση στα δεδομένα των χρηστών από τον επιτιθέμενο.

Επίσης αρκετές εφαρμογές επιλέγουν να αποθηκεύουν δεδομένα στις SD κάρτες μνήμης των συσκευών. Οι εξωτερικές κάρτες μνήμης όμως δεν υποστηρίζουν το permission system του Android με αποτέλεσμα τα δεδομένα που αποθηκεύονται εκεί να είναι χωρίς περιορισμούς ασφαλείας. Μια κακόβουλη εφαρμογή η οποία είναι εγκατεστημένη μπορεί να ανιχνεύσει την εξωτερική μνήμη και να υποκλέψει ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα.

3.3.2.2 Rooted Device

Μια Rooted Device αντιστοιχεί στην Jailbroken συσκευή του iOS. Ο χρήστης απενεργοποιεί το permission system του Android και τρέχει όλες τις εφαρμογές κάτω από τον ίδιο χρήστη:device ο οποίος έχει root πρόσβαση σε όλα τα αρχεία και υπηρεσίες της συσκευής. Αυτή η ενέργεια εγκυμονεί σοβαρότατους κινδύνους ασφαλείας καθώς οποιοδήποτε malware εγκατασταθεί στη συσκευή, θα έχει πλήρη πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα όλων των εγκατεστημένων εφαρμογών.

3.3.2.3 Αυθεντικοποίηση εφαρμογών

Πρόσφατα δόθηκε στην δημοσιότητα σημαντική τρωτότητα του λειτουργικού συστήματος η οποία επέτρεπε στον επιτιθέμενο να τροποποιήσει τον κώδικα μιας εφαρμογής χωρίς να αλλάξει την ψηφιακή υπογραφή του developer. Η τρωτότητα εντοπίστηκε στον τρόπο υλοποίησης των ψηφιακών υπογραφών και πιστοποιητικών με αποτέλεσμα όλες σχεδόν οι συσκευές Android να είναι ευάλωτες σε αυτή [38]. Με την συγκεκριμένη τρωτότητα οι επιτιθέμενοι είναι σε θέση να τροποποιούν τον κώδικα γνωστών εφαρμογών, τοποθετώντας malware εντολές στο εσωτερικό τους,

χωρίς να αλλάξει η ψηφιακή υπογραφή. Η συσκευή “στόχος” μπορεί να δεχθεί μνμη αναβάθμισης μιας εφαρμογής από τον επιτιθέμενο, και από την στιγμή που η ψηφιακή υπογραφή παραμένει η ίδια, κανένα μήνυμα ασφαλείας δεν θα εμφανιστεί στον χρήστη προτού αυτός εγκαταστήσει την “αναβαθμισμένη” έκδοσή της. Παρακάμπτωντας το σημαντικότερο κομμάτι της ασφάλεια των κινητών συσκευών, που είναι ο ίδιος ο χρήστης, ο επιτιθέμενος κατορθώνει τελικά να εκτελεί malware κώδικα κάτω από την ψηφιακή υπογραφή γνωστών εφαρμογών.

3.4 Εκτίμηση Ασφαλείας

Το λειτουργικό σύστημα Android προσφέρει ένα πολύ δυνατό μοντέλο ασφαλείας, βασισμένο στο permission system του Linux. Αν και είναι ικανοποιητικό στην απόδοσή του, η διαχείριση των δικαιωμάτων πρόσβασης μέσα στις ίδιες τις εφαρμογές αποτελεί πολύπλοκη διεργασία, με αποτέλεσμα να υφίστανται υλοποιήσεις με σημαντικά κενά ασφαλείας οδηγώντας σε πολλές περιπτώσεις σε διαρροή πληροφοριών. Οι developers Android εφαρμογών θα πρέπει να είναι προσεκτικοί κατά την ανάπτυξη του λογισμικού και να αναθέτουν τα κατάλληλα δικαιώματα πρόσβασης σε όλα τα public components. Εάν η αποθήκευση ευαίσθητων δεδομένων είναι απαραίτητη για την ομαλή λειτουργία της εφαρμογής μεγάλη προσοχή πρέπει να δοθεί στο που και πως αυτά τα δεδομένα θα αποθηκευτούν.

Το βασικότερο όμως στοιχείο της ασφάλειας των κινητών συσκευών παραμένει ο ίδιος ο χρήστης. Το Android παρέχει την λειτουργικότητα, ο χρήστης να γνωρίζει εκ των προτέρω τι δικαιώματα πρόσβασης αιτείται κάθε εφαρμογή, μέσω του AndroidManifest.xml αρχείου. Η εγκατάσταση εφαρμογών από τοποθεσίες εκτός Android market εγκυμονεί σημαντικούς κινδύνους ασφαλείας δεδομένων αλλά το λειτουργικό σύστημα δεν απαγορεύει μια τέτοια ενέργεια. Επομένως είναι στην κρίση του χρήστη ποιες και με ποια δικαιώματα εφαρμογές θα εγκατασταθούν στην συσκευή του.

3.5 Συμβουλές ανάπτυξης ασφαλών εφαρμογών Android

Η ασφάλεια των εφαρμογών αποτελεί την κορωνίδα της ασφάλειας των κινητών συσκευών καθώς εκεί επικεντρώνονται οι επιτιθέμενοι, προσπαθώντας να εκμεταλλευτούν τρωτότητες του λογισμικού από λάθη κατά την σχεδιάσή τους.

Ο παρακάτω πίνακας παραθέτει ορισμένες τεχνικές για ασφαλή ανάπτυξη Android εφαρμογών ο οποίος είναι επικεντρωμένος στις επιθέσεις που παρουσιάστηκαν στην παράγραφο 3.3.

Activities	Καθορίστε επακριβώς ποιος έχει το δικαίωμα έναρξης των δραστηριοτήτων.
	Για την αρχική σελίδα της εφαρμογής δεν χρειάζονται permissions.
	Για τις υπόλοιπες δραστηριότητες ορίστε δικαιώματα πρόσβασης που πρέπει οι άλλες εφαρμογές να διαθέτουν.
Services	Καθορίστε επακριβώς ποιος έχει τα δικαιώματα START/STOP/BIND των υπηρεσιών που προσφέρει η εφαρμογή
	Εάν τα services εκτελούν ενεργειες σε ευαίσθητα δεδομένα του χρήστη, μην τα δημοσιεύετε προς όλες τις εφαρμογές.
	Τοποθετείστε δικαιώματα πρόσβασης σε όλα τα services των εφαρμογών
Content Providers	Καθορίστε επακριβώς ποιος έχει τα δικαιώματα READ/WRITE επί της βάσης δεδομένων της εφαρμογής
	Σε περίπτωση που τμήμα των δεδομένων πρέπει είναι προσβάσιμο από τρίτες εφαρμογές χρησιμοποιήστε τα URI permissions για περιορισμένη πρόσβαση στα δεδομένα.
	Μην επιτρέπετε αυξημένα δικαιώματα πρόσβασης για εφαρμογές/components που δεν τα έχουν ανάγκη.
Broadcasts	Δημιουργείστε Broadcast Receivers που λαμβάνουν intents από συγκεκριμένους αποστολείς με τα απαραίτητα δικαιώματα.
Intents	Δημιουργείστε intents προς συγκεκριμένα components και θέστε permissions που πρέπει να έχει ο αποδέκτης
	Σε περίπτωση που χρειαστεί να δημοσιεύσετε (broadcast) ένα intent, θέστε περιορισμούς για το ποια Broadcast Receivers μπορούν να το λάβουν και με ποια permissions.
	Θέστε περιορισμούς στα components ως προς ποια intent δύναται

	να εξυπηρετήσουν (προστασία από privilege escalation attacks).
Log Files	Μην αποθηκεύετε ευαίσθητα δεδομένα στο log file . Όλες οι εφαρμογές έχουν πρόσβαση σε αυτό.
SD Ram	Μην αποθηκεύεται ευαίσθητα δεδομένα στην SD μνήμη. Αν χρειαστεί να αποθηκεύσετε δεδομένα χρησιμοποιήστε το κατάλληλο μοντέλο κρυπτογράφησης για τα δεδομένα σας.
Data Storage	Μην αποθηκεύεται ευαίσθητα δεδομένα σε διάσπαρτα σημεία στη μνήμη. Αν χρειάζονται για την λειτουργικότητα της εφαρμογής αποθηκεύστε τα δεδομένα στην SQLite βάση δεδομένων.
	Μην τροποποιείτε τα δικαιώματα πρόσβασης των αρχείων αν δεν είναι απαραίτητο για την εφαρμογή.
Cryptography	Μην αποθηκεύετε τα δεδομένα χωρίς την χρήση κάποιας κρυπτογραφικής μεθόδου.
ManInTheMiddle	Χρησιμοποιήστε το SSL πρωτόκολλο για όλες τις επικοινωνίες της εφαρμογής. Μην επιτρέπετε συνδέσεις χωρίς αυθεντικοποίηση.

Πίνακας 7

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΩΤΟΤΗΤΩΝ ANDROID ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

4.1 Έλεγχος Τρωτοτήτων Android εφαρμογών

Η ραγδαία εξάπλωση των malware εφαρμογών για κινητές συσκευές ανέδειξε την ανάγκη για την διενέργεια ελέγχων ασφαλείας στα smartphones και tablets ανάλογους με τους ελέγχους που εκτελούνται σε δίκτυα και υπηρεσίες με παραδοσιακούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Penetration Tests Features

Τα penetration test αποτελούν ελέγχους ασφαλείας εφαρμογών για να διαπιστωθούν τυχόν κενά ασφαλείας που έχουν διαφύγει κατά την σχεδίαση – ανάπτυξη των εφαρμογών. Εκτελείται συνήθως λίγο πριν οι εφαρμογές βγούν στην αγορά και σκοπός τους είναι η ανακάλυψη τρωτοτήτων και διόρθωση αυτών.

Μία Pen Test ανάλυση μπορεί να διαιρεθεί σε 4 επιμέρους κατηγορίες:

Planning: Καθορίζονται οι σκοποί του Test

Discovery: Διαπιστώνονται οι διαθέσιμοι πόροι και χαρακτηριστικά του συστήματος (IP addresses, system information, databases κλπ)

Attacks: Με βάση την ανάλυση των χαρακτηριστικών του 2^{ου} σταδίου, αναγνωρίζονται τα χαρακτηριστικά του συστήματος και οι εφαρμογές οι οποίες είναι ευάλωτες.

Reporting: Με το τέλος του pen test εκδίδεται μια αναφορά με τους πιθανούς κινδύνους ασφαλείας του συστήματος που παρατηρήθηκαν κατά την ανάλυση η οποία παραδίδεται στους developer για χρήση-αξιολόγηση και διόρθωση εάν αυτό απαιτείται.

4.3 Android Pen Testing

Οι εφαρμογές αποτελούν τον κύριο στόχο των επιτιθέμενων στις Android συσκευές. Η δυνατότητα εγκατάστασης εφαρμογών από ιστοτόπους εκτός Android Market και ψηφιακά υπογεγραμμένες από τους ίδιους τους developer ανεβάζει σημαντικά την πιθανότητα εμφάνισης malware λογισμικού σε αυτές. Οι malware εφαρμογές κατά κύριο λόγο προσπαθούν να εκμεταλλευτούν αδυναμίες στην σχεδίαση εμπορικών λογισμικών, προκειμένου να αποκτήσουν πρόσβαση σε ευαίσθητα δεδομένα. Τα περισσότερα Pen Test εργαλεία για Android είναι σχεδιασμένα να

εκτελούν ελέγχους κυρίως στις εγκατεστημένες εφαρμογές προκειμένου να ανακαλύψουν τυχόν κενά ασφαλείας που οι επιτιθέμενοι μπορεί να εκμεταλλευτούν προς όφελός τους.

Κατά την εκτέλεση ενός Pen Test στις Android εφαρμογές δύο είναι τα κύρια στοιχεία που επικεντρώνεται ο έλεγχος ασφαλείας.

Attack Surface : κάθε pen test επικεντρώνεται στις λειτουργικότητες που παρέχει μια εφαρμογή. Οι λειτουργικότητες αυτές καθορίζουν ποια components είναι κρίσιμα, και χειρίζονται ευαίσθητα δεδομένα προκειμένου να ελεγχθούν σε θέματα ασφαλείας.

Επικοινωνία με άλλα Components : Μία εφαρμογή δύναται να επικοινωνεί με components άλλων εφαρμογών, χρησιμοποιώντας τους μηχανισμούς επικοινωνίας του Android (interprocess communication) .

Ο έλεγχος ασφαλείας των Android εφαρμογών χωρίζεται σε δύο βασικά σκέλη:

1. Android specific Security
2. General Application Security

4.3.1 Android specific Security

Οι εφαρμογές Android χρησιμοποιούν χαρακτηριστικές λειτουργικότητες του λειτουργικού συστήματος οι οποίες πρέπει να ελεγχθούν ως προς την ασφάλεια που προσφέρουν στα δεδομένα του χρήστη. Τα κύρια σημεία ελέγχου είναι:

1. **Permissions/application requests** : Τις αιτήσεις για κατοχύρωση δικαιωμάτων πρόσβασης που κάθε εφαρμογή αιτείται.
2. **Exposed Functionalities** : Τις λειτουργικότητες που κάθε εφαρμογή προσφέρει στις άλλες.

Κάθε Android εφαρμογή αποτελείται από ένα αρχείο/πακέτο **app_name.apk** το οποίο όταν γίνει download σε μια συσκευή, ο installer αναλαμβάνει την αποκωδικοποίησή του και την εγκατάσταση της εφαρμογής. Μέσα στο **app_name.apk** περιέχεται το **AndroidManifest.xml** αρχείο το οποίο όπως έχουμε αναφέρει περιέχει όλες τις δηλώσεις ασφαλείας των components της εφαρμογής.

Με το **Apktool** είναι δυνατή η εξαγωγή του **AndroidManifest.xml** αρχείου προκειμένου να γίνει ο απαραίτητος έλεγχος των δικαιωμάτων που πρέπει να επικεντρωθεί στα εξής :

- Ευαίσθητα δεδομένα δεν μεταφέρονται μέσω της ICP επικοινωνίας των components
- Τα Intent-filters δεν χρησιμοποιούνται για θέματα ασφαλείας. Αν και μπορούν να περιορίσουν τους παραλήπτες των εσωτερικών μηνυμάτων πρέπει να συνοδεύονται από permissions.
- Τα Broadcasts Receivers δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται όταν πρόκειται να μεταφέρουν ευαίσθητα δεδομένα.
- Τα permissions που ζητάει η εφαρμογή δεν πρέπει να είναι περισσότερα από αυτά που είναι αναγκαία για την υλοποίηση όλων των λειτουργικοτήτων της.

3. **Communications** : Όλες οι επικοινωνίες προς εξωτερικούς servers θα πρέπει να είναι κρυπτογραφημένη (χρήση SSL).

HTTP Communications

Για να μπορέσουμε να ανιχνεύσουμε την επικοινωνία των εφαρμογών, θα πρέπει να εγκατασταθεί ένας proxy server . Το **Burp Suite** είναι ένα κατάλληλο εργαλείο για την εγκατάσταση του proxy server στον υπολογιστή. Μετά την εγκατάσταση, δημιουργούμε τον proxy στην android συσκευή και ανοίγουμε έναν browser. Με την σύνδεση του browser σε μια ιστοσελίδα το burp suite μας εμφανίζει όλη την διαδικτυακή κίνηση της συσκευής.

4. **Data** : Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στον χειρισμό των δεδομένων από τις εφαρμογές. Τα Log files και Shared Preferences files δεν πρέπει να περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα. Επίσης δεδομένα που μεταδίδονται για τις ανάγκες της εφαρμογής μέσω του δικτύου, δεν πρέπει να περιέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες του χρήστη.

5. **Proper Use Of Cryptography** : Έλεγχος πρέπει να πραγματοποιηθεί και στις κρυπτογραφικές μεθόδους της εφαρμογής

- Γίνεται ο κατάλληλος έλεγχος των πιστοποιητικών ασφαλείας;
- Πως η εφαρμογή επικυρώνει ένα πιστοποιητικό ασφαλείας;

6. **Passing Information to Browsers**: Εάν η εφαρμογή χρησιμοποιεί κάποιον browser, πρέπει να γίνεται έλεγχος στο πως γίνεται η μεταφορά των δεδομένων από την εφαρμογή στον browser.

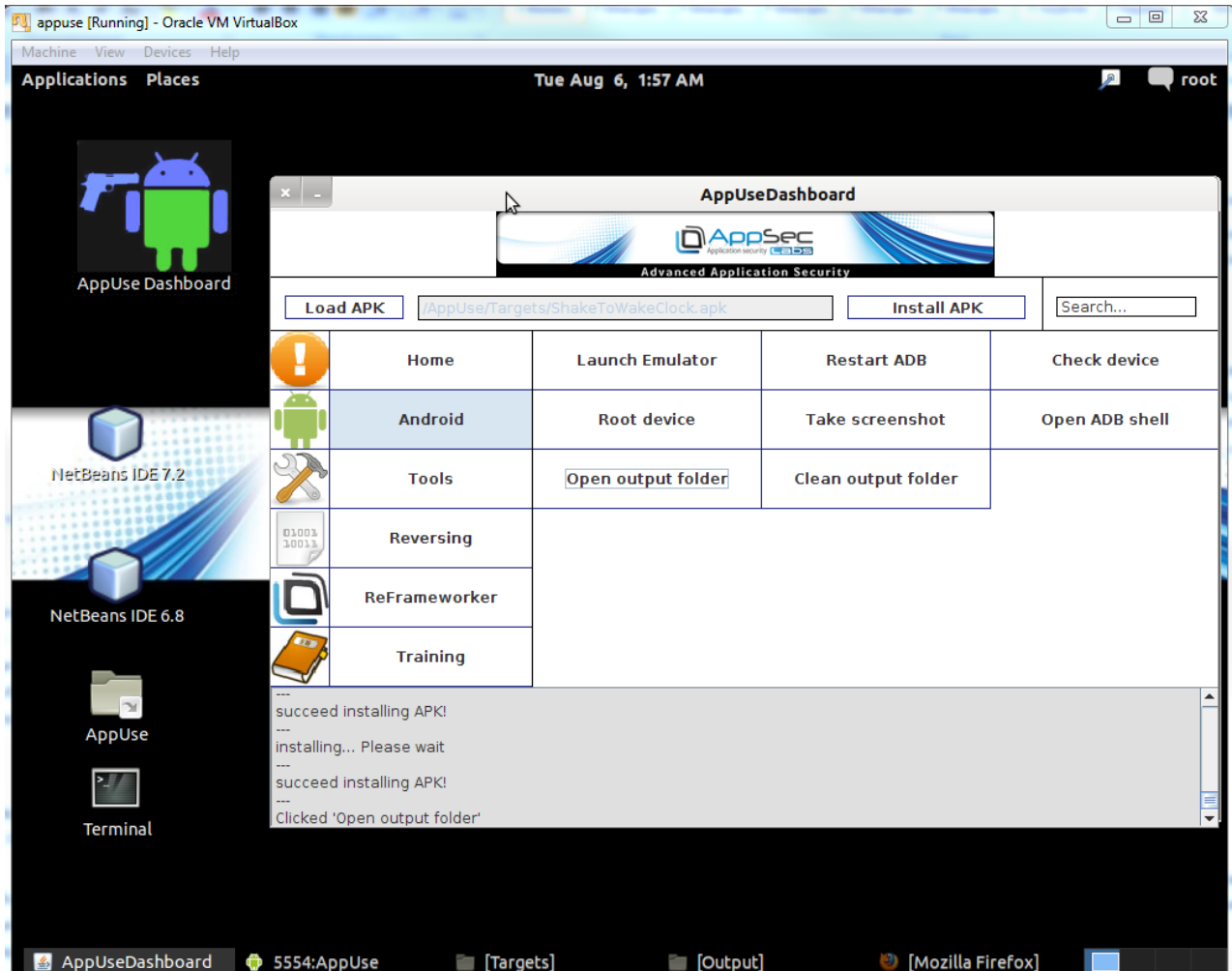
4.3.2 General Application Security

Επειδή οι περισσότερες εφαρμογές που τρέχουν σε περιβάλλον Android είναι γραμμένες σε γλώσσα Java, θα πρέπει να γίνει ο απαραίτητος έλεγχος του κώδικα για την εύρεση τυχόν κενών ασφαλείας. Οι έλεγχοι που πραγματοποιούνται δεν διαφέρουν από τους αντίστοιχους ελέγχους στις κλασσικές εφαρμογές γι αυτό συνοπτικά θα αναφέρουμε τους κύριους τομείς έρευνας.

1. Authentication
2. Access Controls
3. Logs
4. Cryptography
5. Data Leakage
6. Data Validation
7. Error Reporting
8. Session Management
9. URL Parameters
10. Predictable Resources (tokens)

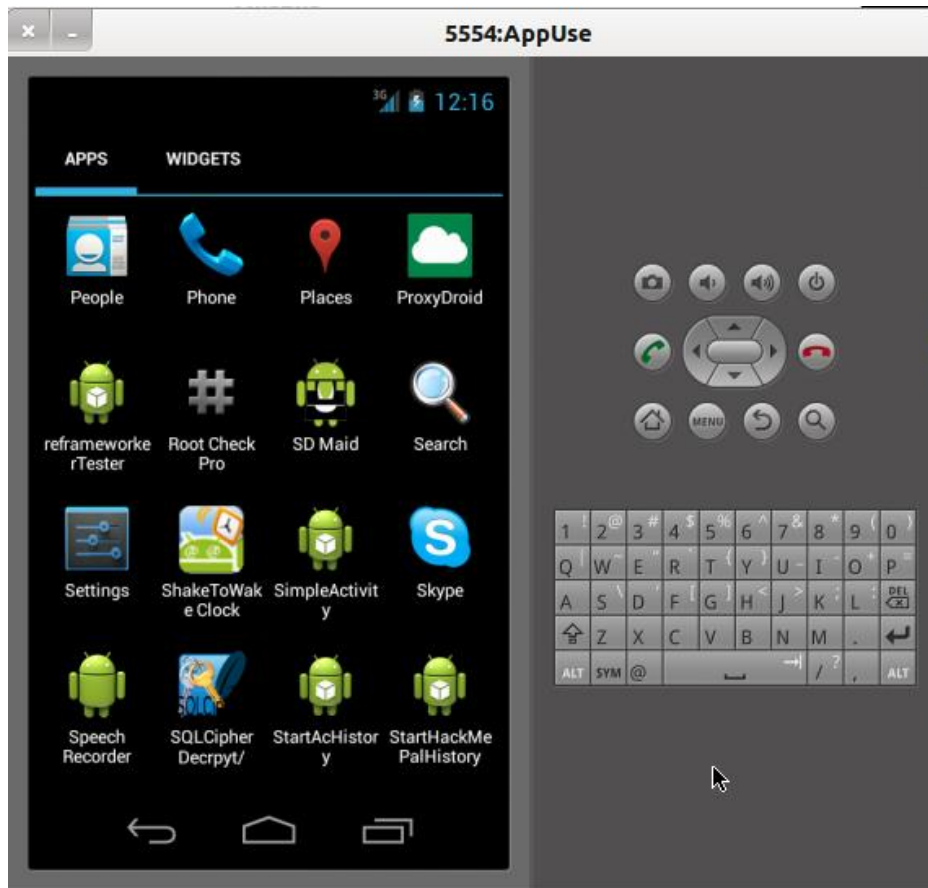
4.4 Case Study

Με την χρήση του AppUse tool (εικόνα 29) το οποίο είναι διαθέσιμο από την AppSec εκτελέσαμε Pen Test σε 10 εφαρμογές οι οποίες ήταν διαθέσιμες από ιστότοπο εκτός Android Market προκειμένου να ελεγχθούν σε θέματα ασφαλείας ως προς τα Android Specific Security Features, με σκοπό την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων.

Εικόνα 29

Το Penetration Test πραγματοποιήθηκε στον προεγκατεστημένο emulator της εφαρμογής και όχι σε πραγματική συσκευή. (εικόνα 30)

Εικόνα 30

4.4.1 Permissions/application requests

Με την χρήση του Arktool εγινάν extract τα AndroidManifest.xml αρχεία των εφαρμογών όπου εκεί αναγράφονται τα αιτούμενα permissions των εφαρμογών.

Αναλυτικότερα η κάθε εφαρμογή αιτείται τα παρακάτω δικαιώματα πρόσβασης σε υπηρεσίες του λειτουργικού συστήματος όπου αναγράφεται και ο βαθμός επικινδυνότητας του κάθε αιτούμενου permission με βάση τον παρακάτω πίνακα [1].

Βαθμός Κινδύνου	Περιγραφή Κινδύνου
4	Κρίσιμος
3	Μεγάλος
2	Μέτριος
1	Χωρίς κίνδυνο διαρροής πληροφοριών

Πίνακας 8

App1

Η App1 είναι μια εφαρμογή η οποία προσφέρει στον χρήστη ένα ρολόι με δυνατότητα εισαγωγής αφυπνήσεων. Τα δικαιώματα που αιτείται είναι:

```

<manifest android:versionCode="17" android:versionName="1.2.1" android:installLocation="auto"
package="com.ooha.alarmclock">
  <uses-permission android:name="android.permission.GET_TASKS"/>
  <uses-permission android:name="android.permission.RECEIVE_BOOT_COMPLETED"/>
  <uses-permission android:name="android.permission.WAKE_LOCK"/>
  <uses-permission android:name="android.permission.VIBRATE"/>
  <uses-permission android:name="android.permission.WRITE_SETTINGS"/>
  <uses-permission android:name="android.permission.DISABLE_KEYGUARD"/>
  <uses-permission android:name="android.permission.INTERNET"/>
  <uses-permission android:name="android.permission.ACCESS_COARSE_LOCATION"/>
  <application android:label="@string/app_label" android:icon="@drawable/icon3"
  android:description="@string/company">
    <provider android:name="AlarmProvider" android:authorities="com.ooha.alarmclock"/>
    <activity android:label="@string/app_label" android:name="AlarmClock"
    android:configChanges="keyboardHidden|orientation">
      <intent-filter>
        <action android:name="android.intent.action.MAIN"/>
        <category android:name="android.intent.category.DEFAULT"/>
        <category android:name="android.intent.category.LAUNCHER"/>
      </intent-filter>
    </activity>
    <activity android:label="@string/settings" android:name="SettingsActivity"
    android:configChanges="keyboardHidden|orientation">
      <intent-filter>
        <action android:name="android.intent.action.MAIN"/>
      </intent-filter>
    </activity>
  </application>
</manifest>
  
```

Εικόνα 31

Permission	Σκοπός	Απαιτείται	Βαθμός κινδύνου
GET_TASKS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να λαμβάνει ειδοποιήσεις για τις εργασίες που εκτελούνται στην συσκευή	Δεν είναι απαραίτητο για μια εφαρμογή ξυπνητηριού.	2
RECEIVE_BOOT_COMPLETED	Επιτρέπει σε μια εφαρμογή να λαμβάνει το ACTION_BOOT_COMPLETED το οποίο εκπέμπεται από το σύστημα αμέσως μόλις τελειώσει το boot της συσκευής	Πιθανώς προκειμένου να ενεργοποιείται αυτόματα η υπηρεσία ξυπνητηριού	2
WAKE_LOCK	Επιτρέπει την χρήση του PowerManager για να μείνει ο	Πιθανώς.	1

	επεξεργαστής σε κατάσταση λειτουργίας και όχι σε standby mode		
VIBRATE	Επιτρέπει την πρόσβαση στον vibrator (δόνηση) της συσκευής	Απαραίτητο	1
WRITE_SETTINGS	Επιτρέπει την πρόσβαση (WRITE και READ) των settings του συστήματος	Είναι αναγκαίο για να μπορέσει να έχει πρόσβαση στα settings του Alarm, DATE, TIME κλπ αλλά αποκτά ταυτόχρονα πρόσβαση σε επικύνδινα settings όπως INSTALL_NON_MARKET_APPS, LOCATION_PROVIDERS_ALLOWED κλπ.	2
DISABLE_KEYGUARD	Επιτρέπει στην εφαρμογή να απενεργοποιεί το κλείδωμα της οθόνης (μετά από ένα διάστημα αδράνειας)	Πιθανώς	2
INTERNET	Επιτρέπει στην εφαρμογή να ανοίγει internet sockets.	Δεν είναι απαραίτητο	3
ACCESS_COARSE_LOCATION	Επιτρέπει σε μία εφαρμογή να έχει πρόσβαση στην τοποθεσία της συσκευής (μέσω wifi ή cell-id)	Δεν είναι απαραίτητο η εφαρμογή να λαμβάνει την τοποθεσία του χρήστη.	2

Πίνακας 9

App2

Η App2 είναι μια εφαρμογή η οποία σύμφωνα με τον κατασκευαστή, προσφέρει ένα 3D template για την προβολή των επαφών, με δυνατότητα πραγματοποίησης κλήσεων και αποστολής μηνυμάτων μέσω της ίδιας της εφαρμογής. Τα permissions που αιτείται είναι:

Permission	Σκοπός	Απαιτείται	Βαθμός κινδύνου
READ_CONTACTS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να διαβάζει τις επαφές από την συσκευή	Είναι απαραίτητο (αλλά και επικύνδινο)	3

READ_SMS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να διαβάζει τα SMS	Είναι απαραίτητο (αλλά και επικύνδινο)	3
WRITE_SMS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να δημιουργεί SMS	Απαραίτητο.	2
CALL_PHONE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να εκτελεί κλήσεις χωρίς την παρεμβολή του dialer user interface της συσκευής προκειμένου ο χρήστης δώσει την έγκρισή του για την πραγματοποίηση της κλήσης	Απαραίτητο	4
WRITE_EXTERNAL_STORAGE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να αποθηκεύει δεδομένα σε εξωτερικές μνήμες	Δεν είναι απαραίτητο	3

Πίνακας 10

App3

Η συγκεκριμένη εφαρμογή προσφέρει την GPS υπηρεσία της συσκευής και σε άλλες συσκευές (μέσω διασύνδεσης bluetooth)

Permission	Σκοπός	Απαιτείται	Βαθμός κινδύνου
WRITE_EXTERNAL_STORAGE	Επιτρέπει σε μια εφαρμογή να γράφει σε εξωτερικές μνήμες SDRAM	Πιθανώς προκειμένου να αποθηκεύει τις συντεταγμένες στην εξωτερική μνήμη.	3
READ_LOGS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να διαβάζει τα log αρχεία του συστήματος.	Δεν είναι απαραίτητο!!!!	3
ACCESS_FINE_LOCATION	Επιτρέπει στην εφαρμογή να έχει πρόσβαση στην ακριβή τοποθεσία της συσκευής μέσω του GPS, των πύργων τηλεφωνικής τηλεφωνίας ή του wifi	Απαραίτητο	2
INTERNET	Επιτρέπει στην εφαρμογή να ανοίγει internet sockets.	Απαραίτητο	3
ACCESS_COARSE_LOCATION	Επιτρέπει σε μία εφαρμογή να έχει πρόσβαση στην τοποθεσία της συσκευής (μέσω wifi ή cell-towers)	Απαραίτητο για την εφαρμογή	2

BLUETOOTH_ADMIN	Επιτρέπει στην εφαρμογή να ανακαλύπτει και να επικυρώνει συσκευές Bluetooth	Απαραίτητο για την εφαρμογή	2
BLUETOOTH	Επιτρέπει στην εφαρμογή να συνδέεται σε επικυρωμένες συσκευές Bluetooth	Απαραίτητο για την εφαρμογή	2

Πίνακας 11

App4

Η εφαρμογή App4 είναι μια εφαρμογή η οποία σύμφωνα με τον κατασκευαστή παρέχει : δωρεάν τηλεφωνικές κλήσεις στον Καναδά, δωρεάν τηλεφωνικές κλήσεις σε όλες τις συσκευές με εγκατεστημένη την συγκεκριμένη εφαρμογή παγκοσμίως, δωρεάν μηνύματα SMS, μετατροπή του tablet σε τηλεφωνική συσκευή, συγχρονισμό του τηλεφωνικού καταλόγου της συσκευής με τον κατάλογο φίλων στο Facebook. Η παρούσα εφαρμογή αιτείται τα παρακάτω permissions.

Permission	Σκοπός	Απαιτείται	Βαθμός κινδύνου
MAPS_RECEIVE	Λαμβάνει χάρτες από τον server της εταιρείας	Απαιτείται από την εφαρμογή και το συγκεκριμένο permission είναι κατασκευασμένο από τον developer	1
C2D_MESSAGE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να λαμβάνει μηνύματα από τον application server της εταιρείας	Απαιτείται για την λειτουργικότητα της εφαρμογής	4
INTERNET	Επιτρέπει στην εφαρμογή να δημιουργεί internet sockets	Απαιτείται για την επικοινωνία με τους servers της εταιρείας	3
READ_CONTACTS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να διαβάζει τον τηλεφωνικό κατάλογο της συσκευής	Απαιτείται	3
RECORD_AUDIO	Επιτρέπει στην εφαρμογή να καταγράφει φωνή	Δεν απαιτείται !!!!	3
VIBRATE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να έχει πρόσβαση στην δόνηση	Απαιτείται	1
MODIFY_AUDIO_SETTINGS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να τροποποιεί τις ρυθμίσεις ήχου	Απαιτείται	1

	της συσκευής		
WAKE_LOCK	Επιτρέπει στην εφαρμογή μς κρατάει ενεργό τον επεξεργαστή ή να εμποδίζει την οθόνη από το να σβήνει	Απαιτείται	1
DISABLE_KEYGUARD	Επιτρέπει στην εφαρμογή να απενεργοποιεί το κλείδωμα της οθόνης (μετά από ένα διάστημα αδράνειας)	Πιθανώς	2
ACCESS_WIFI_STATE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες για τα wifi δίκτυα	Απαιτείται καθώς η εφαρμογή στηρίζεται στην επικοινωνία μέσω internet	1
ACCESS_NETWORK_STATE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες για τα δίκτυα	Απαιτείται καθώς η εφαρμογή στηρίζεται στην επικοινωνία μέσω internet	1
WRITE_CONTACTS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να γράφει στον κατάλογο επαφών	Απαιτείται	3
READ_PHONE_STATE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να διαβάζει την κατάσταση του τηλεφώνου	Πιθανώς	3
RECEIVE_BOOT_COMPLETED	Επιτρέπει σε μια εφαρμογή να λαμβάνει το ACTION_BOOT_COMPLETED το οποίο εκπέμπεται από το σύστημα αμέσως μόλις τελειώσει το boot της συσκευής	Πιθανώς προκειμένου να ενεργοποιείται αυτόματα η εφαρμογή	2
CALL_PHONE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να εκτελεί κλήσεις χωρίς την παρεμβολή του dialer user interface της συσκευής προκειμένου ο χρήστης δώσει την έγκρισή του για την πραγματοποίηση της κλήσης	Απαραίτητο	4
BLUETOOTH_ADMIN	Επιτρέπει στην εφαρμογή να ανακαλύπτει και να	Δεν είναι απαραίτητο!!!!	2

	επικυρώνει συσκευές Bluetooth		
BLUETOOTH	Επιτρέπει στην εφαρμογή να συνδέεται σε επικυρωμένες συσκευές Bluetooth	Δεν είναι απαραίτητο!!!!	2
WRITE_SETTINGS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να διαβάζει ή να γράφει τις ρυθμίσεις του συστήματος	Δεν είναι απαραίτητο!!!!	2
CHANGE_WIFI_STATE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να τροποποιήσει την κατάσταση wifi σύνδεσης της συσκευής	Πιθανώς	1
BROADCAST_STICKY	Επιτρέπει στην εφαρμογή να εκπέμπει μόνιμα intents	Απαραίτητο	2
WRITE_EXTERNAL_MEMORY	Επιτρέπει στην εφαρμογή να γράφει σε εξωτερικές μνήμες	Πιθανώς	3
C2DM_RECEIVE	Η εφαρμογή χρησιμοποιεί την Android Cloud to Device Messaging (C2DM) υπηρεσία προκειμένου να μπορεί να αποστέλλει μηνυτά από τους servers της εταιρείας προς τις συσκευές.	Πιθανώς	4

Πίνακας 12

App5

Η συγκεκριμένη εφαρμογή προσφέρει ένα νέο interface για την αποστολή – λήψη μηνυμάτων SMS/MMS, δημιουργία CHAT, προγραμματισμένη αποστολή SMS, δημιουργία backup των SMS και δυνατότητα αποστολής του σε email λογαριασμό, εμφανιση φωτογραφιών facebook στην λίστα επαφών κα:

Permission	Σκοπός	Απαιτείται	Βαθμός κινδύνου
RECEIVE_BOOT_COMPLETED	Επιτρέπει σε μια εφαρμογή να λαμβάνει το ACTION_BOOT_COMPLETED το οποίο εκπέμπεται από το σύστημα αμέσως μόλις τελειώσει το boot της	Πιθανώς προκειμένου να ενεργοποιείται αυτόματα η εφαρμογή	2

	συσκευής		
CALL_PHONE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να εκτελεί κλήσεις χωρίς την παρεμβολή του dialer user interface της συσκευής προκειμένου ο χρήστης δώσει την έγκρισή του για την πραγματοποίηση της κλήσης	Απαραίτητο	4
READ_CONTACTS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να διαβάζει τον τηλεφωνικό κατάλογο της συσκευής	Απαιτείται	3
WRITE_CONTACTS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να γράφει στον κατάλογο επαφών	Απαιτείται	3
RECEIVE_SMS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να λαμβανει εισερχόμενα SMS	Απαιτείται	3
RECEIVE_MMS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να λαμβανει εισερχόμενα MMS	Απαιτείται	3
SEND_SMS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να στέλνει SMS μηνύματα	Απαιτείται	3
INTERNET	Επιτρέπει στην εφαρμογή να δημιουργεί internet sockets	Απαιτείται για τον συγχρονισμό της εφαρμογής με την εφαρμογή facebook	3
READ_SMS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να διαβάζει SMS μηνύματα	Απαιτείται	3
READ_MMS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να διαβάζει MMS μηνύματα	Απαιτείται	3
ACCESS_NETWORK_STATE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες για τα δίκτυα	Απαιτείται καθώς η εφαρμογή στηρίζεται στην επικοινωνία μέσω internet	1

CHANGE_NETWORK_STATE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να τροποποιεί την κατάσταση συνδεσιμότητας σε δίκτυο της συσκευής	Πιθανώς	1
READ_PHONE_STATE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να διαβάζει την κατάσταση του τηλεφώνου	Πιθανώς	3
WAKE_LOCK	Επιτρέπει στην εφαρμογή μς κρατάει ενεργό τον επεξεργαστή ή να εμποδίζει την οθόνη από το να σβήνει	Απαιτείται	1
DISABLE_KEYGUARD	Επιτρέπει στην εφαρμογή να απενεργοποιεί το κλείδωμα της οθόνης (μετά από ένα διάστημα αδράνειας)	Πιθανώς	2
WRITE_EXTERNAL_STORAGE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να γράφει σε εξωτερικές μνήμες	Πιθανώς	3
READ_LOGS	Επιτρέπει μια εφαρμογή να έχει πρόσβαση στα log αρχεία του συστήματος	Απαιτείται για την λειτουργικότητα backup	3
PERSISTENT_ACTIVITY	Επιτρέπει στην εφαρμογή να δημιουργεί activities που είναι μόνιμα	Δεν απαιτείται (η συγκεκριμένη λειτουργικότητα στο μέλλον θα αφαιρεθεί από το android λειτουργικό)	3
GET_ACCOUNTS	Επιτρέπει την πρόσβαση στην λίστα των λογαριασμών των εφαρμογών	Πιθανώς	3
RECORD_AUDIO	Επιτρέπει την καταγραφή συνομιλιών	Δεν απαιτείται!!!!	3
MODIFY_AUDIO_SETTINGS	Επιτρέπει την τροποποίηση των ρυθμίσεων ήχου.	Απαιτείται για την λειτουργία των κλήσεων.	1

Πίνακας 13

App6

Η συγκεκριμένη εφαρμογή δημιουργεί ένα background image με την διαθέσιμη ενέργεια της μπαταρίας της συσκευής. Τα permissions που απαιτεί είναι:

Permission	Σκοπός	Απαιτείται	Βαθμός κινδύνου
BIND_WALLPAPER	Επιτρέπει σε ένα service τύπου wallpaperervice της εφαρμογής να δεσμεύσει το wallpaperervice της συσκευής για χρήση	Απαραίτητο	1
BATTERY_STATS	Επιτρέπει την συλλογή στατιστικών στοιχείων της μπαταρίας	Απαραίτητο	1
ACTION_POWER_CONNECTED	Broadcast action: Εξωτερική πηγή ενέργειας έχει συνδεθεί στην συσκευή.	Απαιτείται	1
ACTION_POWER_DISCONNECTED	Broadcast action: Εξωτερική πηγή ενέργειας έχει αποσυνδεθεί από τη συσκευή.	Απαιτείται	1

Πίνακας 14

App7

Η εφαρμογή App7 είναι ένα παχνίδι bowling. Τα permissions που αιτείται είναι :

Permission	Σκοπός	Απαιτείται	Βαθμός κινδύνου
INTERNET	Επιτρέπει στην εφαρμογή να δημιουργεί INTERNET sockets	Δεν είναι απαραίτητο	3
WAKE_LOCK	Επιτρέπει στην εφαρμογή μς κρατάει ενεργό τον επεξεργαστή ή να εμποδίζει την οθόνη από το να σβήνει	Απαιτείται	1

Πίνακας 15

App8

Η εφαρμογή προσθέτει στα εισερχόμενα και εξερχόμενα μηνυματα SMS την ακριβή ώρα αποστολής τους. Τα δικαιώματα που χρησιμοποιεί είναι:

Permission	Σκοπός	Απαιτείται	Βαθμός κινδύνου
RECEIVE_SMS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να έχει πρόσβαση στα χαρακτηριστικά των εισερχομένων SMS	Απαραίτητο προκειμένου να διαβάσει την ακριβή ημερομηνία αποστολής των εισερχομένων SMS	3
READ/WRITE SMS	Επιτρέπει στην εφαρμογή να τροποποιεί τα SMS	Απαραίτητο προκειμένου να τοποθετηθεί η ώρα αποστολής στα εξερχόμενα μηνύματα	3
WRITE_EXTERNAL_STORAGE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να γράφει σε εξωτερικές πηγές.	Απαραίτητο για την καταγραφή των log files	3

Πίνακας 16

App9

Η εφαρμογή 9 χρησιμοποιεί την ψηφιακή πυξίδα της συσκευής για να τοποθετήσει γεωγραφικά σε σχέση με την συσκευή, τα ασύρματα δίκτυα της περιοχής. Τα permissions που χρησιμοποιεί είναι:

Permission	Σκοπός	Απαιτείται	Βαθμός κινδύνου
ACCESS_WIFI_STATE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες για τα wifi δίκτυα	Απαραίτητο	1
CHANGE_WIFI_STATE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να τροποποιεί την κατάσταση συνδεσιμότητας σε wifi δίκτυα	Απαραίτητο	2
ACCESS_NETWORK_STATE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες για τα δίκτυα	Απαραίτητο	1
INTERNET	Επιτρέπει στην εφαρμογή να δημιουργεί internet sockets	Δεν είναι απαραίτητο !!!	3

Πίνακας 17

App10

Η εφαρμογή παρέχει ένα σύνολο από εργαλεία χρήσιμα στον χρήστη όπως: φακός, μετατροπέας μονάδων, χάρακας, πυξίδα, χρονόμετρο, αντίστροφη μέτρηση, κομπιουτεράκι, μεγενθυντικό φακό και καθρέφτη. Τα permissions που αιτείται είναι:

Permission	Σκοπός	Απαιτείται	Βαθμός κινδύνου
MODIFY_AUDIO_SETTINGS	Επιτρέπει την τροποποίηση των ρυθμίσεων του ήχου	Δεν είναι απαραίτητο	1
WAKE_LOCK	Επιτρέπει στην εφαρμογή να κρατάει ενεργό τον επεξεργαστή ή να εμποδίζει την οθόνη από το να σβήνει	Απαιτείται	1
VIBRATE	Επιτρέπει στην εφαρμογή να έχει πρόσβαση στην δόνηση	Πιθανώς	1
FLASHLIGHT	Επιτρέπει την πρόσβαση στο flash της συσκευής (εάν υπάρχει)	Απαραίτητο για το εργαλείο φακός	1
CAMERA	Επιτρέπει την πρόσβαση στην κάμερα	Απαραίτητο για ορισμένες συσκευές στις οποίες το flash ενεργοποιείται μόνο εάν η κάμερα είναι σε λειτουργία	4

Πίνακας 18

4.4.2 Λειτουργικότητες των Εφαρμογών

App1

Όσα components έχουν Intent-filters, όπως αναφέραμε, γίνονται αυτόματα exported. Η συγκεκριμένη εφαρμογή παρατηρούμε ότι προσφέρει τις παρακάτω λειτουργικότητες :

IPC component	Intent Filter	Ανάλυση
ACTIVITY Alarm clock	Android.intent.action.MAIN	Η κύρια ενέργεια όταν εκκινεί η εφαρμογή. Απαιτείται
ACTIVITY Settings activity	Android.intent.action.MAIN	Αποτελεί το activity με το οποίο ο χρήστης τοποθετεί τις επιθυμητές ώρες αφύπνισης. Το activity είναι προσπελάσιμο με το ίδιο intent – filter με το main activity!!!! Απαιτείται
CONTENT PROVIDER AlarmProvider	-	Αποτελεί την βάση δεδομένων όπου αποθηκεύονται οι αφυπνίσεις. Δεν είναι προσβάσιμη από άλλες εφαρμογές καθώς είναι ιδιωτικό component. Απαιτείται

Πίνακας 19

App2

Η εφαρμογή που χειρίζεται τις επαφές του χρήστη έχει τα παρακάτω δημόσια components:

IPC component	Intent Filter	Ανάλυση
ACTIVITY Download activity	Android.intent.action.MAIN	Έίναι ένα activity το οποίο κατεβάζει αυτόματα ενημερώσεις για νέες εκδόσεις της εφαρμογής. Εκκινεί ταυτόχρονα με την MAIN activity της εφαρμογής. Δεν απαιτείται

ACTIVITY Main activity	Android.intent.action.MAIN	Η κύρια ενέργεια όταν εκκινεί η εφαρμογή. Απαιτείται
ACTIVITY PickContactActivity	Android.intent.action.MAIN	Είναι η ενέργεια για να επιλεγεί κάποια επαφή από τον κατάλογος (για εκτέλεση κλήσης ή αποστολή μηνύματος). Απαιτείται.
ACTIVITY ContactInfoActivity	Android.intent.action.MAIN	Προσφέρει τις πληροφορίες που σχετίζονται με την επαφή που επιλέχτηκε. Απαιτείται
ACTIVITY ChangePhotoActivity	Android.intent.action.MAIN	Δυνατότητα αλλαγής φωτογραφίας επαφής. Απαιτείται
ACTIVITY SettingsActivity	Android.intent.action.MAIN	Δυνατότητα τροποποίησης ρυθμίσεων εφαρμογής. Απαιτείται
ACTIVITY RemoveContactDialog	Android.intent.action.MAIN	Παράθυρο διαλόγου για την διαγραφή μιας επαφής. Απαιτείται.
SERVICE Main Service	Com.gtp.nextlauncher.widget. contact.MainService	Διαθέσιμη υπηρεσία. Μπορεί να απαιτείται αλλά δεν είναι αναγκαίο να υπάρχει υπηρεσία για την διαχείριση των επαφών.
CONTENT PROVIDER	-	Αποτελεί την βάση

Data Provider		<p>δεδομένων όπου η εφαρμογή αποθηκεύει τα δεδομένα. Δεν είναι δημόσιο component και επιπλέον έχουν ενεργοποιηθεί τα URI permissions.</p> <p>Απαιτείται.</p>
---------------	--	--

Πίνακας 20

App3

Η εφαρμογή που προσφέρει GPS σε άλλες συσκευές μέσω Bluetooth:

IPC component	Intent Filter	Ανάλυση
ACTIVITY App_name	Android.intent.action.MAIN	Η κύρια ενέργεια όταν εκκινεί η εφαρμογή. Απαιτείται
ACTIVITY DeviceListActivity	-	Αυτή η ενέργεια επιτρέπει να εμφανιστεί μια λίστα με τις διαθέσιμες bluetooth συσκευές. Απαιτείται και είναι ιδιωτική ενέργεια.
ACTIVITY UnlockActivity	-	Αυτή η ενέργεια δίνει την δυνατότητα να ξεκλειδώσει κάποιο άλλο ACTIVITY το οποίο έχει περιορισμό πρόσβασης. Δεν είναι απαραίτητο αλλά και αυτό το component είναι private
ACTIVITY Restart Process	-	Επανεκκίνηση της όλης διαδικασίας. Πιθανώς να είναι απαραίτητο για την εφαρμογή και είναι ιδιωτικό component.

Πίνακας 21

App4

Η εφαρμογή που προσφέρει δωρεάν κλήσεις στον Καναδά:

IPC component	Intent Filter	Ανάλυση
ACTIVITY Main Activity	MainActivity.DIALPAD MainActivity.HISTORY MainActivity.VOICEMAIL MainActivity.MESSAGES MainActivity.CONTACTS MainActivity.SEARCH	Η κύρια ενέργεια της εφαρμογής που προσφέρει τις λειτουργικότητες που φαίνονται δίπλα. Είναι απαραίτητη για την εφαρμογή
ACTIVITY CallActivity	CallActivity.IN_CALL CallActivity.INCOMING_CALL	Ενέργεια για την πραγματοποίηση κλήσεων. Απαραίτητο για την εφαρμογή
SERVICE Phone Service	-	Παρέχει μια υπηρεσία για την πραγματοποίηση κλήσεων. Δεν είναι απαραίτητο.
SERVICE CampaigngTrackingService	-	Υπηρεσία της google για την παρακολούθηση των προτιμήσεων του χρήστη και την αποστολή τους στην εφαρμογή, για προσαρμογή διαφημιστικής καμπάνιας. Δεν είναι απαραίτητο.
BROADCAST RECEIVER CampaigngTrackingReceiver	Com.android.vending.INSTALL_REFERRER	Δέχεται intents για την υλοποίηση της παραπάνω υπηρεσίας της Google
RECEIVER	Android.intent.action.BOOT	Δέχεται το intent όταν

BootCompleted	_COMPLETED	τελειώσει το boot της συσκευής. Πιθανώς να είναι απαραίτητο προκειμένου να εκκινήσουν τα services με το πέρας του boot process
RECEIVER PhonePushReceiver	Com.google.android.c2dm. intent.RECEIVE Android.permission=..... c2dm.SEND	Δέχεται intents από τον server της εταιρείας χρησιμοποιώντας το c2dm framework. Είναι προστατευμένο component κάνοντας χρήση permissions αλλά δεν είναι απαραίτητο.

Πίνακας 22

App5

Η εφαρμογή που δημιουργεί ένα νέο interface για την αποστολή – λήψη μηνυμάτων SMS/MMS:

IPC component	Intent Filter	Ανάλυση
ACTIVITY PrivateBoxContactActivity	-	Εμφανίζει τις επαφές σε ένα πλαίσιο. Απαραίτητη για την εφαρμογή
ACTIVITY PrivateBoxPreferences	-	Ενέργεια για την τροποποίηση του παραπάνω πλαισίου. Απαραίτητη για την εφαρμογή
ACTIVITY MAIN	Android.intent.action. MAIN	Η κύρια ενέργεια όταν εκκινεί η εφαρμογή. Απαιτείται
RECEIVER BootCompleted	Android.intent.action. BOOT _COMPLETED	Δέχεται το intent όταν τελειώσει το boot της συσκευής. Πιθανώς να είναι απαραίτητο προκειμένου να εκκινήσουν τα

		services με το πέρας του boot process
CONTENT PROVIDER GoSmsProvider	Exported="false"	Αποτελεί την βάση δεδομένων όπου αποθηκεύονται τα μηνύματα SMS του χρήστη. Ιδιωτικό component και είναι απαραίτητο για την λειτουργία της εφαρμογής
CONTENT_PROVIDER GoMmsProvider	Exported="false"	Αποτελεί την βάση δεδομένων όπου αποθηκεύονται τα μηνύματα MMS του χρήστη. Ιδιωτικό component και είναι απαραίτητο για την λειτουργία της εφαρμογής

Πίνακας 23

App6

Η εφαρμογή που δημιουργεί ένα background image με την διαθέσιμη μπαταρία της συσκευής:

IPC component	Intent Filter	Ανάλυση
ACTIVITY MyBatteryWallpaper	Exported="true"	Αποτελεί την κύρια ενέργεια της εφαρμογής. Είναι απαραίτητη.
SERVICE MyBatteryWallpaperService	Android.service.wallpaper. WallpaperService Permission:=BIND_WALLPAPER	Η εφαρμογή παρέχει μια υπηρεσία για την αλλαγή του wallpaper της συσκευής. Είναι ιδιωτική υπηρεσία και προστατεύεται από permissions. Είναι απαραίτητη για την εφαρμογή.

Πίνακας 24

App7

Η εφαρμογή 7 είναι ένα παιχνίδι bowling με τα εξής components:

IPC component	Intent Filter	Ανάλυση
ACTIVITY UtilityplayerProxyactivity	Android.intent.action.MAIN	Αποτελεί την κύρια ενέργεια της εφαρμογής και απαιτείται
ACTIVITY Unityplayeractivity	-	Είναι ενέργεια που αποικονίζει τα στοιχεία του χρήστη στο παιχνίδι. Απαιτείται
ACTIVITY UnityPlayerNativeActivity	-	Είναι η ενέργεια που κρατάει στοιχεία για τα παιχνίδια που έχει πραγματοποιήσει ο χρήστης. Απαιτείται

Πίνακας 25

App8

Τα components της εφαρμογής που εμφανίζει την ακριβή ώρα αποστολής των μηνυμάτων SMS/MMS είναι:

IPC component	Intent Filter	Ανάλυση
ACTIVITY TimeFixActivity	Android.intent.action.MAIN	Αποτελεί την κύρια ενέργεια της εφαρμογής και απαιτείται
ACTIVITY SMSTimeFixPrefs	-	Προβάλλει τις ρυθμίσεις της εφαρμογής. Απαιτείται και είναι ιδιωτικό component
BROADCAST RECEIVER SMS.Receiver	SMS_RECEIVED	Η εφαρμογή είναι διαθέσιμη να δεχτεί broadcasted intents του τύπου SMS_RECEIVED τα οποία εκπέμπονται από το λειτουργικό σύστημα όταν

		γίνεται εισερχόμενο ένα SMS. Απαιτείται από την εφαρμογή.
SERVICE SMSTimeFixService	-	Η εφαρμογή δημιουργεί μια υπηρεσία που τρέχει στο παρασκήνιο προκειμένου συνέχεια να είναι σε θέση να λαμβάνει τα SMS. Απαιτείται.

Πίνακας 26

App9

Η εφαρμογή που χρησιμοποιεί την ψηφιακή πυξίδα για να δημιουργήσει ένα χάρτη με τα διαθέσιμα ασύρματα δίκτυα έχει τα παρακάτω δημόσια components:

IPC component	Intent Filter	Ανάλυση
ACTIVITY Wifiradar.main	Android.intent.action.MAIN	Αποτελεί την κύρια ενέργεια της εφαρμογής όταν εκκινεί και είναι απαραίτητη για την εφαρμογή
ACTIVITY Wifiradar.mylist	-	Παρουσιάζει μια λίστα με τα διαθέσιμα wifi δίκτυα . Απαραίτητη για την εφαρμογή
ACTIVITY Com.google.ads.AdActivity	-	Το συγκεκριμένο activity προσφέρει την δυνατότητα στον developer να εμφανίζει διαφημιστικές καμπάνιες της Google εντός της εφαρμογής! Δεν είναι απαραίτητο από την εφαρμογή, αλλά είναι ο λόγος για τον οποίο η συγκεκριμένη εφαρμογή

		αιτείται το permission INTERNET ενώ δεν είναι απαιτούμενο για τις λειτουργικότητες της εφαρμογής.
--	--	---

Πίνακας 27

App10

Τέλος η εφαρμογή που δημιουργεί ένα χρήσιμο πολύ εργαλείο από ψηφιακά gadgets έχει τα εξής components:

IPC component	Intent Filter	Ανάλυση
ACTIVITY knife.main	Android.intent.action.MAIN	Αποτελεί την κύρια ενέργεια της εφαρμογής όταν εκκινεί και είναι απαραίτητη για την εφαρμογή
ACTIVITY unitConverter activity	Android.intent.action.MAIN	Με το activity αυτό εκκινεί το εργαλείο για την μετατροπή μονάδων μέτρησης. Απαραίτητο για την εφαρμογή και είναι διαθέσιμο σε όλα τα components μέσω του MAIN intent!!!!
ACTIVITY flashlight activity	-	Με το activity αυτό εκκινεί το εργαλείο για τον φακό. Απαραίτητο και private.
ACTIVITY Ruler activity	-	Με το activity αυτό εκκινεί το εργαλείο για τον χάρακα. Απαραίτητο και private.
ACTIVITY timer activity	Android.intent.action.MAIN	Με το activity αυτό εκκινεί το εργαλείο για τον χάρακα. Απαραίτητο για την εφαρμογή και είναι

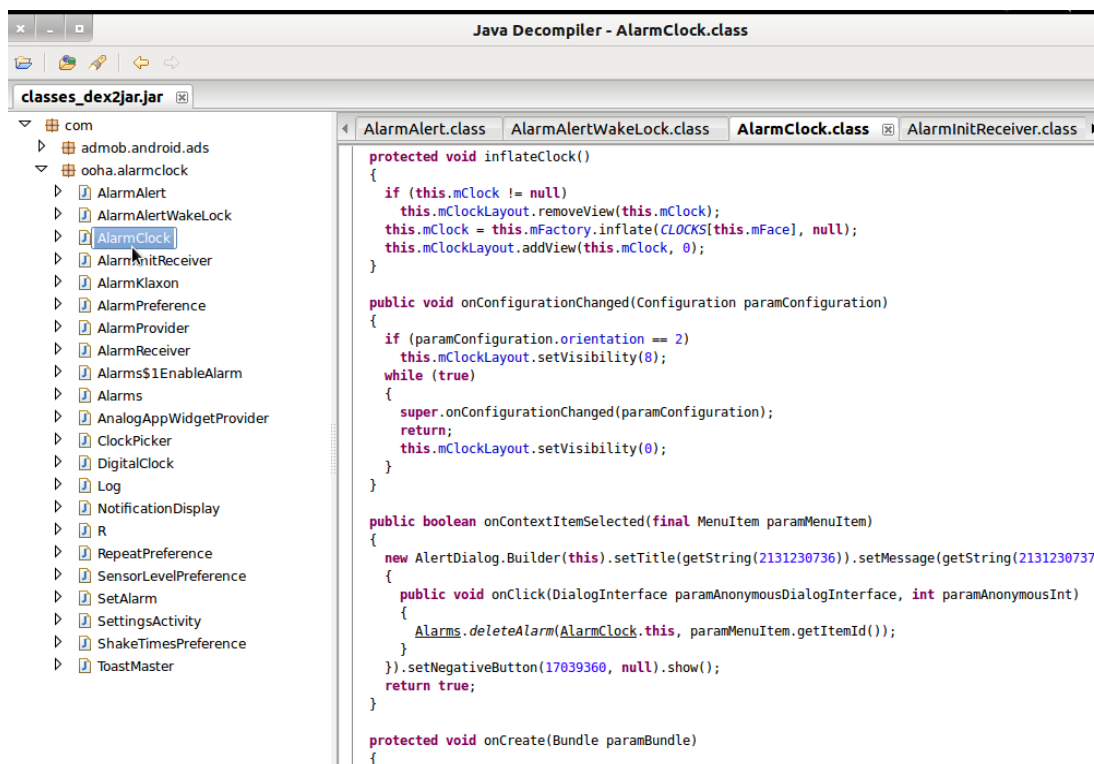
		διαθέσιμο σε όλα τα components μέσω του MAIN intent!!!!
ACTIVITY compass activity	-	Με το activity αυτό εκκινεί το εργαλείο για την πυξίδα. Απαραίτητο και private.
ACTIVITY chrono activity	-	Με το activity αυτό εκκινεί το εργαλείο για το χρονόμετρο. Απαραίτητο και private.
ACTIVITY Magn Glass activity	-	Με το activity αυτό εκκινεί το εργαλείο για τον μεγεθυντικό φακό. Απαραίτητο και private.
ACTIVITY Level activity	-	Με το activity αυτό εκκινεί το εργαλείο για την αντίστροφη μέτρηση. Απαραίτητο και private.
ACTIVITY About activity	-	Με το activity αυτό εκκινεί ένα πλαίσιο με οδηγίες χρήσεως. Απαραίτητο και private.
ACTIVITY calculator activity	Android.intent.action.MAIN	Με το activity αυτό εκκινεί το εργαλείο για το κομπιουτεράκι. Απαραίτητο για την εφαρμογή και είναι διαθέσιμο σε όλα τα components μέσω του MAIN intent!!!!
ACTIVITY Open Dialog activity	-	Με το activity αυτό εκκινεί ένα πλαίσιο με ερώτηση από την εφαρμογή προς

		τον χρήστη εάν επιθυμεί να συνεχίσει προκειμένου να ενεργοποιηθούν κάποια tools. Απαραίτητο και private καθώς το πλαίσιο διαλόγου εκκινεί για τα activities που ενεργοποιούν επικύνδινα components.
SERVICE LocalService	Com.digital_and_dreams. android.common. LOCAL_SERVICE	Η εφαρμογή δημιουργεί μια τοπική υπηρεσία. Πιθανώς να είναι απαραίτητο.
BROADCAST-RECEIVER Timer_expired	Swissarmyknife.intent. action.TIMER_EXPIRED	Η εφαρμογή μπορεί να παραλάβει broadcasted intents του τύπου TIMER_EXPIRED τα οποία δημιουργεί η ίδια η εταιρεία. Πιθανώς να είναι απαραίτητο.

Πίνακας 28

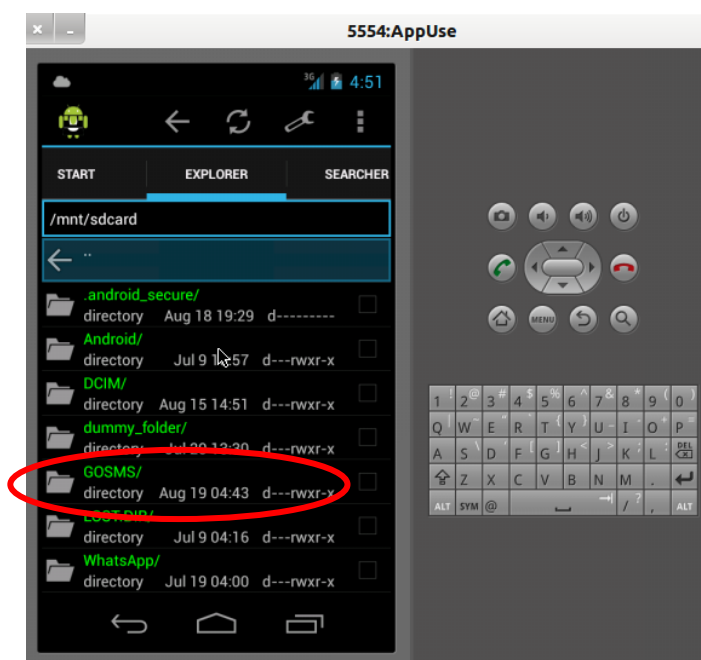
4.4.3 Communication- Data – Cryptography

Με χρήση ενός Java Decompiler είναι δυνατή η εμφάνιση των java κλάσεων των εφαρμογών προκειμένου να γίνει έλεγχος της επικοινωνίας και τα δεδομένα που ανταλλάσσουν μεταξύ τους τα components. (εικόνα 31)

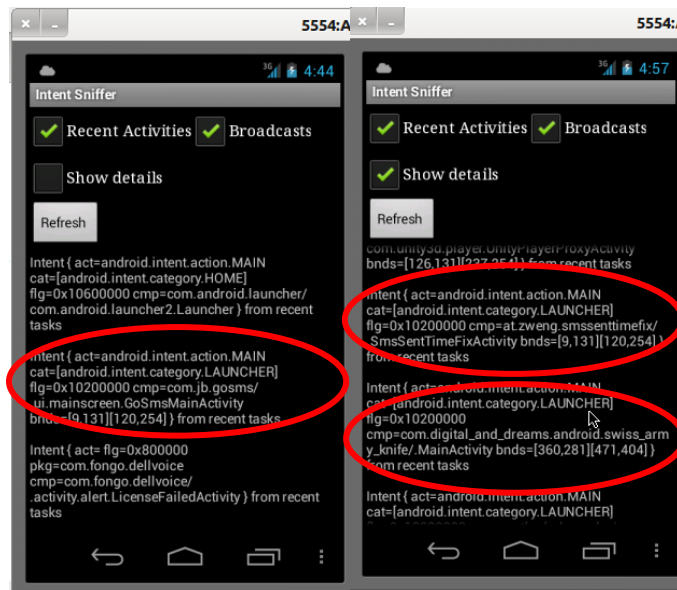
Εικόνα 32

Από τον έλεγχο που πραγματοποιήθηκε καμίας εφαρμογή δεν χρησιμοποιεί τα Shared Preferences files, ενώ μόλις μια κάνει χρήση της εξωτερική μνήμης για αποθήκευση των δεδομένων και η οποία κάνει χρήση του SHA-256 προκειμένου να εξασφαλίσει την εμπιστευτικότητα των δεδομένων (εικόνα 32). Επιπλέον όλες οι εφαρμογές κάνουν χρήση του πρωτοκόλλου SSL για την αξιόπιστη επικοινωνία με εξωτερικούς server.

Εικόνα 33

Επιπλέον με ένα Intent sniffer εργαλείο εκκινήθηκαν όλες οι εφαρμογές προκειμένου να διαπιστωθεί η επικοινωνία μέσω intents και τυχόν broadcasted intents που οι εφαρμογές εκπέμπουν. (εικόνα 33)

Εικόνα 34

Ο έλεγχος έδειξε φυσιολογική δραστηριότητα των intents (με την έναρξη των εφαρμογών εκκινεί μόνο η MAIN activity) ενώ δεν υπήρχε κανένα broadcasted intent.

4.4.5 Αποτελέσματα

Οι εφαρμογές που εξετάστηκαν είναι διαθέσιμες μέσω των ανοιχτών ιστοτόπων που προσφέρουν δωρεάν υπηρεσίες για εγκατάσταση εφαρμογών Android, παρακάμπτοντας το Android market. Αν και όλες οι εφαρμογές φαινομενικά φαίνονται ακίνδυνες για τα δεδομένα του χρήστη η ελλιπής υλοποίησή τους τις κάνει ευάλωτες σε συγκεκριμένες επιθέσεις. Χαρακτηριστικό του ελέγχου που πραγματοποιήθηκε, ότι καμία εφαρμογή δεν χρησιμοποιεί ειδικά permissions (παράγραφος 3.2.4) για την πρόσβαση στα components καθιστώντας τις ευάλωτες σε intent-based επιθέσεις (παράγραφος 3.3.1.2). Ο παρακάτω συγκεντρωτικός πίνακας παρουσιάζει τα στοιχεία ασφαλείας των Android εφαρμογών που ελέγχθηκαν:

Ασφάλεια Κινητών Συσκευών

	Permissions που δεν απαιτούνται / συνολικά	Activities που δεν απαιτούνται / συνολικά	Providers που δεν απαιτούνται / συνολικά	Receivers που δεν απαιτούνται / συνολικά	Services που δεν απαιτούνται / συνολικά	Public Components προστατευμένα με permissions	Πιθανές Τρωτότητες
App1	3/8	0/1	0/1	-	-	0/1	PE, IB *
App2	1/5	1/6	0/1	-	1/1	0/7	PE, IB
App3	2/7	0/3	-	-	-	0/1	PE, IB
App4	4/22	0/7	-	2/3	2/2	1/11	PE, IB
App5	1/20	0/2	0/1	-	-	0/2	PE, IB
App6	0/4	-	-	-	0/1	1/1	-
App7	1 / 2	0/2	-	-	-	0/1	PE, IB
App8	0/3	0/1	-	0/1	0/1	0/2	PE, IB
App9	0/4	1/ 2	-	-	-	0/1	PE, IB
App10	1/5	0/11	-	0/1	0/1	0/6	PE, IB
Σύνολο	7/10 εφαρμογές αιτούνται permissions που δεν απαιτούνται	3/10 εφαρμογές δημιουργούν activities που δεν απαιτούνται	Καμία εφαρμογή δεν δημιουργεί CP που δεν απαιτούνται	1/3 εφαρμογές δημιουργούν BR που δεν απαιτούνται	2/5 εφαρμογές δημιουργούν υπηρεσίες που δεν απαιτούνται	9/10 εφαρμογές δεν χρησιμοποιούν permissions για τον περιορισμό πρόσβασης στα δημόσια components τους	

(*) PE: Privilege escalation attacks IB : Intent Based Attacks

Πίνακας 29

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η χρήση κινητών συσκευών αποτελεί κύρια δραστηριότητα της σημερινής κοινωνίας. Η ραγδαία αύξηση της δημοφιλίας τους έχει αποτελέσει το κίνητρο στους developers για την ανάπτυξη μεγάλου αριθμού εφαρμογών.

Αν και στην αρχή οι κινητές συσκευές θεωρούνταν αρκετά ασφαλείς (περιορισμένες δυνατότητες) η εμφάνιση των smartphones και των tablets με μεγάλη επεξεργαστική ισχύ και δυνατότητες, οδήγησε στην παράλληλη ανάπτυξη malware εφαρμογών.

Τα iOS και Android λειτουργικά συστήματα κατέχουν την συντριπτική πλειοψηφία της αγοράς κινητών συσκευών. Και οι δύο πλατφόρμες παρέχουν ικανοποιητικά μοντέλα ασφαλείας για την προστασία των δεδομένων τους, τα οποία οι developers πρέπει να λαμβάνουν υπόψη για την δημιουργία ασφαλών εφαρμογών καθώς η ελλιπής σχεδίαση εφαρμογών και η τυχόν παράβλεψη των παραμέτρων ασφαλείας, μπορεί να οδηγήσει σε διαρροή κρίσιμων πληροφοριών του χρήστη.

Η σημαντικότερη παράμετρος ασφαλείας όμως, και στα δύο λειτουργικά συστήματα, παραμένει ο ίδιος ο χρήστης. Ο χρήστης είναι αυτός που αποφασίζει το είδος των εφαρμογών που εγκαθιστά στην συσκευή του και θα πρέπει να είναι σε θέση να λάβει τις σωστές αποφάσεις επί του θέματος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- [1] Abhishek Dubey, Anmol Misra, *Android Security Attacks and Defences*, CRC Press, 2013
- [2] Jonathan Zdziarski, *Hacking and Securing iOS Applications*, O Reilly, 2011
- [3] Erez Metula, *Android Mobile Application Hacking*, OWASP IL, 2012
- [4] Jeff Six, *Application Security For The Android Platform*, O Reilly, 2012
- [5] Rob Johnson, *Android security model*, 2011
- [6] Apple, *Apple iOS Security*, 2012
- [7] Apple, *Apple iOS Tech Overview*, 2012
- [8] MDSec, *Evaluating iOS Applications*, 2012
- [9] Stefan Esser, *iOS5 An Exploitation Nightmare*, 2011
- [10] Dino A. Dai Zovi *Apple iOS 4 Security Evaluation*, 2010
- [11] NSA, *Security Configuration Recommendations for iOS5 devices*, 2012
- [12] Android Manifest Permission class Specifications
<http://developer.android.com/reference/android/Manifest.permission.html>
- [13] Android Settings System class Specifications
<http://developer.android.com/reference/android/provider/Settings.System.html>
- [14] Adrienne Porter Felt, Erika Chin, Steve Hanna, Dawn Song, David Wagner, *Android Permissions Demystified* In Proceedings of the 18th ACM conference on Computer and communications security, 2011
- [15] Michael Becher, Felix C. Freiling, Johannes Hoffmann, Thorsten Holz, Sebastian Uellenbeck, Christopher Wolf, *Revealing the Nuts and Bolts of the Security of Mobile Devices* In 2011 IEEE Symposium on Security and Privacy, 2011
- [16] Lei Liu, Xinwen Zhang, Guanhua Yan, Songqing Chen, *Exploitation and Threat Analysis of Open Mobile Devices* In Proceedings of the 5th ACM/IEEE Symposium on Architectures for Networking and Communications Systems, 2009

- [17] Michael Backes, Sebastian Gerling, Philipp von Styp-Rekowsky *A Local Cross-Site Scripting Attack against Android Phones*
- [18] Erika Chin Adrienne Porter Felt Kate Greenwood David Wagner, *Analyzing Inter-Application Communication in Android*, in Proceedings of the International Conference on Mobile Systems, Applications, and Services, 2011
- [19] Rejo Mathew (2012) *Study of Privilege Escalation Attack on Android and its Countermeasures*, in International Journal of Engineering Science & Technology, 2012
- [20] Kyoung Soo Han, Yeoreum Lee, Biao Jiang, Eul Gyu Im, *How to Violate Android's Permission System without Violating It*, in The Third International conference on Digital Information Processing and Communications, 2013
- [21] Lucas Davi, Alexandra Dmitrienko, Ahmad-Reza Sadeghi, Marcel Winandy , *Privilege Escalation Attacks on Android*, in 13th international conference on Information security, 2010
- [22] Tongbo Luo, Hao Hao, Wenliang Du, Yifei Wang, and Heng Yin , *Attacks on WebView in the Android System*, in 27th ACSAC, 2011
- [23] Cedric Halbronn, Jean Sigwald, *iPhone security model & vulnerabilities* In HITB SecConf, 2010
- [24] Oliver Karow, Symantec, *Apple iOS Security in the Enterprise*, 2010
- [25] Dionysus Blazakis, *The Apple Sandbox* In BlackHat EU 2011
- [26] Nitesh Dhanjani, *New Age Application Attacks Against Apple's iOS* In BlackHat EU, 2011
- [27] McAfee Threats Report First Quarter 2012
<http://www.mcafee.com/us/resources/reports/rp-quarterly-threat-q1-2012.pdf>
- [28] McAfee Threats Report Second Quarter 2012
<http://www.mcafee.com/us/resources/reports/rp-quarterly-threat-q2-2012.pdf>
- [29] McAfee Threats Report Third Quarter 2012
<http://www.mcafee.com/us/resources/reports/rp-quarterly-threat-q3-2012.pdf>
- [30] McAfee Threats Report Fourth Quarter 2012
<http://www.mcafee.com/us/resources/reports/rp-quarterly-threat-q4-2012.pdf>

- [31] J. Cheng, S. Wong, H. Yang, and S. Lu., *Smartsiren: Virus detection and alert for smartphones* in International Conference on Mobile Systems, Applications and Services (MobiSys), 2007
- [32] M. Jakobsson and K. Johansson, *Retroactive Detection of Malware With Applications to Mobile Platforms*, in HotSec 10, Washington, 2010
- [33] A. P. Fuchs et al., *SCanDroid: Automated Security Certification of Android Applications*, 2010
- [34] W. Enck et al., *TaintDroid: An Information-flow Tracking System for Realtime Privacy Monitoring on Smartphones*, in USENIX Symposium on Operating Systems Design and Implementation (OSDI), 2010
- [35] ITU Statistics <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/default.aspx>
- [36] Leon Romanovsky, *Android Architecture For Beginners*, 2013
- [37] Uncovering Android Master Key That Makes 99% of Devices Vulnerable <http://bluebox.com/corporate-blog/bluebox-uncovers-android-master-key/>, 2013